
Raport oddziaływania na środowisko

Dla Inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie.

INWESTOR:

Justyna Babina

OPRACOWAŁ:

Adam Czekański – BIO-SAN ul. Konarskiego 74, 38-500 Sanok

Przemysław Kunysz -

LOKALIZACJA INWESTYCJI:

Dz. nr ew. 445/1 gmina Olszanica, woj. Podkarpackie

Listopad 2021 r.

Dane podmiotu składającego oświadczenie:
Adam Czekanski „Bio-San”

ul. Konarskiego 74

38-500 Sanok

e-mail: aczekanski@wp.pl

OŚWIADCZENIE AUTORA RAPORTU

(w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów
– kierującego tym zespołem)

Dotyczy przedsięwzięcia pn.:

RAPORT ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dla Inwestycji polegającej na Dla Inwestycji polegającej na budowa budynku mieszkalnego jednorodzinne na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie.

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1718 283 z późn.zm.).

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 19 a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1718 283 z późn.zm.), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że:

*ukończyłam/-łem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze:

- a) nauk ścisłych z dziedzin nauk chemicznych,
- b) nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi,
- c) nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, **inżynieria środowiska**,
- d) nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych i posiadam

co najmniej 5-letnie doświadczenie w przy opracowywaniu raportów oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko,
i wykonałem co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

(podpis autora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko)

Spis treści:

OŚWIADCZENIE AUTORA RAPORTU	2
1. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	8
1.1. CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA I WARUNKI UŻYTKOWANIA TERENU W FAZIE BUDOWY. 8	
1.2. ROZWIĄZANIA TECHNICZNE I TECHNOLOGICZNE.....	19
1.3. PRZEWIDYWANA ILOŚĆ WYKORZYSTANEJ WODY, SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, PALIW ORAZ ENERGII.....	29
2. PRZEWIDYWANE RODZAJE I ILOŚCI ZANIECZYSZCZEŃ WYNIKAJĄCE Z FUNKCJONOWANIA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA.	30
2.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza i hałas	30
2.2. POWSTANIE ODPADÓW	33
2.3. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA.....	33
2.4. POTENCJALNE ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA	34
3. ELEMENTY PRZYRODNICZE ŚRODOWISKA.	35
3.1. POŁOŻENIE	35
3.2. POWIETRZE.....	35
3.3. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD WZGLĘDEM GEOMORFOLOGICZNYM I GEOLOGICZNYM...	37
3.4. WARUNKI HYDROLOGICZNE.....	38
3.5. SUROWCE NATURALNE.	38
3.6. WODY POWIERZCHNIOWE.....	38
3.7. FAUNA I FLORA.....	38
5.3.2. Metodyka płazy	44
5.3.3. Metodyka gady	44
5.3.4. Metodyka ssaki.....	45
5.3.5. Metodyka owady.....	45
5.3.6. Metodyka siedliska przyrodnicze i rośliny.....	46
6. Wyniki.....	46
6.1. Ptaki.....	46
6.2. Płazy.....	51
6.3. Gady.....	52

6.4. Ssaki	52
6.5. Owady.....	52
6.6. Rośliny	54
6.6.1. Charakterystyka gatunkowa flory.....	54
6.6.2. Siedliska przyrodnicze	60
4. OPIS OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRAWNĄ W REJONIE INWESTYCJI	61
5. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO.	65
6. UZASADNIENIE WYBRANEGO WARIANTU, ZE WSKAZANIEM JEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA LUDZI, FAUNĘ, FLORE, GLEBĘ, WODĘ, POWIETRZE, KLIMAT, DOBRA MATERIALNE, DOBRA KULTURY, KRAJOBRAZ ORAZ WZAJEMNE ODDZIAŁYWANIE MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI.	73
6.1. FAZA BUDOWY	73
6.2. WPŁYW NA POWIETRZE.	73
6.3. WPŁYW NA WODY I GLEBĘ.....	74
6.4. WPŁYW NA KLIMAT	75
6.5. WPŁYW NA KRAJOBRAZ.	75
6.6. WPŁYW NA FLORE I FAUNĘ	75
6.7. WPŁYW NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI.....	75
6.8. EMISJA HAŁASU NA ETAPIE PROWADZENIA PRAC BUDOWLANYCH	75
6.9. FAZA EKSPLOATACJI.	77
6.10. WPŁYW NA POWIETRZE.	78
6.11. WPŁYW NA WODY I GLEBĘ.....	78
6.12. WPŁYW NA KLIMAT.....	78
6.13. WPŁYW NA KRAJOBRAZ.	78
6.14. WPŁYWA NA FLORE I FAUNĘ.....	79
6.15. WPŁYW NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI.....	79
6.16. CHARAKTERYSTYKA WPŁYWU INWESTYCJI W FAZIE LIKWIDACJI.	79
7. OPIS METOD PROGNOZOWANIA ORAZ OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO (BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE ORAZ STAŁE I CHWILOWE).	79
7.1. METODY PROGNOZOWANIA.....	79
WYNIKAJĄCE Z ISTNIENIA PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	79
7.2. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO, ZWŁASZCZA NA OBSZARY NATURA 2000 (BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE).	81

7.3. ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO OBEJMUJĄCE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, KRÓTKO-, ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE ORAZ STAŁE I CHWILOWE	82
7.4. OPIS KRÓTKOTERMINOWYCH ODDZIAŁYWAŃ PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO, ZWŁASZCZA NA OBSZAR NATURA 2000:	83
7.5. ANALIZA WARIANTU INWESTORA POD KĄTEM GATUNKÓW PTAKÓW N2000.	88
7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE, I FAUNĘ, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY ORAZ NIEDŹWIEDZIA BRUNATNEGO. EFEKT SKUMULOWANY, SPÓJNOŚĆ I INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	93
7.1. Oddziaływania na siedliska oraz gatunki roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000	93
7.1. Występowanie w obszarze ostoi niedźwiedzia brunatnego <i>Ursus arctos</i> i potencjalny wpływ inwestycji na niego	107
7.2.1. Występowanie w obszarze ostoi niedźwiedzia brunatnego <i>Ursus arctos</i>	107
7.2.2. Potencjalny wpływ planowanego przedsięwzięcia na niedźwiedzia brunatnego <i>Ursus arctos</i>	107
8. Przewidywane oddziaływania na siedliska przyrodnicze, florę i faunę, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe na cele i przedmioty ochrony w obszarach Góry Słonne PLB180008 oraz niedźwiedzia brunatnego. Efekt skumulowany, spójność i integralność obszarów Natura 2000	108
8.1. Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze i florę	108
8.2. Oddziaływania na zwierzęta	108
8.3. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na komponenty środowiska przyrodniczego	109
8.3.1. Oddziaływania bezpośrednie	109
8.3.2. Oddziaływania pośrednie	110
8.3.3. Oddziaływania wtórne	110
8.3.4. Oddziaływania krótkoterminowe	110
8.3.5. Oddziaływanie średnioterminowe i chwilowe	110
8.3.6. Oddziaływanie długoterminowe i stałe	110
8.4. Efekt skumulowany oraz spójność i integralność obszarów Natura 2000	110
8. OPIS DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚCI TYCH OBSZARÓW	111
9. STREFA ODDZIAŁYWANIA	113
10. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE.	118

10.1.	WYSTĘPOWANIE W OBSZARZE OSTOI NIEDŹWIEDZIA BRUNATNEGO URSUS ARCTOS I POTENCJALNY WPŁYW INWESTYCJI NA NIEGO.....	138
10.1.1	Występowanie w obszarze ostoi niedźwiedzia brunatnego Ursus arctos	138
10.1.2	Potencjalny wpływ planowanego przedsięwzięcia na niedźwiedzia brunatnego Ursus arctos 138	
11.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE, FLORE I FAUNĘ, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY W OBSZARACH GÓRY SŁONNE PLB180008 ORAZ NIEDŹWIEDZIA BRUNATNEGO. EFEKT SKUMULOWANY, SPÓJNOŚĆ I INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	139
11.1.	ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE I FLORE.....	139
11.2.	ODDZIAŁYWANIA NA ZWIERZĘTA	139
11.3.	Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze	147
11.4.	Oddziaływania na zwierzęta	147
11.5.	OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	148
11.6.	EFEKT SKUMULOWANY ORAZ SPÓJNOŚĆ I INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000 ...	149
11.7.	OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.	150
11.8.	INNE ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE A W SZCZEGÓLNOŚCI CHRONIĄCE SIEDLISKA PRZYRODNICZE ORAZ GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT WYMAGAJĄCE OCHRONY W FORMIE WYZNACZANIA OBSZARÓW NATURA 2000.	154
11.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	160
12.	WYKONAWCA.....	163
13.	ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE I OPISOWE	164

1. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIECIA

1.1. CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA I WARUNKI UŻYTKOWANIA TERENU W FAZIE BUDOWY.

Przedmiotem niniejszego opisu jest „Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie”.

BUDOWA BUDYNKU MIESZKALNEGO JEDNORODZINNEGO I

38-711 PASZOWA, GM. OLSZANICA, DZ. NR 445/1, J. EWIDENCYJNA 182104_2 OLSZANICA, OBRĘB 0003 PASZOWA

Działka nr ew. 445/1 w Paszowej nie jest objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Bezpośrednio przy proponowanym miejscu zabudowy przebiega ruchliwy ciąg komunikacyjny, droga publiczna asfaltowa (droga powiatowa) znajdująca się na działce nr ew. 333/2.

Działka nr ew. 445/1 w Paszowej, gm. Olszanica, powiat leski, o łącznej powierzchni 0,8715 ha posiada użytek RIVb – 0,8715 ha.

Inwestycja polegać będzie na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego z wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na działce nr ewid.: 445/1, obręb Paszowa, gmina Olszanica.

Budynek mieszkalny będzie się składał z dwóch kondygnacji nadziemnych. Budynek wykonany w technologii murowanej. Działka objęta wnioskiem w chwili obecnej nie jest wykorzystywana jako grunt orny. Nie jest także ogrodzona. Zabudowa wnioskowanej działki nie spowoduje fragmentacji siedlisk, przecinania szlaków migracyjnych gdyż zaplanowana zabudowa jest kontynuacją już istniejącej zabudowy. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa znajduje się ok 240 m od działki planowanego przedsięwzięcia. Zabudowa mieszkaniowa w trakcie budowy znajduje się w odległości 130 m.

Na przedmiotowej działce (jej wydzielonej części) planuje się :

- Budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego w zabudowie zagrodowej, usytuowanych na działce nr ew. 445/1,
- Budowę bezodpływowego zbiornika na ścieki,

Działka objęta opracowaniem jest wykorzystywana rolniczo, znajduje się w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 pn. „Góry Słonne” (PLB180013) .

Teren planowanej inwestycji nie znajduje się na obszarze prawnie chronionym w rozumieniu Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Obszar podlegający przekształceniu w wyniku realizacji przedmiotowej inwestycji wynosi około 700 m².

Powierzchnia działki: 445/1 - 0,8715 ha

Podstawowe dane techniczne:

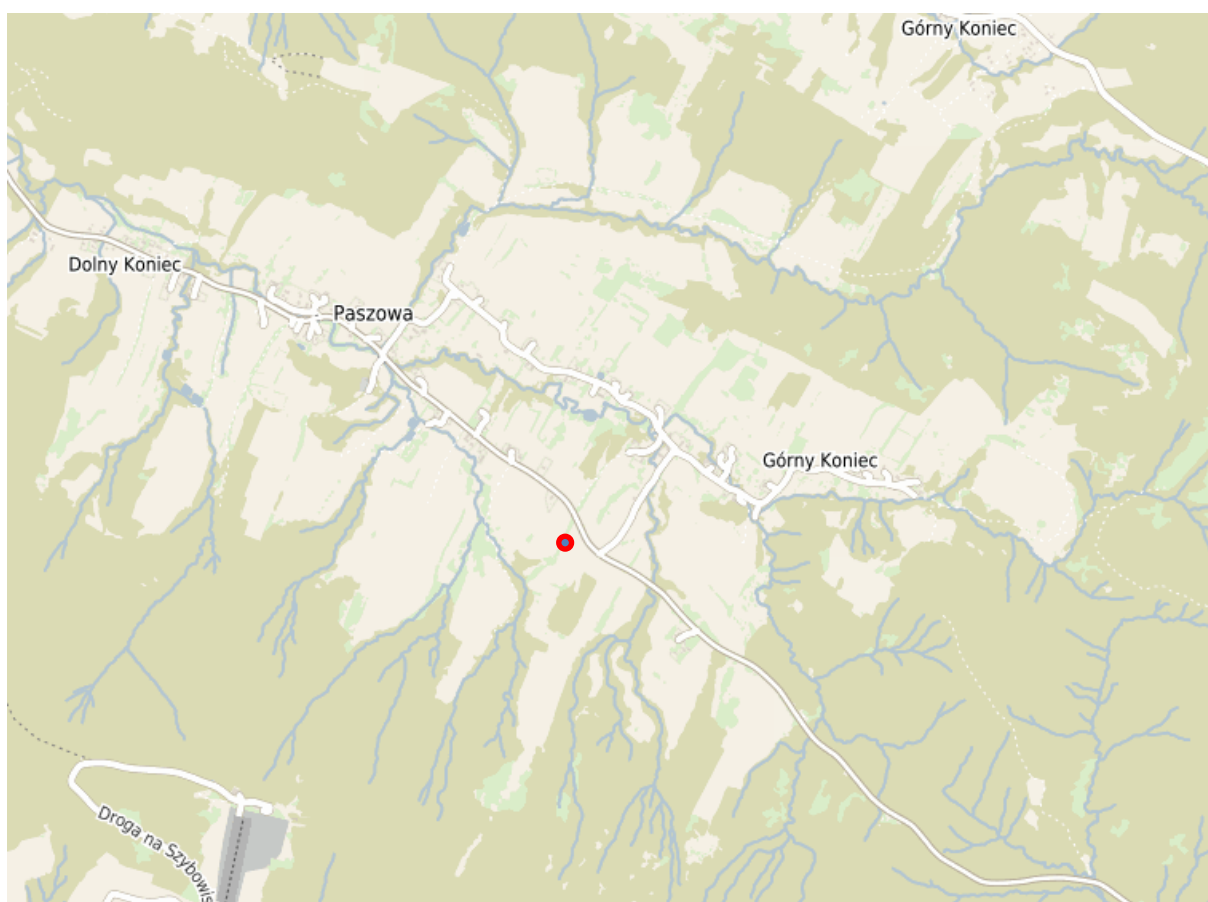
- Powierzchnia zabudowy – 170 m²
- Powierzchnia użytkowa – 150 m²
- Kubatura do 1000 m³
- Wysokość budynku (do kalenicy nad poziom terenu od str. przystokowej) – 10 m
- Ilość kondygnacji - 2
- Ilość kondygnacji nadziemnych - 2

Bilans terenu:

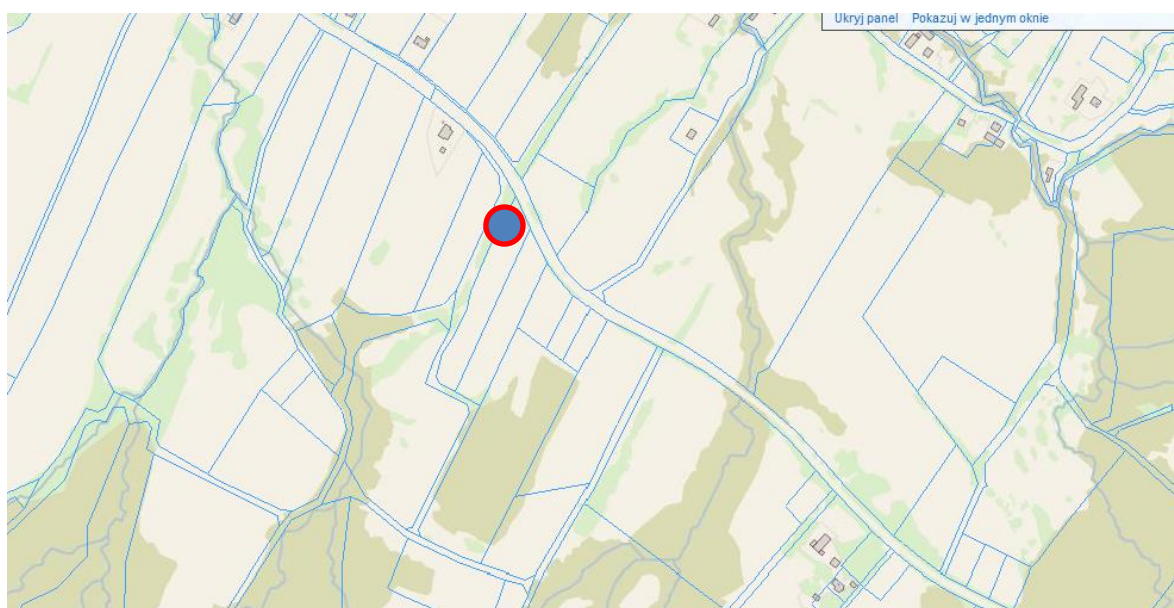
- Stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki wynosi – 1,9 %,
- Powierzchnia biologicznie czynna w stosunku do powierzchni działki wynosi – 92,0 %

Pozostały teren to grunty rolne ka – 8015,0 m² pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu.

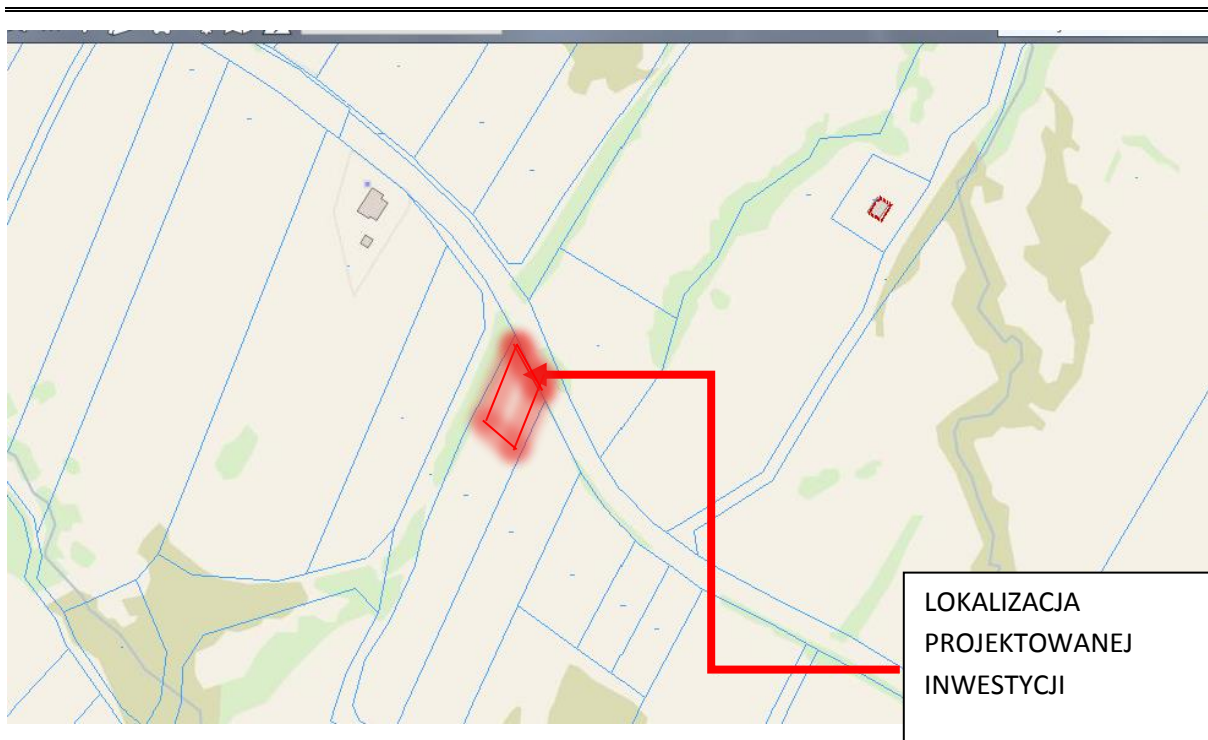
Skala przedsięwzięcia jest niewielka a jego oddziaływanie nie wykroczy poza działkę objętą wnioskiem.

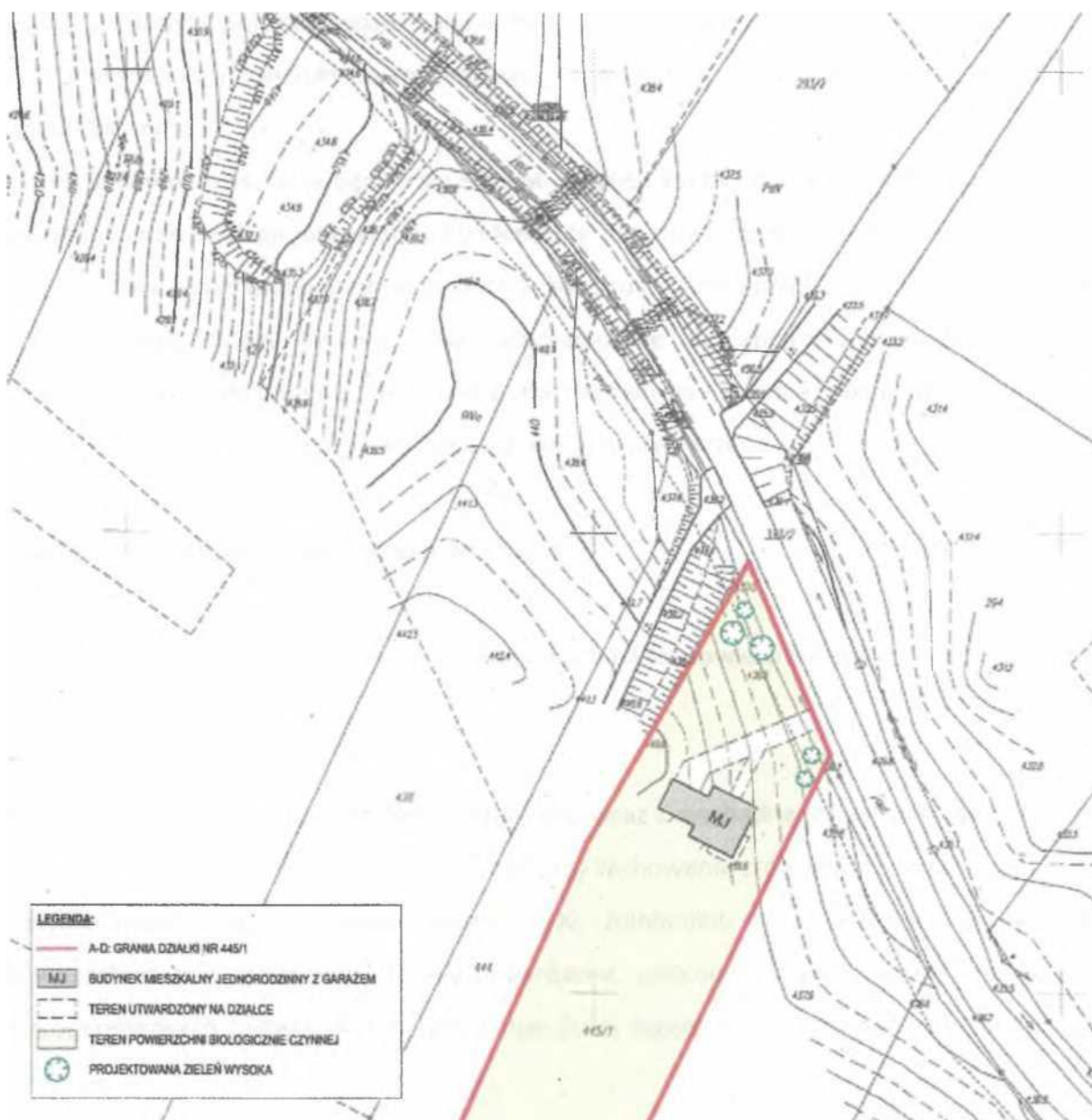
Rys nr 1.1 Lokalizacja inwestycji źródło: Geoportal

Rys nr 1.2 Lokalizacja inwestycji – źródło: Geoportal

Rys nr 1.3 Lokalizacja inwestycji źródło: Geoportal

Rys nr 2 Lokalizacja inwestycji źródło: Karta informacyjna przedsięwzięcia

Zdjęcie nr 1 Widok na skrajną część działki pod inwestycję – widoczna droga powiatowa

Zdjęcie nr 2 Widok na działkę pod inwestycję

Zdjęcie nr 3 Widok na północną część działki

Zdjęcie nr 4, 5 Widok na działkę od wschodniej strony w kierunku południowym- miejsce pod budynek

Zdjęcie nr 6 Widok na zadrzewienia od strony północnej

Zdjęcie nr 7 Widok na środkową część działki

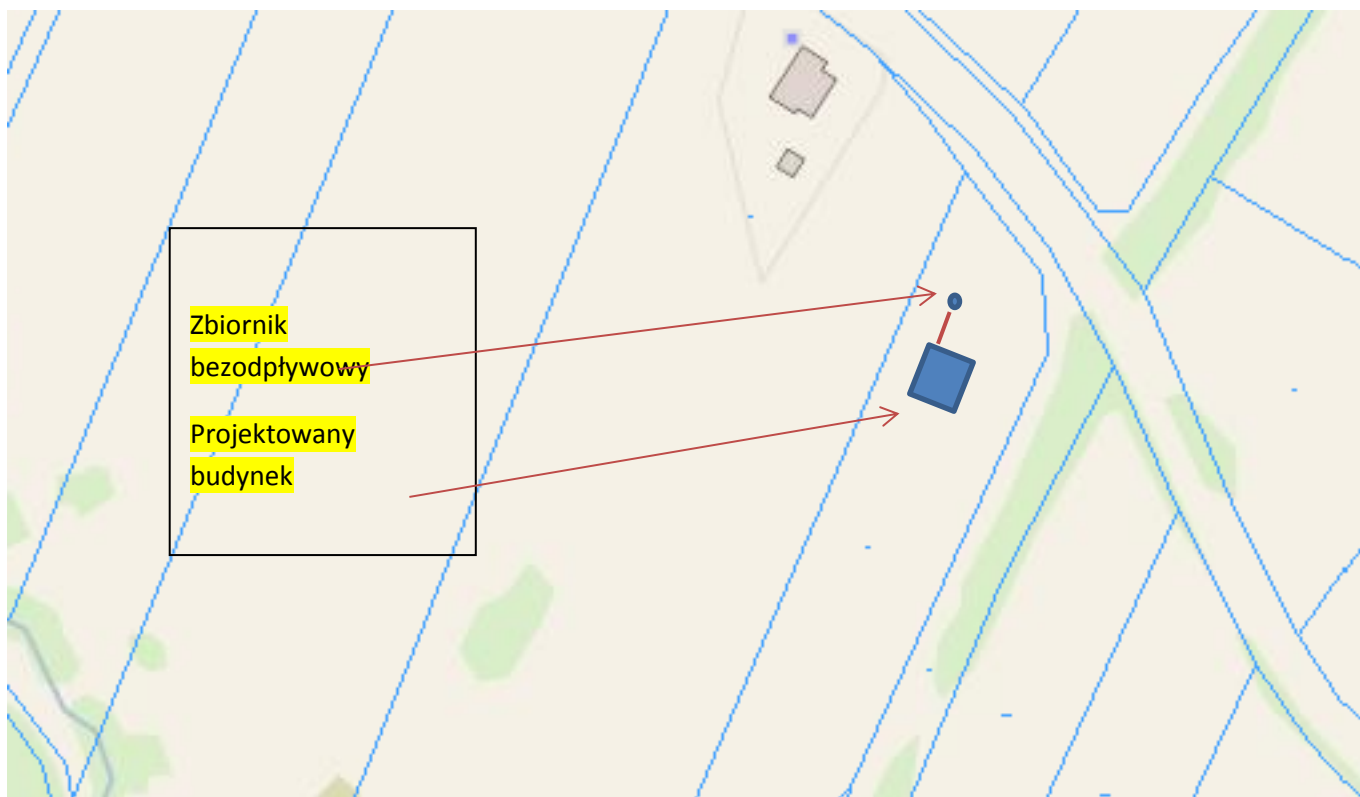

Zdjęcie nr 8 Widok na północno - zachodnią część działki

Zdjęcie nr 9 Widok na miejscowość Paszowa – z wschodniej części działki

Działka pod zabudowę nie będzie wymagała niwelacji terenu.

Rys.3 Lokalizacja inwestycji. /Źródło: Geoportal.gov.pl/

Projektowany budynek, budynek mieszkalny, usytuowane będą w odległości około ~10 - 20 - m od granicy północnej graniczącej z działką numer 444 – działka drogowa, ~15-25 m od granicy wschodniej to jest od drogi publicznej asfaltowej (droga powiatowa) znajdującej się na działce nr ew. 333/2 i 10-20 m od granicy działki nr ew. 445/2.

Ze względu na lokalizację w obszarze Natura 2000 przedsięwzięcie zostało zaklasyfikowane jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. W chwili obecnej nieruchomość jest niezabudowana i nie zagospodarowana. Pokrycie szatą roślinną stanowi naturalna, swobodnie rosnąca zieleń nie urządzonej. Powierzchnia biologicznie czynna wynosi 100%.

Wykorzystanie terenu w fazie realizacji budowy nie wykracza w żadnym elemencie poza typową organizację placu budowy o tej skali i charakterze. Nie będą prowadzone żadne prace powodujące zniszczenie flory poza terenem ściśle wytyczonym pod zabudowę. Nie będą eksploatowane w czasie budowy drogi techniczne inne, niż biegnące po śladzie późniejszych dróg trwałych. Nie przewiduje się

składowania na działce podczas budowy materiałów, półfabrykatów lub odpadów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

1.2. ROZWIĄZANIA TECHNICZNE I TECHNOLOGICZNE.

Budynek mieszkalny jednorodzinny oraz wykonany będzie w konstrukcji murowanej, ocieplony styropianem. Elewacja w kolorach stonowanych pastelowych harmonizujących się z krajobrazem. Dach dwuspadowy – konstrukcja drewniana, krokwiowo-jętkowa z drewna sosnowego klasy K27. Pokrycie dachu – blachodachówka lub dachówka. Budowa systemem gospodarczym. Wykopy pod fundamenty wykonywane będą ręcznie. Głębokość wykopów 1,20m (IV strefa przemarzania) poniżej poziomu terenu. Materiały budowlane (bloczki betonowe, pustaki, kantówki i deski będą sukcesywnie ze składu na plac budowy i na bieżąco wykorzystane (nie będą składowane w większych ilościach). Inwestor nie będzie ingerował w pozostałą część działki, pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu.

OPIS BUDOWY

FORMA ARCHITEKTONICZNA

Budynek mieszkalny jednorodzinny oraz wykonany będzie w konstrukcji murowanej, ocieplony styropianem. Elewacja w kolorach stonowanych pastelowych harmonizujących się z krajobrazem. Dach dwuspadowy – konstrukcja drewniana, krokwiowo-jętkowa z drewna sosnowego klasy K27. Pokrycie dachu – blachodachówka lub dachówka. Budowa systemem gospodarczym. Wykopy pod fundamenty wykonywane będą ręcznie. Głębokość wykopów 1,20m (IV strefa przemarzania) poniżej poziomu terenu. Materiały budowlane (bloczki betonowe, pustaki, kantówki i deski będą sukcesywnie ze składu na plac budowy i na bieżąco wykorzystane (nie będą składowane w większych ilościach). Inwestor nie będzie ingerował w pozostałą część działki, pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu. Projektowany budynek wykonany będą w konstrukcji murowanej, wolnostojący parterowy z poddaszem użytkowym, bez podpiwniczenia. Elewacja w kolorze pastelowym. Dach - konstrukcja drewniana, więzary drewniane z drewna sosnowego klasy K27. Pokrycie dachu - blachodachówka w kolorze ciemny brąz. Wykonanie systemem gospodarczym. Wykopy pod fundamenty wykonywane będą ręcznie. Głębokość wykopów 1,20m (strefa przemarzania) poniżej poziomu terenu. W miejscach zainwestowanych warstwa ziemi zostanie zdjęta

i złożona osobno w celu późniejszego jej wykorzystania jako ostatniej warstwy zasypowej. Materiały budowlane przywożone będą sukcesywnie ze składu na plac budowy i na bieżąco wykorzystane, materiał budowlany nie będzie składowany w większych ilościach. Inwestor nie będzie ingerował w pozostałą część działki. Pozostała część działki pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu jako teren zielony Ps. Nie występuje konieczność korzystania z sąsiednich działek, nie wchodzących w teren przeznaczony do realizacji przedsięwzięcia. Prace budowlane będą prowadzone w porze dziennej tj. w godzinach 08.00-17.00.

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Planuje się wykonanie wjazdu od strony wschodniej miejsca postojowe planuje się wykonać JAKO NIEUTWARDZONE. Miejsca postojowe zlokalizowane będą na planowanym placu pomiędzy budynkiem mieszkalnym a wjazdem na działkę od strony eschodniej 2 miejsca postojowe.

Bezpośrednio przy proponowanym miejscu zabudowy przebiega ruchliwy ciąg komunikacyjny, droga publiczna asfaltowa znajdująca się na działce nr ew. 333/2.

ELEMENTY ZEWNĘTRZNE – WYKOŃCZENIE

1. Cokół i kominy – okładzina z kamienia naturalnego
2. Ściany zewnętrzne – tynk mineralny – jasny beż
3. Dach – blachodachówka
4. Okna i drzwi zewnętrzne – drewniane lub PCV w kolorze brązowym
5. Rynny i rury spustowe – stalowe lub PCV w kolorze grafitowym,

UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Teren inwestycji posiada spadek w kierunku wschodnik. Planowaną zabudowę lokalizuje się w nawiązaniu do istniejącego terenu. Miejsca postojowe planuje się wykonać w sąsiedztwie projektowanego budynku.

ZAGOSPODAROWANIE TERENU WIĄŻE SIĘ Z NASTĘPUJĄCYMI ELEMENTAMI:

1. Budowa budynku mieszkalnego
2. Budowa przyłącza kanalizacyjnego ks160 L=20,0 mb do projektowanego zbiornika bezodpływowego

-
3. Budowa przyłącza wodociągowego w40PE L=25,0 mb do projektowanej studni kopanej
 4. Budowa studni kopanej
 5. Budowa zbiornika bezodpływowego
 6. Lokalizacja 2 miejsc postojowych
 7. Lokalizacja ciągów pieszych i jezdnych.

INSTALACJE:

W projektowanych budynkach projektuje się następujące instalacje wewnętrzne:

1. Wodna
2. Kanalizacyjna
3. Elektryczna

INFRASTRUKTURA

1. Przyłącz kanalizacji sanitarnej – $\varnothing 160$ do projektowanej przydomowej oczyszczalni ścieków
2. Przyłącz wodociągowy – $\varnothing 40$ do projektowanej studni kopanej
3. Przyłącz elektryczny- przyłącz kablowy wg warunków Zakładu Energetycznego w Sanoku wg odrębnego opracowania
4. Odprowadzenie wód opadowych – na nieutwardzony teren Inwestora

Planowany obiekt będzie wznoszony metodami tradycyjnymi. Żelbetonowa ława fundamentalna budynku mieszkalnego i gospodarczego będzie zalana na głębokość 1,1 –1,3. Ściany nośne zewnętrzne wykonane będą z pustak siporex. Ścianki wewnętrzne częściowo z cegły i drewna. Poddasze użytkowe wykonane z cegły i drewna, pokryte dwuspadowym lub wielospadowym dachem krytym gontem, dachówką lub blachodachówką. Zastosowane materiały budowlane będą posiadały stosowne atesty techniczne określające nieszkodliwość dla ludzi i środowiska.

W fazie budowy zużytkowane będą materiały określone w poniższej tabeli, a także materiały wykończeniowe (stolarka, wyposażenie wnętrz, pokrycie dachowe itp.). Energia elektryczna w ilości ok. 20 kW/dobę, zaś woda w ilości ok. 0,3-0,5 m³/dobę w zależności od frontu prac budowlanych i warunków atmosferycznych.

Dane konstrukcyjno-materiałowe projektowanego budynku:

- ławy fundamentowe – żelbetowe z betonu B-15 o szer. 50 x 50 cm i wys. 30 cm, zbrojone stalą żebrowaną
- ściany fundamentowe – wylewane betonowe gr 25 cm
- ściany zewnętrzne: konstrukcyjne przyziemia, pustak siporex, ocieplone styropianem lub wełną mineralną od zewnątrz gr. 20 cm lub alternatywnie drewno
- ściany zewnętrzne , pustak siporex,
- ściany wewnętrzne konstrukcyjne i działowe – z cegły i drewna
- stropy nad przyziemem – prefabrykowane
- stropy nad poddaszem – konstrukcji drewnianej belkowej ocieplony wełną mineralną
- schody zewnętrzne wejściowe – wylewane betonowe naziemne zbrojone stalą żebrową
- przewody wentylacyjne – z cegły pełnej kl, 150 na zaprawie cementowej lub z pustaków kominowych
- przewody dymne – z cegły pełnej kl, 150 na zaprawie cementowej lub z pustaków kominowych
- schody wewnętrzne – drewniane lub żelbetowe
- konstrukcja dachu – drewniana krokwiowo – płatwiowa. Układ dach wielospadowy
- pokrycie dachu – dachówka ceramiczna, blach, gont lub inne materiały naturalne
- stolarka okienna – drewniana lub aluminiowa
- posadzki podłóża – posadzka przyziemia wylewana , ocieplona lub drewniana do 150 mm
- rynny i rury spustowe – stalowe d=150 mm
- ochrona przeciwpożarowa – w budynku zastosowane zostały materiały budowlane zgodnie z warunkami technicznymi, elementy drewniane zaimpregnować Fobosem 2-krotnie.
- wyposażenie budynku w instalacje: wewnętrzna instalacja wodno-kanalizacyjna, wewnętrzna instalacja elektryczna, wewnętrzna instalacja centralnego ogrzewania (w tym pompa ciepła).

Opis projektowanych prac budowlanych i wykończeniowych

Prace projektowe Budynek jednorodzinny mieszkalny

1. Fundamenty

Projektowane ławy fundamentowe o stałej wysokości $h=40\text{CM}$ i szerokości 60cm ułożonych oraz 80cm

1.1 Ściany fundamentowe

Projektuje się ściany żelbetowe wylewane

1.2 Ściany zewnętrzne – pustak sporex. Dach wielospadowy drewniany o konstrukcji krokwiowo-jętkowej pokryty blacho-dachówką.

1.3 Ściany wewnętrzne nośne wykonane z cegły i drewna

1.4 Ściany wewnętrzne działowe wykonać ścianki działowe gr.10cm – z cegły

1.6 Kominy wentylacyjne i spalinowe zgodnie z przyjętym systemem typu Schiedel wysokość kominów ok. 10,5m

1.7 Nadproża drzwiowe i okienne

Nadproża drzwiowe i okienne wykonać z prefabrykatów typu L19

1.8 Wieńce

projektuje się wykonanie wieńca żelbetowego obwodowego 24x30.

1.9. Dach

Konstrukcja dachu drewniana, płatwiowo-jętkowa. Dach dwuspadowy o konstrukcji drewnianej i kącie nachylenia połaci dachowych 42o pokryty blacho-dachówką.

Więźbę dachową należy wykonać z tarcicy kl. K-33 impregnowaną środkiem grzybo i owadobójczym oraz ogniochronnym np. Fobos M2.

Przekroje elementów konstrukcji dachu zaznaczono na rzucie więźby i przekrojach.

Elementy więźby dachowej należy wykonać z drewna sosnowego o wilgotności nie przekraczającej 15%.

Należy stosować połączenia na gwoździe oraz śruby z zastosowaniem nowoczesnych nakładek i siodeł z blach. Unikać połączeń na wręby, w miejscach ewentualnych wycięć stosować nadbitki z desek gr.25mm

Przed montażem wszystkie elementy więźby należy zabezpieczyć środkami impregnacijnymi.

W miejscu styku części drewnianej z murem lub elementami betonowymi owinąć elementy drewniane folią lub papą.

Minimalna odległość elementów więźby od wewnętrznej ściany kanałów kominowych wynosi 30cm.

Podbitkę okapów wykonać z desek struganych, zaimpregnować i pomalować dwukrotnie bejcolakierem.

Na dachu należy zamontować drabinki śniegowe - śniegołapy

1.10 Posadzka

Projektuje się wykończenie posadzki jako podłogi z desek (alt. Parkiet) na wylewce bet. gr. 5cm zbrojonej siatką stal. położonej na styropianie FS20 gr 5cm. Warstwy podposadzkowe stanowią: chudy beton gr 10cm i bezpośrednio pod nim podpółka gr. 25cm

1.11 Wykończenie ścian

Ściany wykończyć okładziną drewnianą

1.12 Sufity

Projektuje się wykonanie sufitu z desek gr 25mm na pióro wpust na konstrukcji dachu (jętki)

1.13 Elewacje

Drewno ,kamień

1.14 Izolacje przeciwwilgociowe

Izolacje pionowe ścian fundamentowych należy wykonać z izoplast KL

Izolacje poziome wykonać z folii budowlanej gr 0,2mm kładzonej na zakład 15cm

Izolację poziomą ław fundamentowych wykonać z 2 warstw papy na lepiku

1.15 Stolarka okienna i drzwiowa

Stolarkę okienną zaprojektowano 2-szybową o wsp. $U=1.1 \text{ W/m}^2\text{K}$

2. Instalacje wewnętrzne – budynek mieszkalny

2.1 Instalacja elektryczna

Zapotrzebowanie w energię elektryczną realizowane będzie w oparciu o projektowane przyłącze. Przebieg instalacji wewnętrznej oraz dokładny opis wg proj. instalacji elektrycznych.

2.2 Instalacja wod. – kan.

2.3 Zaopatrzenie w wodę z projektowanej studni kopanej. Odprowadzenie ścieków sanitarnych do zbiornika bezodpływowego na ścieki. Przebieg oraz szczegółowy opis instalacji wewnętrznej wg proj. instalacji wod. – kan.

2.4 Instalacja centralnego ogrzewania

Ogrzewanie awaryjne realizowane będzie przez centralny kominek na drewno.

3. Ochrona cieplna budynku

Przegrody zewnętrzne projektowanego budynku spełniają wymogi określone w warunkach technicznych:

1. stropodachu (wełna mineralna „Ursa” gr. 30 cm $U=0.17 \text{ W/m}^2\text{K}$)
2. stropu (wełna mineralna „Ursa” gr. 30 cm + dodatkowe ocieplenie od góry jętek $U=0.16 \text{ W/m}^2\text{K}$)
3. podłogi (styropian EPS 100 Termo Organika lub styrodur 20 cm)
4. drewnianą stolarkę okienną z 3 szybowym pakietem zespolonym i wkładką ocieplającą pozwalającą uzyskać współczynnik przenikania dla całego okna poniżej $U < 0.9 \text{ W/m}^2\text{K}$
4. Warunki ochrony przeciwpożarowej
5. Uwagi ogólne

5.1 Wszelkie zastosowane materiały i urządzenia powinny posiadać wymagane atesty, certyfikaty oraz dopuszczenia do użytkowania w Polsce. Prace wykonywać zgodnie z WARUNKAMI TECHNICZNYMI WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH.

5.2 Jakość oraz standard prac budowlanych i wykończeniowych musi odpowiadać

5.3 Polskim Normom,

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę będzie bazowało na studni kopanej.

Roboty ziemne.

Na terenie działki występuje nienawodniony grunt kategorii IV.

Wszystkie miejsca z kolizjami przed rozpoczęciem robót koparką należy odkryć ręcznie przy zastosowaniu szczególnych środków ostrożności i staranności by nie uszkodzić istniejących urządzeń podziemnych. 50% robót wykonać mechanicznie, pozostałe ręcznie. Na okres prowadzenia robót zabezpieczyć wykopy przed możliwością wpadnięcia doń osób postronnych. Zасыpywanie wykopów rozpocząć po odbiorach i próbach .

Prace geodezyjne.

Trasę kanalizacji powinien przed rozpoczęciem robót wytyczyć uprawniony geodeta. Po wykonaniu, a przed zasypianiem urządzeń jw. należy zlecić wykonanie inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej.

Unieszkodliwianie odpadów

Segregacja odpadów co najmniej w zakresie: tworzywa sztuczne, szkło, papier, metale, odpady niebezpieczne;

Postępowanie z odpadami komunalnymi na zasadach obowiązujących w Gminie;

Przyłącz energetyczny

Zaopatrzenie w energię elektryczną wg warunków technicznych zasilania PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów - Rejon Energetyczny Sanok z projektowanego przyłącza energii. Projektowany przyłącz energetyczny kablowy typu YKY 5 x 6 mm² wyprowadzony ze złącza kablowego (licznikowego) typu PrTLZ1/4 do tablicy rozdzielczej TR w budynku mieszkalnym

Kabel układać zgodnie z wymogami PN-76/E-05125 w wykopie o głębokości) 0,8 m w 20 cm podsypce piaskowej. Trasę kabla należy oznaczyć układając folię koloru niebieskiego 25 cm nad kablem.

Zapotrzebowanie mocy : moc szczytowa pobierana przez obiekt wynosi 25,0 kW.

Zaopatrzenie w wodę.

Zaopatrzenie w wodę z projektowanej studni kopanej zlokalizowanej na terenie działki. Przyłącza wodociągowe należy wykonać z rur PE d=40 mm.

Sposób odprowadzania bądź oczyszczania ścieków:

Projektuje się przyłącz kanalizacji sanitarnej d=160 mm PCV wraz z zbiornikiem bezodpływowym zlokalizowanym w wschodniej części działki.

Przewody należy układać w wykopie na odpowiednio przygotowanym podłożu z podsypki piaskowej, przyłącz kanalizacyjny będzie wykonany z rur kanalizacyjnych d=160 mm PCV. Łączenie z rur PCV wykonać na uszczelkę gumową na wcisk. Roboty montażowe sieci zaleca się wykonać w temperaturze 5 – 15 °C z uwagi na parametry tworzywa przewodów. Przewód podbić obustronnie oraz przysypać warstwą gruntu rodzimego. Materiał użyty na podsypkę nie powinien zawierać gruzu.

Wody opadowe.

Wody opadowe z połaci dachowych projektowanego budynku będą odprowadzane na teren nieutwardzony na działce Inwestora. Planuje się zastosowanie nawierzchni terenów utwardzonych pozwalające na swobodne przenikanie wód opadowych do gruntu (płyty YUMBO) – tłuczeń, żwir celem zachowania naturalnej porowatości nawierzchni struktury gruntu tak aby jak największa ilość wody deszczowej zatrzymywana była w miejscu. Ograniczono ilość terenu utwardzonego objętego zainwestowaniem z pozostawieniem maksymalnie dużej powierzchni terenu biologicznie czynnego, bez ingerencji w naturalne środowisko działki i pozostawienie jej w nienaruszonym stanie.

Pozostała część działki tj. 19971 m² pozostawiona będzie w dotychczasowym użytkowaniu.

Sposób unieszkodliwiania odpadów

Selektywna zbiórka odpadów według warunków obowiązujących w Olszanica. Pojemniki na odpady lokalizuje się przy ogrodzeniu Inwestora.

Odległość do najbliższej linii energetycznej.

Na terenie działki Inwestora planuje się projektowany przyłącz energetyczny kablowy, oraz projektowany przyłącz energetyczny typu YKY 5 x 6 mm² wyprowadzony ze złącza kablowego (licznikowego) typu PrTLZ1/4 do tablicy rozdzielczej TR.

Zdjęcie nr 10,11,12 Widok na wschodnią część działki, widoczna droga powiatowa

1.3. PRZEWIDYWANA ILOŚĆ WYKORZYSTANEJ WODY, SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, PALIW ORAZ ENERGII.

Szacunkowe zapotrzebowanie na surowce podczas budowy obiektu wynosi:

Tabela nr 1 szacunkowe zapotrzebowanie na surowce

SUROWCE	ILOŚĆ
Drewno budowlane	30 m ³
Materiały ceramiczne w tym cegła	25 m ³
Pustak siporex	25 m ³
Kruszywo mineralne	20 m ³
Stal	1,2 t

Przewidywane zużycie energii cieplnej koniecznej do ogrzewania pomieszczeń będzie wynosić ok. 10 kW.

Pobór wody dla celów sanitarnych, porządkowych, technologicznych i p-po będzie z projektowanej studni kopanej i dostarczany za pomocą rur PE.

Technologia rur PE łączonych przez zgrzewanie elektropoprowe, przeznaczonych do przesyłu wody pitnej, posiadające oceny higieniczne PZH oraz decyzje dopuszczenia do stosowania w budownictwie i aprobatę techniczną.

Przewiduje się zapotrzebowanie następujących ilości wody na cele:

1. socjalno - bytowe wynosi 0,2-0,3 m³/d
2. na cele p-poż. wewnętrzne 3,0 l/s
3. na cele p-poż. zewnętrzne 15 l/s.

2. PRZEWIDYWANE RODZAJE I ILOŚCI ZANIECZYSZCZEŃ WYNIKAJĄCE Z FUNKCJONOWANIA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA.

2.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza i hałas

Zagadnienie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

1. Charakterystyka techniczna źródeł substancji zanieczyszczających emitatorów i urządzeń ochronnych

Dla potrzeb ogrzewania i wentylacji budynku projektuje się ogrzewanie kolektorami słonecznymi oraz pompami ciepła. Szczegółowe rozwiązania w projekcie instalacji c.o.

2. Emisja zanieczyszczeń

W związku z tym, że inwestor przewiduje zastosowanie dla potrzeb ciepłej wody użytkowej i ogrzewania budynku instalacji solarnej o dużej powierzchni oraz pomp ciepła nie wystąpi znacząca emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Uciążliwość akustyczna projektowanego obiektu

1. Lokalizacja

Projektowane budynki zlokalizowane na działce w skrajnej części miejscowości Paszowa .

2. Ustalenie dopuszczalnego poziomu dźwięku.

Dopuszczalny poziom dźwięku na terenie o określonym charakterze zagospodarowania, normowany jest przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. 2014 r., poz. 112)

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie energetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych.

Tab. 2 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A d dB	
		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy

		dnia	
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	55	45

Inwestycja projektowana jest terenie , dla którego Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. 2014 r., poz. 112) określa dopuszczalny poziom natężenia dźwięku w wysokości:

w godz: 6⁰⁰- 22⁰⁰ - 55 dB

w godz: 22⁰⁰-6⁰⁰ – 45 dB

W trakcie budowy występować będzie czasowa emisja hałasu do środowiska, której źródłem będą samochody ciężarowe dowożące materiały budowlane oraz sprzęt mechaniczny używany w czasie montażu budynku.

Biorąc pod uwagę program funkcjonalny stwierdza się, że w trakcie eksploatacji nie będą występować znaczące źródła hałasu, które mogłyby spowodować niedotrzymanie wyżej wymienionych wartości. Analizowane przedsięwzięcia nie będzie wywierać negatywnego wpływu również na takie elementy środowiska w jego otoczeniu, jak: siedliska przyrodnicze, świat zwierzęcy i roślinny oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których został wyznaczony j jest projektowany obszar Natura 2000. Nie wystąpi negatywne oddziaływanie zarówno chwilowe jak i długofalowe.

2.2. POWSTANIE ODPADÓW

Rodzaj, przewidywane ilości i sposób postępowania z odpadami: odpady będą segregowane gromadzone w odpowiednich pojemnikach, odpady organiczne i pozostałe wydzielające odory gromadzone będą natomiast w szczelnych pojemnikach.

2.3. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

Projekt docelowego zagospodarowania terenu określa również lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej w postaci indywidualnego ujęcia wody oraz przydomowej oczyszczalni ścieków, których wykonanie konieczne jest z powodu braku sieci wodnokanalizacyjnej w tym obszarze.

Zarówno pobór wody jak i zrzut ścieków do oczyszczalni ścieków nie będzie przekraczał ilości 0,2-0,3 m³/dobę. Oczyszczalnia ścieków zostanie zlokalizowana zgodnie z przepisami Obwieszczenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisami dotyczącymi ochrony gruntu, wód i powietrza w skrajnej części działki w odległości minimum 2 m od jej granicy oraz w odległości minimum od okien i drzwi zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi - 5 m. Indywidualne ujęcie wody w postaci studni zostanie zlokalizowane zgodnie z przepisami Obwieszczenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisami dotyczącymi ochrony gruntu, wód i powietrza w odległości nie mniejszej niż 5m od granicy działki, 30m od granicy najbliższego przewodu rozszczepiającego oczyszczalni ścieków.

Przedmiotowa inwestycja obejmuje zaprojektowanie przyłączy: wodociągowego (własna studnia kopana), kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

1. Zapotrzebowanie na wodę do celów:

1. sanitarno-socjalnych - w ilości ok. 0,7 m³/dobę z własnej studni
2. technologicznych - brak

3. Ścieki:

1. bytowe - w ilości ok. 0,7 m³/d do przydomowej oczyszczalni ścieków

-
2. komunalne - brak
 3. przemysłowe - brak
 4. Wody opadowe - odprowadzane powierzchniowo na tereny zielone działki Inwestora.

2.4. POTENCJALNE ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA

Planowana inwestycja będzie związana z występowaniem następujących zagrożeń dla środowiska:

1. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:
 1. Emisja spalin i pylenie w okresie budowy
 2. Emisja zanieczyszczeń z przejeżdżających samochodów w trakcie budowy
 3. Emitowanie produktów spalania gazu,
 4. Emitowanie zanieczyszczeń z procesów technologicznych
5. W zakresie ochrony środowiska przed hałasem:
 1. Emisja hałasu na etapie budowy,
 2. Emisja hałasu z przejeżdżających samochodów,
 3. Emitowanie hałasu – praca instalacji,
4. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej:
 1. Powstawanie ścieków sanitarnych
 2. Wody opadowe
3. W zakresie gospodarki odpadami:
 1. Powstawanie odpadów na etapie budowy
 2. Powstawanie odpadów w trakcie funkcjonowania inwestycji

W pozostałych komponentach środowiska brak istotnych zagrożeń spowodowanych planowaną inwestycją. Szczegółowy opis potencjalnych zagrożeń spowodowanych realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia zostanie opisany w dalszej części opracowania.

3. ELEMENTY PRZYRODNICZE ŚRODOWISKA.

3.1. POŁOŻENIE

Inwestycja położone jest w wschodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie Leskim, w gminie Olszanica , w miejscowości Paszowa.

3.2. POWIETRZE

Głównym zagrożeniem jest tzw. „niska emisja”, związana ze stosowaniem paliw o gorszej jakości w paleniskach domowych oraz z działalnością małych zakładów, nie podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na wprowadzanie substancji do powietrza.

Przy sporządzaniu raportu wykorzystano dane raportu WIOŚ w Rzeszowie „Stan Środowiska w Województwie Podkarpackim w 2019 roku”. Powietrze atmosferyczne z uwagi na jego niezbędną obecność w procesach życiowych jest elementem środowiska decydującym o jakości życia człowieka.

Zanieczyszczenie powietrza zależy od:

1. napływu zanieczyszczeń klimatycznych spoza analizowanego terenu;
2. warunków klimatycznych i meteorologicznych;
3. ukształtowania terenu;
4. zagospodarowania terenu.

Na terenie objętym opracowaniem nie prowadzono badań jakości powietrza.

Zasadniczym czynnikiem wpływającym na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest spalanie paliw do celów grzewczych. Świadczy o tym duże zróżnicowanie pomiędzy mierzonymi stężeniami w sezonach letnich i grzewczych. Na podstawie oceny jakości powietrza na sąsiednich stacjach należy przypuszczać, że na terenie inwestycji dopuszczalne poziomy stężenie zanieczyszczeń powietrza nie są przekroczone.

Przedsięwzięcie objęte raportem nie będzie na żadnym etapie źródłem emisji mogącym znacząco oddziaływać na stan sanitarny powietrza.

Przeprowadzone przez WIOŚ w Rzeszowie badania monitoringowe powietrza atmosferycznego ponadto wykazały, że poziom koncentracji wszystkich ocenianych substancji na obszarze powiatu leskiego. nie przekraczał wartości dopuszczalnych stężeń. Poziom ten nie wymagał podejmowania działań związanych z opracowaniem programów ochrony powietrza.

W zakresie pyłu zawieszonego PM 10 wyniki pomiarów ze stacji monitoringu powietrza oraz wyniki modelowania rozkładu stężeń średniorocznych PM 10 za rok 2019 wykazały dotrzymanie średniorocznego poziomu dopuszczalnego PM 10 w powietrzu w całym regionie. Na terenie strefy podkarpackiej pomiary pyłu PM 10 wsparte wynikami modelowania wykazały przekroczenie dopuszczalnego stężenia dobowego PM10. W końcowej klasyfikacji w zakresie pyłu zawieszonego

PM10 strefa miasto Rzeszów zakwalifikowana została do klasy A natomiast strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy C. W strefie podkarpackiej wyznaczono 13 obszarów przekroczeń w zakresie dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu PM10 obejmujących swoim zasięgiem 53,3 km² (0,3% województwa) zamieszkałych przez 176 131 mieszkańców. Obszary przekroczeń wystąpiły na terenie gmin:

Jarosław, Przeworsk, Tarnobrzeg, Stalowa Wola, Mielec, Kolbuszowa, Dębica, Wielopole Skrzyńskie, Fryszak, Krosno, Brzozów, Przemyśl .

Wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM2.5 ze stacji monitoringu powietrza wykazały dotrzymanie obowiązującego dla tego zanieczyszczenia poziomu dopuszczalnego dla stężeń średniorocznych w kryterium ochrony zdrowia na terenie województwa podkarpackiego. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy A.

Modelowanie wskazało obszary, na których mogło wystąpić średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM2.5 przekraczające 25 ug/m³. Największe , obszary wskazano w Mielcu,, Przemyślu, Sanoku i Rzeszowie. Obszary wskazane w Mielcu, Przemyślu, Sanoku, Stalowej Woli i Rzeszowie znajdują się w obszarach reprezentatywności stacji monitoringu powietrza, z których wyniki nie potwierdzają wyników modelowania. Najbardziej prawdopodobne tereny podwyższonych stężeń pyłu PM2.5 wskazano w Jarosławiu i Dębicy, gdzie pomiary wykazały najwyższe stężenia średnioroczne pyłu PM10. Planowane jest w tych lokalizacjach wdrożenie pomiarów pyłu PM2.5 w celu potwierdzenia wyników modelowania.

Dla metali w pyle PM 10 (arsen, kadm, nikiel, ołów) wartości odniesienia zostały dotrzymane na obszarze całego województwa. Pozwoliło to na zakwalifikowanie stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami do klasy A.

Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 przekroczyły wartość docelową we wszystkich punktach pomiarowych. Strefy: miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy C. Wyniki pomiarów i wyniki modelowania pozwoliły na wyznaczenie obszarów przekroczeń w zakresie benzo(a)pirenu.

Łącznie w województwie podkarpackim wyznaczono 56 obszarów przekroczeń w zakresie średniorocznego poziomu docelowego B(a)P, obejmujących 11 116 km² (62% województwa), zamieszkałych przez 1 910 616 mieszkańców. Obszary przekroczeń wystąpiły na terenie 150 gmin.

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2019 wykonana według kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia wykazała występowanie przekroczeń stężenia benzo(a)pirenu, także w kontekście całej strefy podkarpackiej, którą zaliczono do klasy C.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, pyłu PM_{2,5} pozwoliły na zakwalifikowanie całej strefy podkarpackiej do klasy A. W przypadku poziomu docelowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy A/D2.

Tabela nr 3 Zestawienie klas stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w 2019 roku

Rok	Strefa	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarach strefy											
		SO ₂	NO ₂	CO	PM 10	PM 2,5	C ₆ H ₆	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
2019	Strefa podkarpacka	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A/D2

Źródło: WIOŚ Rzeszów 2020

3.3. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD WZGLĘDEM GEOMORFOLOGICZNYM I GEOLOGICZNYM.

Według podziału fizyczno-geograficznego projektowana inwestycja leży w obrębie makroregionu Góry Sanocko-Turczańskie. Rzędne wysokościowe terenu inwestycji wahają się pomiędzy rzędnymi 495 m n.p.m. w północnym narożniku i 500 m n.p.m. w narożniku południowym.

Pod względem geologicznym omawiany teren położony jest na obszarze Zapadliska Podkarpackiego.

Wyróżnia się tu utwory należące do dwóch formacji geologicznych:

1. utwory trzeciorzędowe (w-wy) krośnieńskie zalegają bezpośrednio pod osadami czwartorzędownymi.
2. utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez piaskowce, łupki zalegające na głębokości 1 - 4 m. oraz miejscowo odsłaniające się na powierzchni.

3.4. WARUNKI HYDROLOGICZNE.

W obrębie projektowanego posadowienia budynku strop gruntów skalistych występuje zmiennie, na głębokości 1,0÷2,0 m od powierzchni terenu. Wody gruntowe występują w glinach piaszczystych na średniej głębokości 1,5 m. Poziomy zwierciadła wody uzależnione są od infiltracji wód opadowych. Kierunek spływu wody gruntowej jest zgodny z nachyleniem terenu, generalnie w kierunku wschodnim.

3.5. SUROWCE NATURALNE.

Na projektowanej działce nie występują złoża surowców naturalnych, które miałyby znaczenie gospodarcze. Obecne w podłożu działki grunty ilaste (gлина) nie mają parametrów odpowiadających ich wykorzystaniu gospodarczemu (np. w przemyśle budowlanym).

3.6. WODY POWIERZCHNIOWE.

Na terenie działki nie ma akwenów i cieków wód powierzchniowych.

3.7. FAUNA I FLORA

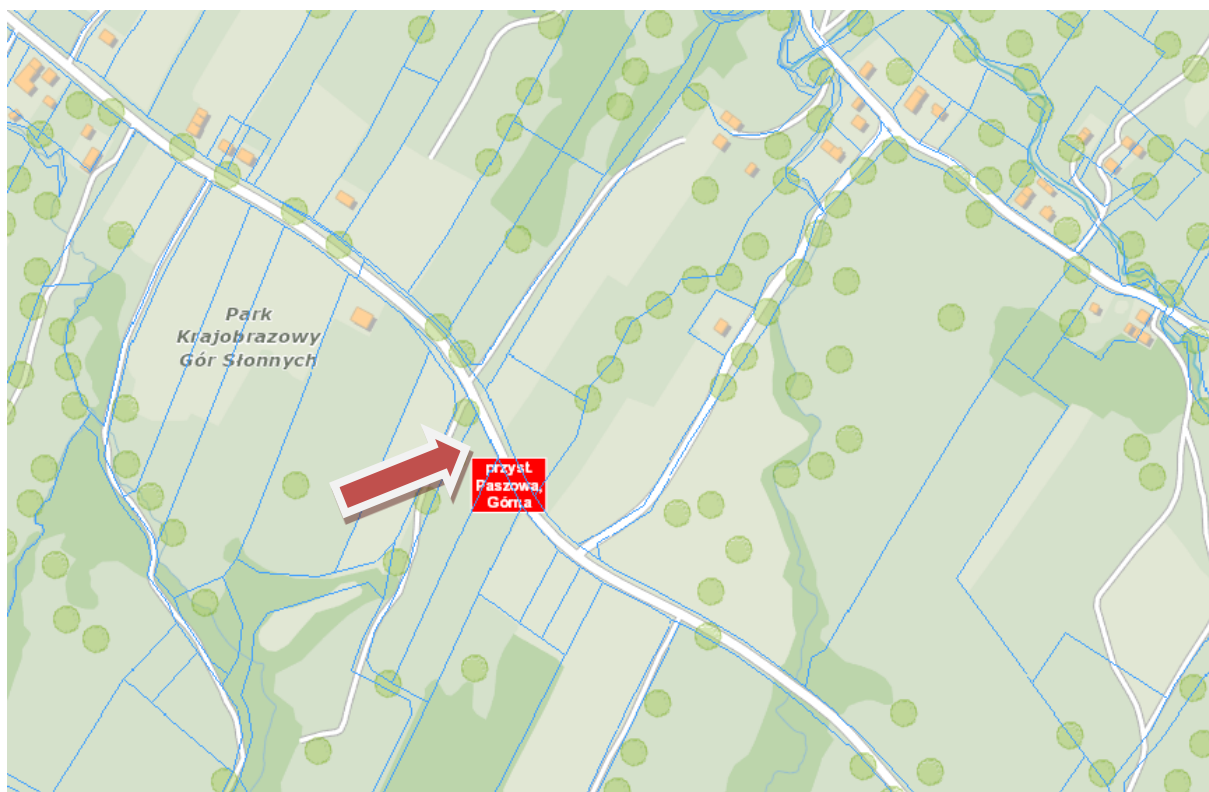
Działka nr ew. 445/1 w Paszowej nie jest objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa znajduje się ok 240 m od działki planowanego przedsięwzięcia. Zabudowa mieszkaniowa w trakcie budowy znajduje się w odległości 130 m. Bezpośrednio przy proponowanym miejscu zabudowy przebiega ruchliwy ciąg komunikacyjny, droga publiczna asfaltowa znajdująca się na działce nr 333/2.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowano w miejscowości Paszowa, na działce o nr ew. 445/1. Na działce znajdują się grunty użytku i klasy: RIVb na powierzchni 0,8715 ha w Gminie Olszanica powiat Leski.

Przedmiotowa inwestycja przewidziana jest na działce o numerze ewidencyjnym 445/1. Projektowana zabudowa działki o niskiej intensywności zabudowy. Skala planowanego przedsięwzięcia w obrębie całego terenu jest niewielka.

Działka nr ew. 445/1 w Paszowej nie jest objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Bezpośrednio przy proponowanym miejscu zabudowy przebiega ruchliwy ciąg komunikacyjny, droga publiczna asfaltowa. Działka jest użytkowana rolniczo.

Lokalizację działki przedstawia poniższa mapa (na podstawie geoportal.gov.pl).

Rys. nr 4 źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Potencjalnie występujące na terenie działki omawianej działki gatunki i siedliska o znaczeniu wspólnotowym określono wstępnie na podstawie Standardowego Formularza Danych dla obszaru „Góry Słonne” kod PLB180003. Autor opracowania uwzględnił także naturalne zasięgi występowania, wymagania siedliskowe i biologię w oparciu o „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000”. Wykorzystane zostały również informacje zawarte na stronie internetowej Instytutu Ochrony Przyrody PAN pod adresem: <http://www.iop.krakow.pl/karpaty/>.

5.1. Określenie metod prognozowania

Podstawę prognozowania stanowi opracowanie kilkudziesięciu przyrodniczych raportów środowiskowych wykonanych w całej Polsce w zakresie oddziaływania różnego typu inwestycji na środowisko przyrodnicze (w tym OOS obszarów Natura 2000).

5.2. Charakterystyka ogólna.

Zaplanowane metody obejmowały trzy etapy prac:

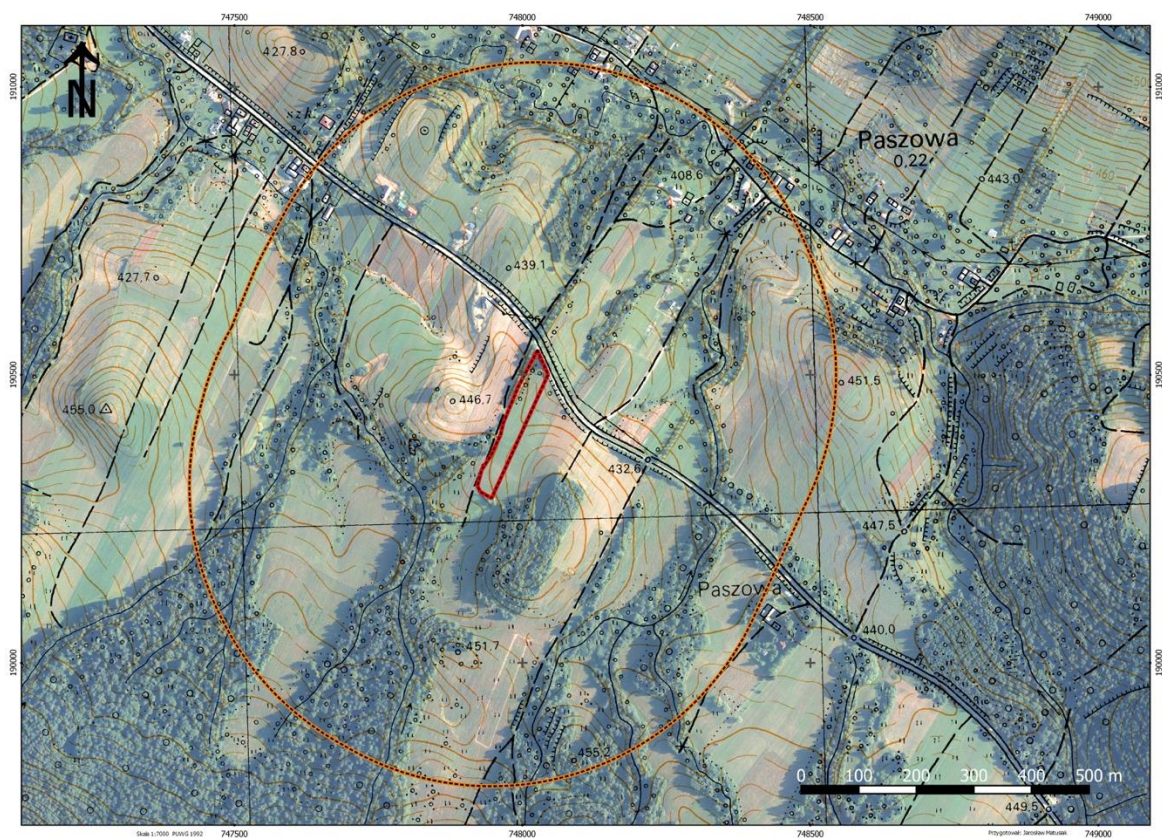
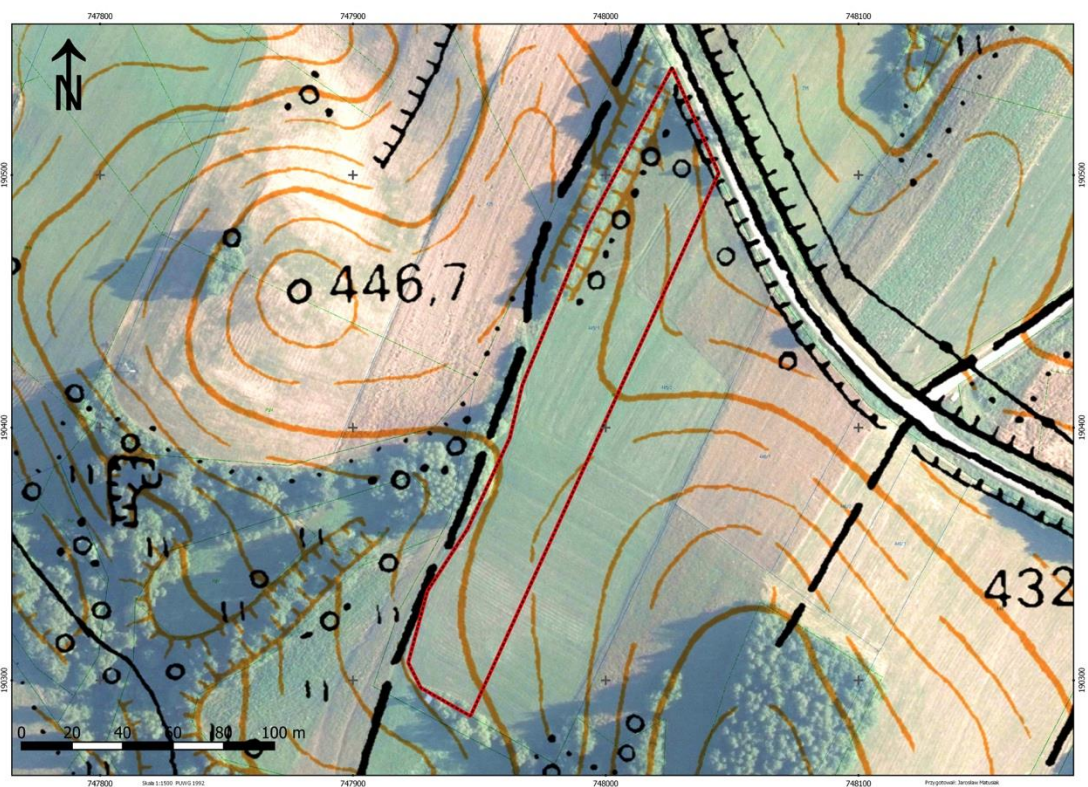
Etap I – traktowany jako wstępny, polegał na przestudiowaniu map, materiałów źródłowych i literatury przedmiotu oraz wytypowaniu fragmentów terenu mogących stać się potencjalnym miejscem kolizji na styku inwestycja – ochrona przyrody. Ponieważ inwentaryzacja terenowa miała na celu wykrycie przede wszystkim gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 Góry Słonne PLB180008, zapoznano się SDF obszarów (Standardowy Formularz Danych) i PZO (Plan Zadań Ochronnych) dla tych terenów. Następnie przestudiowano Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 dotyczące siedlisk, flory i fauny tych terenów (patrz literatura) i w oparciu o własną wiedzę oraz zalecenia metodyczne opracowano metodykę obserwacji na przedmiotowym terenie. Celem inwentaryzacji były także gatunki ujęte w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin (Kaźmierczakowa i in. 2014) i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001).

Etap II – terenowy, polegał na inwentaryzacji przyrodniczej obszaru działki nr 445/1 i jej buforu obejmującego 500 m (ryc. 1) w przypadku fauny i 200 m w przypadku flory oraz siedlisk przyrodniczych. Podkład roboczy stanowiły: ortofotomapa i mapy topograficzne.

Etap III – kameralny, obejmował analizy dotyczące możliwych oddziaływań przewidzianej inwestycji na różne komponenty przyrody, wynikających z jej realizacji.

Po przestudiowaniu materiałów, map i wstępnej wizyty w terenie wykluczono obecność zbiorników wodnych i rzeki na badanym obszarze. Dlatego zrezygnowano z inwentaryzacji ryb i wyeliminowano występowanie innych gatunków związanych ze środowiskiem wodnym.

Ogółem teren skontrolowano 11 - krotnie, a wykaz oraz charakterystyka kontroli zostały pokazane w tabeli 1. Badania prowadzono od kwietnia do września 2021. Obejmowały one różny zakres godzinowy (5-18 oraz 21-1 w nocy). Łącznie obserwacje zajęły 80 godz., w tym kontrole nocne 5 godz.

Rycina 5 i 5a. Teren badanej działki 445/1 Paszowa wraz z buforem obserwacji.

Tabela 4. Wykaz i charakterystyka kontroli terenowych wykonanych na inwentaryzowanym terenie w roku 2021.

Data	Dane kontroli	Warunki pogodowe
12.01.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, ssaki, rośliny.	zach. duże, przelotny deszcz, +8°C
12.02.2021	Kontrola dzienna i nocna: ptaki, płazy, ssaki, rośliny.	zach. duże, przelotny deszcz, +5°C
09.04.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny.	zach. duże, przelotny deszcz, +15°C
09.05.2021	Kontrola dzienna i nocna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. umiarkowane, przelotny deszcz, +18°C
17.05.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. małe, przelotny deszcz, +20°C
06.06.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. umiarkowane, przelotny deszcz, +25°C
19.06.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. umiarkowane, przelotny deszcz, +23°C
03.07.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. małe, +29°C
14.07.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. małe i umiarkowane, +28°C
06.08.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	słonecznie, + 26°C
14.08.2021	Kontrola dzienna: ptaki, płazy, gady, ssaki, rośliny, owady.	zach. małe i umiarkowane, +28°C

Oprócz obserwacji dziennych wykonano także dwie wieczorno-nocne. Do badań użyto następującego sprzętu:

-
- 1) do obserwacji przyrodniczych używano lornetki 10x50,
 - 2) do wykrywania nietoperzy stosowano detektor ultradźwiękowy ANABAT SD2,
 - 3) do wabienia ptaków używano iphon X i głośnik JBL z oprogramowaniem.

3.7.1. Metodyka zastosowana do poszczególnych grup systematycznych roślin i zwierząt.

Badania prowadzono na całym terenie badań wraz z buforem 500 m., a głównym celem inwentaryzacji były gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Kontrole pod kątem ptaków lęgowych prowadzono w okresie kwiecień – lipiec 2021 r., dostosowując daty obserwacji do możliwie najlepszych warunków pogodowych (Tab. 1). Badania polegały na penetracji każdego siedliska w obrębie terenu badań. Celem poprawienia wykrywalności inwentaryzowanych ptaków, w niektórych przypadkach (dzięcioły, sowy, jarzębata, lerka *Lullula arborea*, ortolan *Emberiza hortulana*) podczas kontroli dziennych stosowano ich stymulację głosową (Mikusek 2005, Chylarecki i in. 2015). Metodę tą stosowano także podczas dwóch kontroli wieczorno-nocnych w celu wykrycia stanowisk ptaków o aktywności zmierzchovej: derkacza oraz innych chruścieli *Rallideae*, przepiórki *Coturnix coturnix*, płomykówki *Tyto alba*, pójdzki *Athene noctua*, puszczyka *Strix aluco* i uszatki *Asio otus*.

W przypadku inwentaryzacji rzadkich i cennych ptaków lęgowych, na całym terenie planowanej inwestycji i w jej sąsiedztwie gromadzono również dowody gniazdowania poszczególnych gatunków na tym terenie. Zastosowano trójstopniową skalę prawdopodobieństwa lęgowości opisaną m. in. przez Czapulaka i in. (1987). Określa ona stopień pewności z jaką można przyjąć, iż dany gatunek wyprowadza lęgi na badanym terenie:

Kategoria A – gniazdowanie możliwe (gatunek obserwowany w odpowiednim okresie fenologicznym w siedlisku lęgowym; widziany lub słyszany śpiewający samiec).

Kategoria B – gniazdowanie prawdopodobne (para obserwowana w odpowiednim okresie fenologicznym w siedlisku lęgowym; zajęte terytorium potwierdzone przez rejestrację zachowań terytorialnych (np. śpiew) co najmniej dwukrotnie w tych samych miejscach; toki i loty godowe; odwiedzanie miejsca możliwego gniazdowania; ptaki dorosłe zaniepokojone lub wydające głosy zaniepokojenia; budowa gniazda lub drążenie dziupli).

Kategoria C – gniazdowanie pewne (znalezione zajęte gniazdo lub skorupy jaj; słabo lotne młode lub pisklęta puchowe; ptaki dorosłe widziane wysiadujące lub odwiedzające miejsce gniazdowania w

okolicznościach sugerujących zajęte gniazdo; ptak dorosły z odchodami lub pokarmem dla młodych w dziobie; gniazdo z jajami lub pisklętami).

Nazewnictwo przyjęto za Komisją Faunistyczną PTZool. (2017). Lokalizację stanowisk ptaków lęgowych z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej naniesiono na rycinę 2.

5.3.2. Metodyka płazy

Pierwsza wizyta w terenie miała na celu odnalezienie potencjalnych miejsc rozrodu płazów jak: zbiorniki wodne, oczka, rowy melioracyjne, a także występujących efemerycznie kałuż czy kolein wypełnionych wodą. W buforze badanego terenu znajdowały się tylko nieliczne zbiorniki efemeryczne oraz las z oczkiem wodnym na granicy buforu (w dużym oddaleniu od działki). Poszukiwania płazów prowadzono na kilka sposobów: poprzez obserwację dorosłych osobników oraz nasłuch godowania tych zwierząt, które można identyfikować na podstawie wydawanych wtedy głosów (Juszczak 1987). Wczesną wiosną oraz jesienią, na istniejących okolicznych drogach przeprowadzono także obserwacje pod kątem migrujących płazów. Zarówno w okresie wędrówek, jak i poza nimi poszukiwano martwych zwierząt na okolicznych drogach. Metoda ta jest skuteczna w odniesieniu do ustalenia składu gatunkowego herpetofauny z uwagi na częste kolizje z pojazdami, które stanowią jeden z najważniejszych czynników wywołujących śmiertelność w tej grupie zwierząt (Jędrzejewski i in. 2006).

Badania prowadzono od kwietnia do września 2021 r., głównie wczesnym rankiem i wieczorem. Wykonano dokładne kontrole każdego odnalezionego efemerycznego zbiornika: pierwszą wczesną (kwiecień), a drugą późną (maj). Uzupełniono je o wyniki penetracji całego terenu zaplanowanej inwestycji mające miejsce w wymienionym powyżej zakresie. Lokalizację odnalezionych stanowisk rzadkich płazów naniesiono na rycinę 3.

5.3.3. Metodyka gady

Ze względu na pełne przystosowanie niemal wszystkich gadów do życia na lądzie oraz okres aktywności od wiosny do jesieni, obserwacje terenowe tej grupy kręgowców prowadzono w tym okresie (kwiecień-wrzesień). Badania polegały na penetracji całego terenu badań w możliwie ciepłe i bezdeszczowe dni tak, by przypadły w okresach największej aktywności tej grupy zwierząt. Szczególną uwagę poświęcono miejscom otwartym i nasłonecznionym, gdzie zwierzęta przebywają najchętniej. Stosowano metodę bezpośredniej obserwacji w terenie oraz przeszukiwania ich

potencjalnych kryjówek lądowych. Podobnie jak w przypadku płazów, poszukiwano martwych gadów na okolicznych drogach w celu ustalenia składu gatunkowego badanego terenu. Zwierzęta identyfikowano na podstawie klucza Bergera (2000).

5.3.4. Metodyka ssaki

Badania teriologiczne przeprowadzono w oparciu o inwentaryzację śladów bytowania (odnajdywane odchodów i miejsc żerowania). Na podstawie znalezionych tropów określano gatunek ssaka. Przez cały okres badań od kwietnia do września 2021 roku dokonywano obserwacji bezpośrednich – głównie w godzinach porannych i wieczornych. Badania nad występowaniem drobnych ssaków (gryzonie, owadożerne) prowadzono w oparciu o przeszukanie całego terenu działki wraz z przyległym obszarem z uwzględnieniem potencjalnych miejsc ich występowania – poszukiwano wszelkich śladów obecności (np. żerowania) lub osobników tych gatunków. By dokładnie skontrolować skład gatunkowy drobnych ssaków ustalono miejsce gniazdowania pary myszołówów *Buteo buteo* zasiedlającą kompleks leśny na południe od badanego terenu (kilkaset metrów od krawędzi buforu). Równocześnie z prowadzonymi obserwacjami na badanym terenie, kontrolowano też okolice tego gniazda w celu zgromadzenia wyplułek tych ptaków. Zastosowano klucz Pucka (1984) by w warunkach kameralnych sprawdzić skład pokarmowy tych drapieżników.

W przypadku dużych ssaków (wilka, niedźwiedzia i rysia) zastosowano metodę tropienia (Morel 1991). Tropienia zostały przeprowadzone po opadach deszczu tak, aby były dobrze widoczne i aby odnajdywać tylko nowe ślady. W tym samym celu przeprowadzono też wywiad środowiskowy wśród leśników i okolicznych mieszkańców.

5.3.5. Metodyka owady

Potencjalne występowanie na terenie badanej działki owadów o znaczeniu wspólnotowym wstępnie ustalono na podstawie Standardowego Formularza Danych dla obszaru chronionego. W poszukiwaniu gatunków tych zwierząt będących przedmiotem ochrony w ostojach (Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej) przeprowadzono też bezpośrednie obserwacje w odpowiednich dla nich siedliskach. Miały one miejsce w okresie od maja do końca sierpnia na całej powierzchni działki 445/1 oraz w jej najbliższym sąsiedztwie (bufor). Poszukiwane były wszystkie stadia rozwojowe owadów: imagines w miejscach potencjalnego występowania (np. pod kamieniami lub na roślinności) oraz zwierzęta w locie (np. motyle). Penetracja terenu ukierunkowana była też na wykrycie gąsienic i larw,

a także jaj w potencjalnych miejscach rozwoju będących roślinami żywicielskimi dla poszczególnych gatunków (np. rośliny zielne i wieloletnie). Zwracano także uwagę na ewentualne ślady żerowania. Osobniki oznaczane były bezpośrednio w czasie obserwacji. Posłużyły do tego klucze Buszko i Maśłowskiego (2008) oraz Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 część I, II i IV.

5.3.6. Metodyka siedliska przyrodnicze i rośliny

Badania florystyczno-siedliskowe, obejmowały okres od kwietnia do września 2021 roku. Ze względu na niewielki zakres i specyfikę prac związanych z planowaną inwestycją, inwentaryzacja obejmowała całą działkę wraz z terenem przyległym w odległości 200 m. wokół niej. Na wstępnym etapie badań wykonano rekonesans terenu w celu uzyskania ogólnego, możliwie kompletnego obrazu zróżnicowania siedlisk roślinnych na badanym terenie (wg Dzwonko 2007). W okresie późniejszym kontynuowano monitoring prowadząc badania szczegółowe. Florystyczną inwentaryzację przyrodniczą prowadzono głównie pod kątem chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz chronionych i cennych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

Ponieważ badany teren jest działką rolą, zwrócono także uwagę, czy nie występują tu rzadkie i wymierające w Polsce chwasty polne (Kaźmierczakowa i in. 2014). Klasyfikację zbiorowisk roślinnych oraz ich nazewnictwo polskie i łacińskie przyjęto za Matuszkiewiczem (2007). Nazewnictwo polskie i łacińskie roślin przyjęto za Rutkowskim (2007).

6. Wyniki

W niniejszym rozdziale opisano wyniki inwentaryzacji przyrodniczej terenu objętego możliwym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na gatunki roślin i zwierząt (w tym niedźwiedzia brunatnego) oraz siedliska będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000.

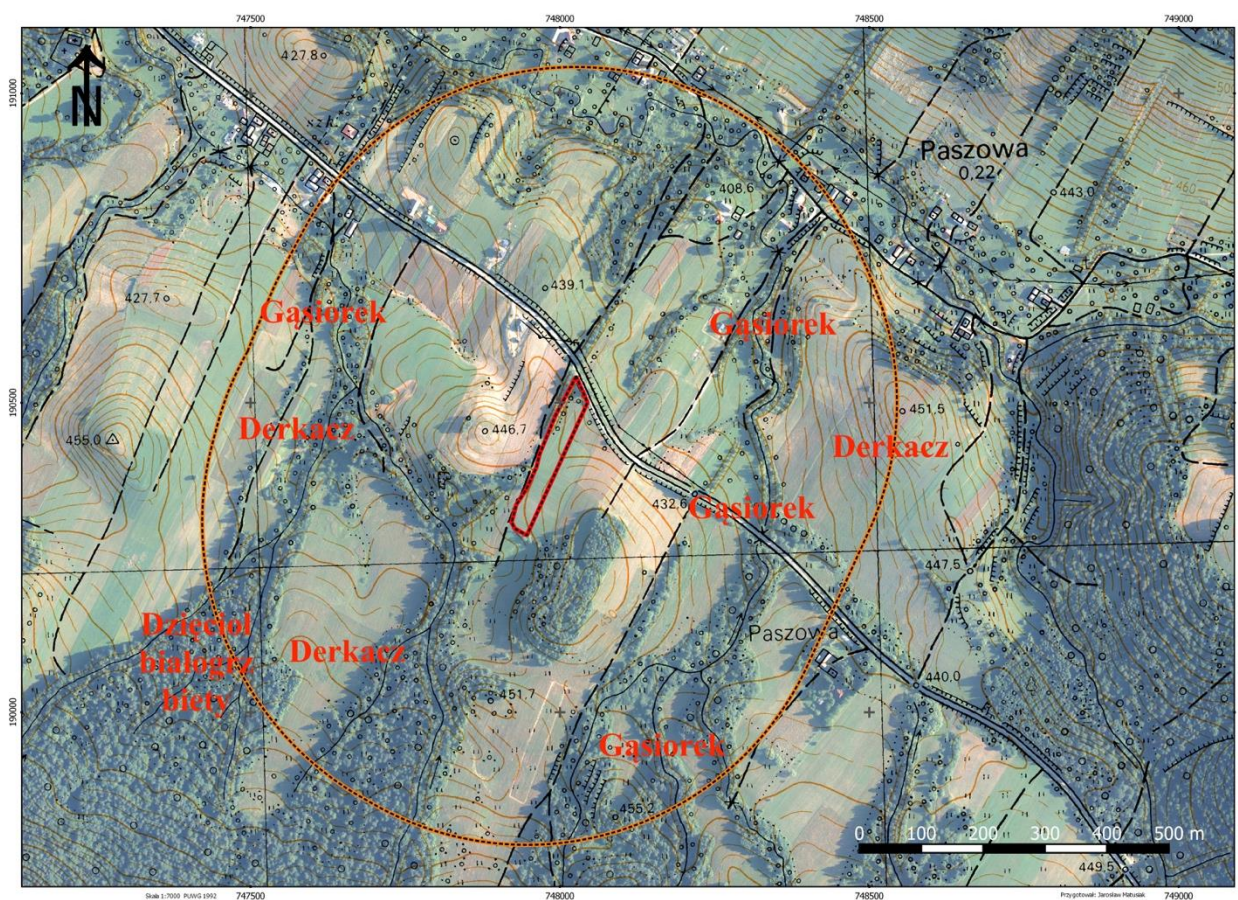
6.1. Ptaki

Na badanym terenie (powierzchnia i bufor) stwierdzono występowanie 53 gatunków ptaków. Odnotowano pięć gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i dwa z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.

Tabela 5. Ptaki lęgowe z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej stwierdzone w sąsiedztwie inwestycji w 2021 roku. Objasnienia: DP – Dyrektywa Ptasia, kategoria – najwyższa kategoria lęgowości, PCKZ – Polska Czerwona Księga Zwierząt, Status – status lokalny (L-ptak lęgowy, N-niełgowy).

Gatunek	status / kategoria	liczebność par/samców	DP	PCKZ	Uwagi, wykorzystywanie powierzchni
Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	L/C	1	+		Ptaki nie wykorzystywały powierzchni jako żerowiska, a pokarm zdobywały poza buforem – na łąkach.
Derkacz <i>Crex crex</i>	L/B	3	+		Ptaki stwierdzono w oddaleniu od niej (bufor).
Dzięcioł białogrzbiety <i>Dendocopus leucotos</i>	L/B	1	+	NT	Prawdopodobnie lęgowy w buforze. Na powierzchni i jej bliskim sąsiedztwie brak atrakcyjnych miejsc do gniazdowania.
Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	L/C	5	+		Teren buforu wykorzystywany jako jedno z wielu miejsc gniazdowania i żerowisk na tym obszarze.
Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	N	0	+	LC	Gatunek nie gniazdował na badanym terenie.

Wszystkie gatunki rzadkie stwierdzono poza terenem badanej działki (w buforze, porównaj: ryc. 2). Do ptaków lęgowych zaliczono gąsiorka (pięć par), derkacza (trzy samce) oraz dzięcioła białogrzbietego i bociana białego (po jednym stanowisku). Obserwacje orlika krzykliwego były sporadyczne i dotyczyły przelatujących ptaków, które tu nie żerowały. Ptak ten nie był lęgowy w obszarze potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia, a najbliższe znane stanowisko lęgowe tego gatunku znajduje się w oddaleniu terenu (Przemysław Kunysz – mat. niepubl.).

Rycina 6. Ptaki lęgowe z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej stwierdzone w buforze inwestycji w 2021 roku.

Poza wyżej wymienionymi odnotowano także 48 gatunków ptaków pospolitych, które zestawiono w tabeli 3.

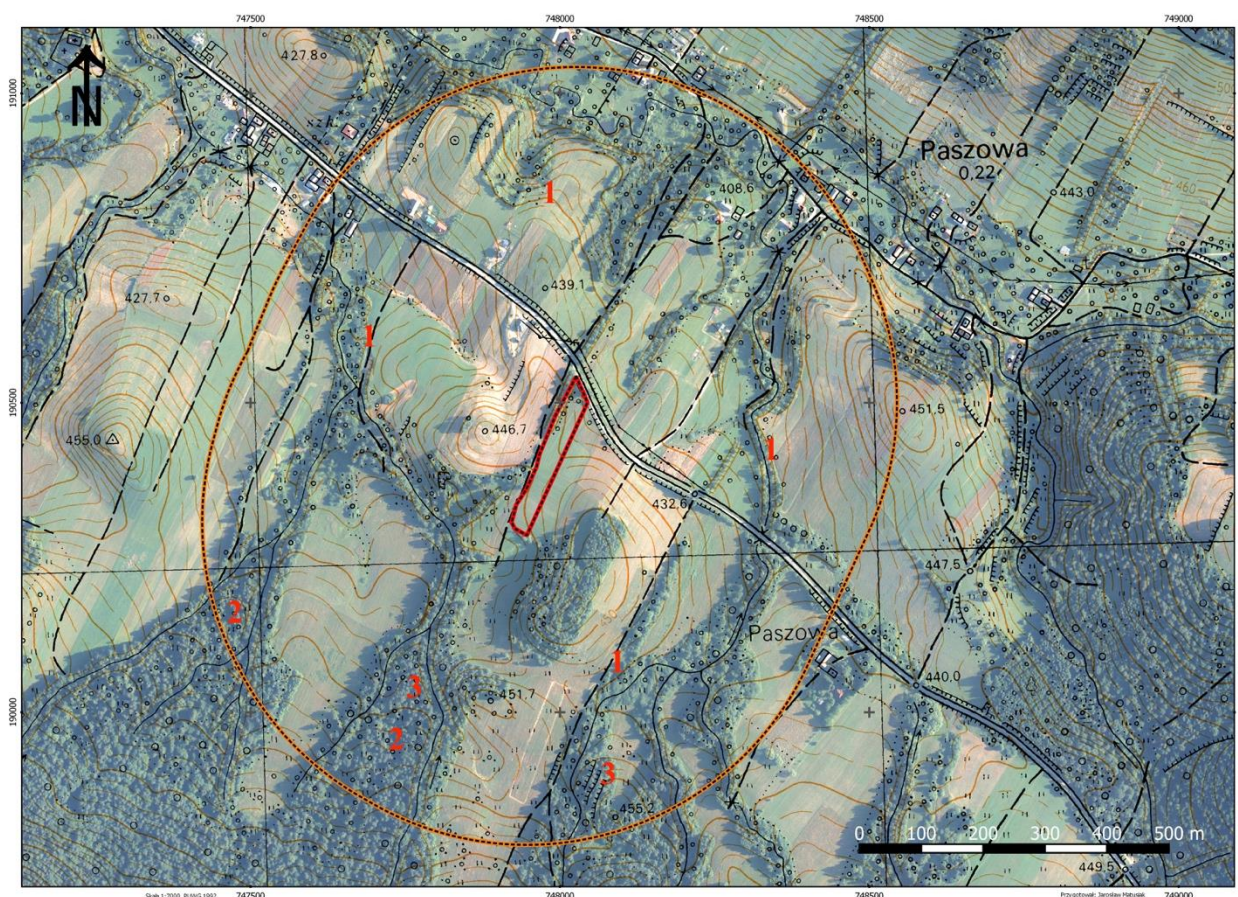
Tabela 6. Pozostałe gatunki ptaków stwierdzone na terenie i w buforze inwestycji w 2021 roku.

Nazwa polska	Nazwa łacińska
Bogatka	<i>Parus major</i>
Ciarnówka	<i>Sylvia communis</i>
Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>
Dziwonia	<i>Erythrura erythrura</i>
Dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>
Gajówka	<i>Sylvia borin</i>
Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kawka	<i>Corvus monedula</i>
Kos	<i>Turdus merula</i>
Kruk	<i>Corvus corax</i>
Krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>
Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>
Kwiczot	<i>Turdus pilaris</i>
Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>
Makolągwa	<i>Linaria cannabina</i>
Mazurek	<i>Passer montanus</i>
Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>
Myszołów	<i>Buteo buteo</i>
Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>
Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Piegza	<i>Sylvia curruca</i>
Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>
Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>

Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
Poklaskwa	<i>Saxicola rubetra</i>
Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>
Rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>
Sierpówka	<i>Streptopelia decaoto</i>
Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>
Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>
Słownik szary	<i>Luscinia luscinia</i>
Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>
Sroka	<i>Pica pica</i>
Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>
Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>
Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>
Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>
Wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>
Wróbel	<i>Passer domesticus</i>
Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>
Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>

6.2. Płazy

Nie stwierdzono migracji i rozrodu płazów na badanym terenie. Wszystkie obserwacje hertetofauny dotyczyły obszaru buforu leżącego poza przedmiotową działką. Oprócz gatunków pospolitych (ropucha szara *Bufo bufo*) wykazano dwa taksony będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 – kumaka górskiego i traszkę karpacką. Są to gatunki z Załącznika II i IV Dyrektywy Siedliskowej. Oba napotkano w efemerycznych zbiornikach kałużach i koleinach powstałych po opadach deszczu. Były to pojedyncze stwierdzenia dokonane w kwietniu 2021 r. i, pomimo kolejnych kontroli, później tych płazów już nie odnotowano. Na mapie zaznaczono też wykryte stanowisko częściowo chronionej w Polsce salamandry plamistej *Salamandra salamandra*, która występowała w buczynie na północnym skraju buforu przedmiotowej inwestycji. Charakteryzuje się ona ograniczonym do Karpat i Sudetów zasięgiem występowania (Herczek i Gorczyca 2004).

Rycina 7. Rzadkie płazy stwierdzone na inwentaryzowanym terenie w 2021 roku.

6.3. Gady

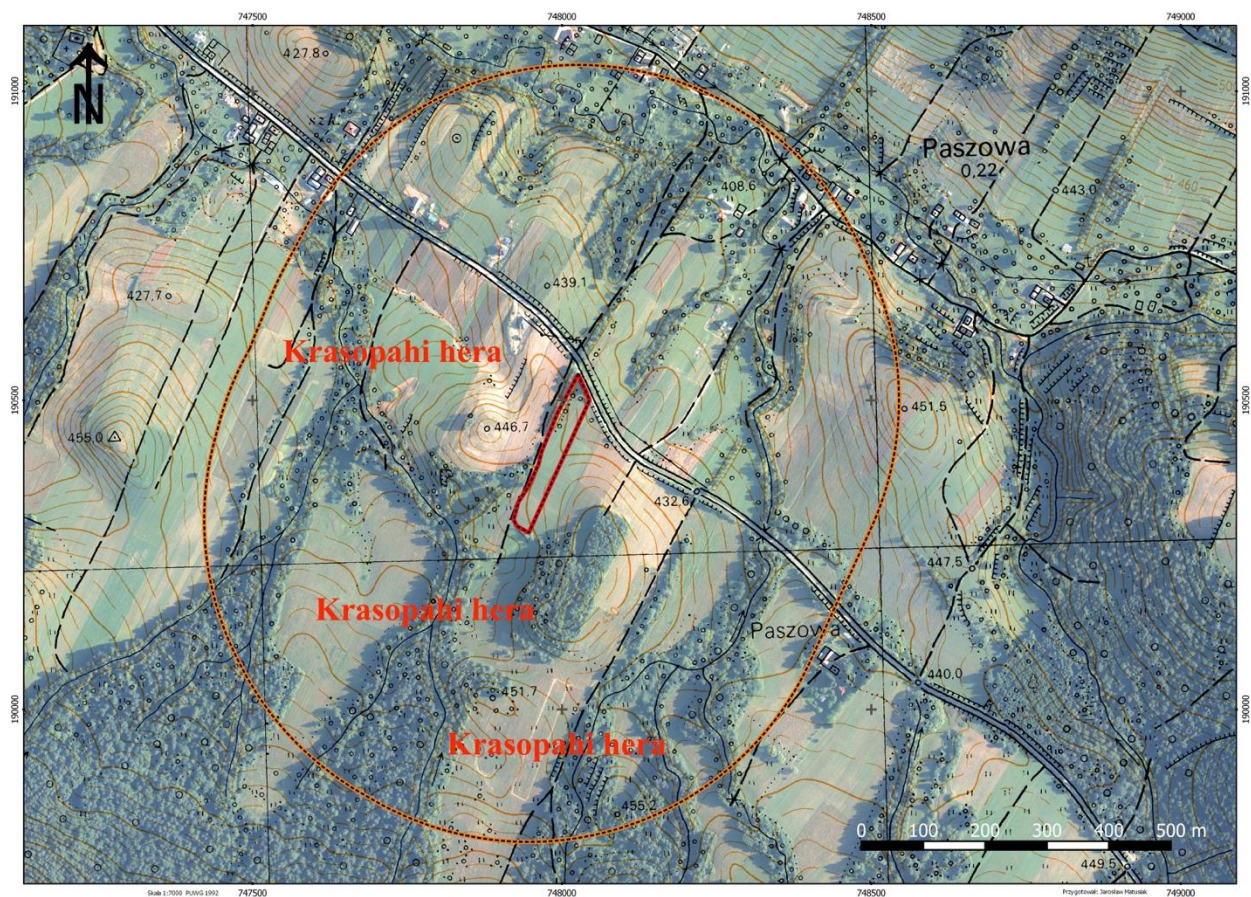
Wszystkie obserwacje gadów dotyczyły buforu położonego poza badaną działką. Podczas kontroli terenowych odnotowano pojedyncze spotkania: padalca zwyczajnego *Anguis fragilis*, zaskrońca zwyczajnego *Natrix natrix* i żmii zygzakowatej *Vipera bereus*. Gatunki te objęte są ochroną częściową na terenie kraju. Nie stwierdzono gatunków rzadkich, priorytetowych w obszarach Natura 2000 na tym terenie.

6.4. Ssaki

Na terenie badanej działki stwierdzono jedynie ślady żerowania dzika *Sus scrofa*, natomiast w buforze odnotowano lisa *Vulpes vulpes*, borsuka *Meles meles*, jelenia szlachetnego *Cervus elaphus*, sarnę *Capreolus capreolus*, dziką i jeża wschodniego *Erinaceus roumanicus*. Poza jeżem, wszystkie wymienione gatunki są łowne na terenie kraju (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 roku w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych).

6.5. Owady

Jedynym odnotowanym gatunkiem z Załącznika II i IV Dyrektywy Siedliskowej była krasnopani hera (*Callimorpha quadripunctaria*, ryc. 4). Stwierdzenia dotyczyły pojedynczych motyli wyłącznie w buforze inwestycji. Krasnopani hera uważana jest za gatunek leśny, zasiedlający strefę ekotonu lasu i terenów otwartych, preferującym doliny rzek i strumieni (Makomaska – Juchniewicz i in. 2010).

Rycina 8. Miejsca stwierdzeń krasnopani hera (*Callimorpha quadripunctaria*) w buforze inwestycji w 2021 roku.

Poza tym motylem na badanym terenie odnotowano 25 gatunków pospolitych owadów i pajęczaków (tab. 7).

Tabela 7. Owady i pajęczaki stwierdzone na terenie i w buforze inwestycji w 2021 roku .

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Bąk bydlęcy	<i>Tabanus bovinus</i>
2.	Biedronka siedmiokropka	<i>Thea septempunctata</i>
3.	Bielinek kapustnik	<i>Pieris brassicae</i>
4.	Chrabąszcz majowy	<i>Melolontha melolontha</i>

5.	Komar pospolity	<i>Culex pipens</i>
6.	Konik pospolity	<i>Chorthippus biguttulus</i>
7.	Kowal bezskrzydły	<i>Pyrrhocoris apterus</i>
8.	Krzyżak ogrodowy	<i>Araneus diadematus</i>
9.	Krzyżak tåkowy	<i>Araneus qauadratus</i>
10.	Latolistek cytrynek	<i>Gonopteryx rhamni</i>
11.	Mucha domowa	<i>Musca domestica</i>
12.	Omomilek wiejski	<i>Cantharis rustica</i>
13.	Osa pospolita	<i>Paravespula vulgaris</i>
14.	Pasikonik zielony	<i>Tettigonia viridissima</i>
15.	Plujka pospolita	<i>Calliphora vicina</i>
16.	Pszczoła miodna	<i>Apis mellifera</i>
17.	Rusałka pawik	<i>Inachis io</i>
18.	Rusałka admirał	<i>Vanessa atalanta</i>
19.	Rusałka pokrzywnik	<i>Aglais urticae</i>
20.	Rusałka osetnik	<i>Vanessa cardui</i>
21.	Szerszeń europejski	<i>Vespa crabro</i>
22.	Skorek pospolity	<i>Forficula auricularia</i>
23.	Ślepek pospolity	<i>Chrysops caecutiens</i>
24.	Trzmiel ziemny	<i>Bombus terrestris</i>
25.	Złotook zwyczajny	<i>Chrysopa perla</i>

6.6. Rośliny

6.6.1. Charakterystyka gatunkowa flory

Na terenie inwestycji i w jej buforze nie stwierdzono cennych i rzadkich gatunków roślin z załączników Dyrektywy Siedliskowej. Odnotowano tylko pospolite gatunki drzew, krzewów i roślin naczyniowych (tab. 8).

Tabela 8. Rośliny stwierdzone na terenie i w buforze inwestycji w 2021 roku.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
Drzewa, krzewy i pnącza		
1	Brzoza brodawkowata	<i>Betula pendula</i>
2	Bez czarny	<i>Sambucus nigra</i>
3	Czeremcha zwyczajna	<i>Padus avium</i>
4	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>
5	Głóg jednoszyjkowy	<i>Carategus monogyna</i>
6	Grusza pospolita	<i>Pyrus pyraister</i>
7	Jabłoń	<i>Malus</i> sp.
8	Jarząb pospolity	<i>Sorbus aucuparia</i>
9	Jemioła pospolita	<i>Viscum album</i>
10	Jeżyna popielica	<i>Rubus caesius</i>
11	Kalina koralowa	<i>Vibornum opulus</i>
12	Klon jawor	<i>Acer pseudoplatanus</i>
13	Klon jesionolistny	<i>Acer negundo</i>
14	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>
15	Ligustr pospolity	<i>Ligustrum vulgare</i>
16	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>
17	Malina właściwa	<i>Rubus idaeus</i>
18	Modrzew europejski	<i>Larix decidua</i>
19	Orzech włoski	<i>Juglans regia</i>
20	Robinia akacjowa	<i>Robinia pseudacacia</i>
21	Róża dzika	<i>Rosa canina</i>
22	Sosna zwyczajna	<i>Pinus sylvestris</i>

23	Śliwa tarnina	<i>Prunus spinosa</i>
24	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>
25	Topola osika	<i>Populus tremula</i>
26	Wierzba iwa	<i>Salix caprea</i>
27	Wierzba krucha	<i>Salix fragilis</i>
28	Wierzba szara	<i>Salix cinerea</i>
29	Winobluszcz zaroślowy	<i>Parthenocissus inserata</i>

Rośliny naczyniowe

1	Babka lancetowata	<i>Plantago lanceolata</i>
2	Babka zwyczajna	<i>Plantago major</i>
3	Barszcz zwyczajny	<i>Heracleum sphondylium</i>
4	Bliźniczka psia trawka	<i>Nardus stricta</i>
5	Bluszcz kurdybanek	<i>Glechoma hederacea</i>
6	Bniec biały	<i>Melandrium album</i>
7	Bodziszek drobny	<i>Geranium pusillum</i>
8	Bodziszek łąkowy	<i>Geranium pratense</i>
9	Bylica polna	<i>Artemisia campestre</i>
10	Bylica pospolita	<i>Artemisia vulgaris</i>
11	Chaber łąkowy	<i>Centaurea jacea</i>
12	Chrzan pospolity	<i>Armoracia rusticana</i>
13	Chwastnica jednostronna	<i>Echinochloa crus-galli</i>
14	Cykoria podróżnik	<i>Cichorium intybus</i>
15	Dziurawiec zwyczajny	<i>Hypericum perforatum</i>
16	Dzwonek rozpięchły	<i>Campanula patula</i>
17	Głowienka pospolita	<i>Prunella vulgaris</i>
18	Glistnik jaskółcze ziele	<i>Chelidonium majus</i>
19	Grzebienica pospolita	<i>Cynosurus cristatus</i>

20	Iglica pospolita	<i>Erodium cicutarium</i>
21	Jaskier ostry	<i>Ranunculus acris</i>
22	Jaskier płomiennik	<i>Ranunculus lammula</i>
23	Jasnota biała	<i>Lamium album</i>
24	Jasnota purpurowa	<i>Lamium purpureum</i>
25	Jastrzębiec	<i>Hieracium sp.</i>
26	Komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i>
27	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i>
28	Koniczyna łąkowa	<i>Trifolium pratense</i>
29	Koniczyna polna	<i>Trifolium arvense</i>
30	Krwawnik pospolity	<i>Achillea millefolium</i>
31	Kupkówka pospolita	<i>Dactylis glomerata</i>
32	Łopian mniejszy	<i>Arctium minus</i>
33	Marchew zwyczajna	<i>Daucus corata</i>
34	Mięta polna	<i>Mentha arvensis</i>
35	Mlecz polny	<i>Sonchus arvensis</i>
36	Mniszek pospolity	<i>Taraxacum officinale</i>
37	Nawłóć pospolita	<i>Solidago virgaurea</i>
38	Ostrożeń polny	<i>Cirsium arvense</i>
39	Owies zwyczajny	<i>Avena sativa</i>
40	Perz właściwy	<i>Agropyron repens</i>
41	Pięciornik kurze ziele	<i>Potentilla erecta</i>
42	Podagrycznik pospolity	<i>Aegopodium podagraria</i>
43	Pokrzywa zwyczajna	<i>Urtica dioica</i>
44	Pokrzywa żegawka	<i>Urtica urens</i>
45	Przetacznik ożankowy	<i>Veronica chamaedris</i>
46	Przymiotno kanadyjskie	<i>Erigeron canadensis</i>

47	Przywrotnik pasterski	<i>Alchemilla monticola</i>
48	Pyleniec pospolity	<i>Berteroa incana</i>
49	Rdest ptasi	<i>Polygonum aviculare</i>
50	Rumianek bezpromieniowy	<i>Chamomilla suaevolens</i>
51	Rzepik pospolity	<i>Agrimonia eupatoria</i>
52	Rzeżucha łąkowa	<i>Cardamine pratensis</i>
53	Sadziec konopiasty	<i>Eupatorium cannabinum</i>
54	Skrzyp polny	<i>Equisetum arvense</i>
55	Stokrotka pospolita	<i>Bellis perennis</i>
56	Szczaw polny	<i>Rumex acetosella</i>
57	Śmiałek darniowy	<i>Deschampsia caespitata</i>
58	Tobołki polne	<i>Thlaspi arvense</i>
59	Wiechlina roczna	<i>Poa annua</i>
60	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis</i>
61	Wilczomlec sosnka	<i>Euphorbia cyparissias</i>
62	Wrotycz pospolity	<i>Tanacetum vulgare</i>
63	Wyka płotowa	<i>Vicia sepium</i>
64	Wyka ptasia	<i>Vicia cracca</i>
65	Żmijowiec zwyczajny	<i>Echium vulgare</i>
66	Życica trwała	<i>Lolium perenne</i>

6.6.2. Siedliska przyrodnicze

W sąsiedztwie powierzchni nie stwierdzono priorytetowych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Większość flory badanego terenu stanowi roślinność synantropijna, a uprawom zbożowym towarzyszą segetalne zbiorowiska chwastów polnych z klasy *Stellarietea mediae* i rzędu *Centauretalia cyani*. Wśród nieużytków, miejsc zurbanizowanych, miedz i wzdłuż drogi sąsiadującej z

uprawą spotyka się płaty roślinności ruderalnej z grupy *Sysymbrietalia*. Zbiorowiska te występują płatowo w pobliżu siedzib ludzkich, przy istniejących drogach i miedzach polnych, na nieużytkach porolnych, częściowo wkraczają też na łąki i pola. Roślinność ta rozwija się samorzutnie, bez świadomej ingerencji człowieka. Występują tu też wysokie byliny z grupy *Artemisietea*, a niewielkie płaty nawiązują do zbiorowisk łąkowych, są ubogie florystycznie i charakteryzują się małą liczbą gatunków składowych.

4. OPIS OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRAWNĄ W REJONIE INWESTYCJI .

Góry Słonne

Pełna nazwa ostoi: Góry Słonne (Slonne Mountains)

Współrzędne geograficzne: 49°23'-49°40'N, 22°11'-22°46'E

Powierzchnia: 55 880 ha

Położenie administracyjne: województwo podkarpackie; powiaty: bieszczadzki, leski, przemyski, sanocki.

Kryteria BirdLife International: C1, C6.

Formy ochrony przyrody: rezerwaty: Buczyna w Wańkowej (98,68 ha), Chwaniów

(354,47 ha), Cisy w Serebnicy (14,48 ha), Na Opalonym (216,54 ha), Na Oratyku

(233,15), Nad Trzciancem (182,13 ha), Góra Sobień (5,34 ha), Dyrbek (130,88 ha), Polanki

(191,94 ha), Park Krajobrazowy Gór Słonnych.

Krótką charakterystyka ostoi

Góry Słonne są pasmem, wchodzącym w skład Gór Sanocko - Turczańskich położonych zarówno na terytorium Polski i Ukrainy. Nazewnictwo tych gór pochodzi od licznych tutaj słonych źródeł, znanych i wykorzystywanych od stuleci przez miejscową ludność. Pierwsza wzmianka piśmienna pochodzi z

opracowania „*O ziemiorództwie Karpatów i innych gór i równin Polski*” napisanego przez Stanisława Staszica.

Ogólny opis ostoi

Ostoja obejmuje kilka równoległych grzbietów Gór Słonnych w prowincji Karpaty Wschodnie, w mezoregionie Góry Sanocko-Turczańskie (region Pogórze Przemyskie). Góry Słonne są górami o układzie rusztowym, typowym dla Karpat Wschodnich, wyniesione w głównym grzbiecie ponad 600 m n.p.m., z kulminacją wzniesienia Słonne (678 m n.p.m.). Północno-wschodnią część ostoi stanowi teren dawnego ośrodka rządowego Arłamów. Przez lata dostępny tylko dla małej grupy ludzi, dzisiaj jest obszarem o najwyższych walorach przyrodniczych w ostoi.

Krajobraz ostoi determinuje zróżnicowana budowa geomorfologiczna, której głównym rysem jest równoległy (rusztowy) układ grzbietów górskich i rozdzielających je dolin. Jest to region o bogato rozwiniętej sieci rzecznej. Tędy przebiega europejski dział wodny między zlewiskami Morza Bałtyckiego i Morza Czarnego. Większa część ostoi jest położona na zachód niego i należy do zlewni Sanu (dopływ Wisły, zlewnia Morza Bałtyckiego). Do najważniejszych prawostronnych jego dopływów spływających z Gór Słonnych należą: Wiar, Olszanica wraz z dopływem Wańkówką, Tyrawka oraz Dyrbek.

Wody z niewielkiego fragmentu ostoi spływają do Strwiąża (dopływ Dniestru, zlewnia Morza Czarnego). W górach zinwentaryzowano wiele źródeł wód słonawych, które dają początek potokom z lekko zasolaną wodą. Jest to świadectwo dawnej aktywności geologicznej i obecności zbiorników wód mineralnych. Doliny głównych rzek oraz niektórych potoków mają charakter przełomów, rozcinających głęboko długie grzbiety górskie.

Oprócz waloru krajobrazowego przełomy spełniają ważne funkcje ekologiczne, ponieważ są drogami wymiany między populacjami roślin i zwierząt.

Lasy pokrywają około 60% powierzchni ostoi. Dobrze widoczny jest piętrowy układ zbiorowisk leśnych. Najniżej znajdują się grądy odmiany wschodniokarpackiej, z roślinnością kserotermiczną na stromych zboczach doliny Sanu. Wyższe partie zajmują lasy bukowe i bukowo-jodłowe. Obecne są drzewiaste formy cisa i olchy kosej, gatunków, które w innych regionach mają tylko pokrój krzewów.

Ekosystemy nieleśne zajmują niskie położenia w dolinach oraz u podnóżu stoków pasm górskich. Charakteryzują się bardzo dużą różnorodnością. Dna dolin były użytkowane rolniczo. Wiele terenów dawniej zagospodarowanych, po wysiedleniach miejscowej ludności przeprowadzonych w latach 1945-1947, dzisiaj podlega sukcesji w kierunku zbiorowisk leśnych.

Siedliska i typy użytkowania gruntów w ostoi

Lasy i zadrzewienia – 67%, łąki i pastwiska – 14%, inne tereny rolne – 16%, zbiorniki wodne i ciek – 1%, inne – 2%.

Inne walory przyrodnicze ostoi

Na szczególną ochroną zasługują torfowiska niskie Moczary – Mszaniec reprezentowane najczęściej przez zespół młaki kozłkowo-turzycowej. Powierzchnia: 1180,14 ha. Położenie administracyjne: powiat bieszczadzki, gmina: Ustrzyki Dolne Torfowiska te wraz z otaczającymi je łąkami wilgotnymi są siedliskiem rzadkiego w Europie ślimaka: poczwarówki zwężonej gatunku z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Znaczną wartość przyrodniczą przedstawiają także ekstensywnie użytkowane łąki świeże. Z gatunków chronionych dość licznie spotykane są tu: podkolan biały, gółka długoostrogowa, centuria zwyczajna. Obszar Moczary-Mszaniec jest również ważny dla zachowania starodrzewi jodłowych. W jedlinach tych zaznacza się wyraźnie element acydofilny i górski. Wśród lasów szczególną pozycję zajmuje płat boru bagiennego, dotychczas nie wykazywany z terenu Bieszczadów Niskich.

Innym cennym obszarem na granicy OSO Natura 2000 jest „Sanisko w Bykowcach”. Położenie administracyjne: gmina Sanok, powierzchnia: 55,93 ha. Obszar cennych siedlisk przyrodniczych: starorzecze Sanu z otwartą powierzchnią wody, torfowisko niskie „Ług” (torfowisko zasadowe, młaki i mechowiska), szuwar trzcinowy, łąki podmokłe, łąki świeże, ziołorośla górskie, łęgi. Stwierdzono tutaj cenne przyrodniczo płazy: traszkę grzebieniastą, kumaka górskiego, ropuchę szarą. Występują tu także: piskorz, bóbr europejski, wydra oraz liczna ornitofauna (derkacz *crex crex*) – tereny żerowania orlika krzykliwego. Objęte ochroną gatunki roślin to: kukułka plamista, kukułka szerokolistna, kruszczyk błotny, zimowit jesienny, śnieżyca wiosenna, podkolan biały, przylaszczka pospolita

Zagrożenia

Kluczowe zagrożenie w ostoi

Gospodarka leśna (wycinka drzewostanów) w okresie lęgowym ptaków.

Inne ważne zagrożenia w ostoi

Regulacja cieków wodnych.

Rolnictwo – zaniechanie dotychczasowego użytkowania rolnego, nadmierny wypas (zniszczenie runi i przeżyźnienie), uprawa łąk, wylewanie ścieków i składowanie odpadów organicznych, wypalanie roślinności, niedostosowane do biologii ptaków terminy prowadzenia zabiegów.

Gospodarka leśna – zalesianie łąk i pastwisk, torfowisk i bagien, wyrąb starodrzewu i drzew dziuplastych, usuwanie martwego drewna z lasu, zagęszczanie sieci szlaków zrywkowych i dróg leśnych.

Gospodarka wodna – techniczna zabudowa brzegów cieków i jezior, usuwanie krzewów i drzew z brzegu.

Urbanizacja – penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe.

Infrastruktura – lokalizowanie napowietrznych linii energetycznych i urządzeń towarzyszących (transformatory itp.), drogi kołowe.

Turystyka i wypoczynek – bezpośrednie zagrożenie (płoszenie, niszczenie gniazd, zabijanie ptaków), wynikające z penetrowania siedlisk, niszczenie siedlisk przez wydeptywanie (plaże, brzegi rzek itp.), rozbudowa infrastruktury turystycznej, rozbudowa osiedli turystycznych poza terenem zwartej zabudowy.

Łowiectwo – niepokojenie ptaków na skutek penetracji siedlisk, zabijanie ptaków nierozpoznanych.

Działania ochronne

Inwentaryzacja ptaków drapieżnych i działania ochronne w ramach prac Komitetu Ochrony Orłów, inwentaryzacja miejsc gniazdowania ptaków drapieżnych – Bieszczadzki Park Narodowy. Objęcie znacznych obszarów łąk programem **Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – ochrona derkacza *Crex crex***. Projekt ochrony sów realizowany w ramach konkursu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Fundacji Inicjatyw Obywatelskich przez Fundację Wspierania Inicjatyw Ekologicznych i Stowarzyszenie Ochrony Sów. Inwentaryzacje przyrodnicze i działania ochroniarskie członkowie Przemyskiego Towarzystwa Ornitologicznego w tym inwentaryzacja przyrodnicza część ornitologiczna Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Przemyślu.

5. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO.

Na etapie realizacji inwestycji, negatywne oddziaływanie na środowisko będzie eliminowane poprzez właściwe prowadzenie prac i stosowane technologie budowlane. Prowadzenie prac zgodne z obowiązującymi standardami zapewni, że oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia nie przekroczy standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego posiada tytuł prawny inwestor lub nie spowoduje uciążliwości, tam gdzie tych standardów nie ustalono. Nadmiar gruntu i materiału zostanie zagospodarowany zgodnie z ustawą o odpadach. Na etapie użytkowania nie wystąpi oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia poza granicami terenu, do którego posiada tytuł prawny inwestor i nie przekroczy standardów jakości środowiska i nie spowoduje uciążliwości w zakresie hałasu i wibracji i odorów. Wszystkie zainstalowane i wbudowane urządzenia będą spełniały normy odnośnie emisji i wytwarzania szkodliwych substancji do środowiska. Planuje się przeprowadzenie prac ziemnych w okresie letnio-jesiennym (rozpoczęcie prac z początkiem września), co przyczyni się do ochrony zwierzyny, zwłaszcza ptaków przed nadmiernym natężeniem hałasu w okresie ich rozrodu.

Inwestor planuje też zastosowanie ekologicznego, mieszanego ogrzewania wykorzystując jako paliwo drewno (kominki) wspomagany energią alternatywną – kolektory słoneczne oraz pompy ciepła .

Charakter rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko na etapie realizacji i eksploatacji, działań posiadających charakter inwestycyjny należy:

- na etapie realizacji prac i użytkowania należy stosować najlepsze dostępne technologie;
- należy stosować materiały energooszczędne;
- należy w racjonalny sposób korzystać z zasobów wodnych;
- należy ograniczać zmiany stosunków wodnych;
- należy w sposób odpowiedni zabezpieczać ewentualne place budowy;
- należy stosować środki zapobiegające zwiększonej emisji hałasu np. poprzez stosowanie rozwiązań funkcjonalnych i organizacyjnych;
- należy ograniczać liczbę drzew podlegającą wycince, a w przypadku konieczności usunięcia wykonywać nasadzenie kompensujące;
- należy dążyć do umożliwienia infiltracji wód opadowych do gruntu;

-
- należy minimalizować ilość wytwarzanych odpadów i ilości odpadów poddawanych unieszkodliwianiu poprzez składowanie.

Wszystkie przewidziane do zastosowania urządzenia mają na celu ochronę wód, gleby i atmosfery przed wprowadzeniem ponadnormatywnej ilości substancji szkodliwych. Przewidziane rozwiązania mają na celu spełnienie określonych w przepisach dopuszczalnych poziomów wprowadzanych do środowiska substancji i energii.

Nie zakłada się tworzenia bazy materiałowej w miejscu prowadzenia inwestycji ze względu na jej specyfikę, tj. materiały użyte do budowy będą przywożone odpowiednio do potrzeb wynikających z etapu budowy tj. przywieziony na teren inwestycji „na czas”. Nie zakłada się tworzenia bazy sprzętowej w miejscu inwestycji ze względu na to iż sprzęt budowlany przeważnie jest dozorowany. Organizacja miejsca postoju sprzętu budowlanego należeć będzie do wykonawcy inwestycji. Sprzęt budowlany użyty do realizacji przedsięwzięcia będzie sprawny technicznie, a ewentualnie powstałe wycieki będą naprawiane „na miejscu” uniemożliwiając przedostanie się substancji niebezpiecznych do środowiska.

Ochrona powietrza

Ograniczenie oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie powietrza atmosferycznego na etapie robót budowlanych można osiągnąć poprzez zastosowanie poniższych rozwiązań:

1. transport materiałów sypkich w opakowaniach pojazdami do tego przystosowanymi, przykrywanie skrzyń ładunkowych plandekami,
2. magazynowanie materiałów sypkich w miejscach osłoniętych przed wiatrem,
3. ograniczenie prędkości ruchu pojazdów w rejonie budowy,
4. zapewnienie efektywnych dojazdów na teren budowy.

Działania wyszczególnione powyżej są istotne zwłaszcza w rejonie występowania zabudowy mieszkaniowej.

Ponadto w odniesieniu do ochrony powietrza atmosferycznego należy stosować wskazania:

5. celem ograniczenia negatywnego wpływu maszyn budowlanych i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. W przeciwnym wypadku wystąpi wzrost zużycia paliwa oraz ilości wydzielanych spalin i emisji hałasu,

-
6. maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążane oraz eksploatowane na najwyższych obrotach silników, gdyż zwiększa to emisję spalin. Sprzęt używany podczas robót powinien spełniać wymagania, odnośnie ochrony przed hałasem i podwyższoną emisją gazów spalinowych,
 7. niedopuszczalne jest palenie ognisk na terenie budowy a zwłaszcza papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.,
 8. zadbać o właściwe zabezpieczenia i oznakowanie dróg. Aby usprawnić ruch innych pojazdów oraz ograniczyć do niezbędnego minimum i nie prowadzić do zatorów, blokowania jezdni, powinny być ustawione czytelne napisy informujące o ewentualnych objazdach.

Ochrona wód gruntowych i odwodnienie

Projektowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na jakość wód gruntowych, ze względu na niewielką ilość powstałych wód odpadowych i roztopowych. Wody opadowe i roztopowe odprowadzone zostaną grawitacyjnie: na teren poboczy, przydrożnych rowów odwadniających, gdzie nastąpi ich odparowanie lub infiltracja w głąb ziemi. Nie przewiduje się konieczności podczyszczania odprowadzonych wód opadowych i roztopowych. Jest to typowe rozwiązanie dla tego typu przedsięwzięć.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu na środowisko gruntowo – wodne planuje się tak zorganizować prace, by ograniczyć przelewanie paliw i innych środków chemicznych na placu budowy. Sprzęt techniczny będzie posiadać dopuszczenie do ruchu i stosowne atesty.

Nie zakłada się tworzenia bazy materiałowej w miejscu prowadzenia inwestycji ze względu na jej specyfikę, tj. materiały użyte do budowy będą przywożone odpowiednio do potrzeb wynikających z etapu budowy. Nie zakłada się tworzenia bazy sprzętowej w miejscu inwestycji ze względu na to iż sprzęt budowlany przeważnie jest dozorowany. Organizacja miejsca postoju sprzętu budowlanego należeć będzie do wykonawcy inwestycji. Ponadto informuję, że sprzęt budowlany użyty do budowy drogi będzie sprawny technicznie, a ewentualnie powstałe wycieki będą naprawiane „na miejscu” uniemożliwiając przedostanie się substancji niebezpiecznych do środowiska.

Mając na uwadze skalę przedsięwzięcia a także obecne i docelowe zagospodarowanie terenu nie przewiduje się zanieczyszczeń wód opadowych i roztopowych.

Planowane rozwiązania chroniące środowisko:

Użyte materiały budowlane jak i technologia wykonania zadania będą obojętne dla środowiska naturalnego. Dla JCW celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego i utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Ocenia się, że realizacja inwestycji nie spowoduje zmiany stanu wód pod względem fizyko-chemicznym, biologicznym i hydromorfologicznym, jeżeli na etapie realizacji inwestycji zostaną zastosowane następujące środki łagodzące oddziaływanie:

1. ograniczenie do niezbędnego minimum mechanicznej ingerencji w środowisko w obrębie inwestycji,
2. całkowity zakaz zrzutu wód opadowych i roztopowych z terenu inwestycji do cieków,
3. zakaz lokalizacji zaplecza budowy i baz materiałowych w obrębie inwestycji,
4. doprowadzenie do stanu pierwotnego terenu budowy po zakończeniu inwestycji.

Użyte materiały dla potrzeb realizacji inwestycji częściowo są pochodzenia naturalnego (m.in.: woda, piasek, żwir) a np. wytworzone rury PCV , Pe są obojętne dla środowiska. Przedsięwzięcie planowane jest w pasie przyległym do istniejącej drogi publicznej.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że wpływ projektu na stan jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych zostanie ograniczony do minimum i nie będzie wpływał na pogorszenie ich parametrów.

Ochrona przed hałasem

Na etapie realizacji inwestycji głównym źródłem hałasu będą prace budowlane. Mając na uwadze skalę przedsięwzięcia zaplecze socjalne stanowić będzie: wóz kołowy (barakowóz) stanowiący miejsce spożywania posiłków, odpoczynku dla pracowników wraz z częścią administracyjną oraz systemowa przenośna toaleta, opróżniana przez uprawnioną firmę. Baza zlokalizowana zostanie w odległości zezwalającej na zachowanie norm emisji hałasu. Emisja hałasu będzie związana z przesuującym się frontem robót. W celu ograniczenia uciążliwości akustycznej, należy stosować się do poniższych zaleceń:

1. zaplanować wszelkie operacje z użyciem ciężkiego sprzętu,

-
2. stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z Nr 263, poz. 2202 ze zmianami),
 3. przestrzegać zasady wyłączania silników w czasie przerw w pracy,
 4. maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego;

Ochrona przed zanieczyszczeniem środowiska związanym z gospodarką odpadami

Prace budowlane będą prowadzone w taki sposób, aby zminimalizować ilość wytwarzanych odpadów oraz ograniczać negatywne ich oddziaływanie na środowisko, zdrowie i życie ludzi. Wytworzone odpady w pierwszej kolejności poddane będą odzyskowi (ponownemu zagospodarowaniu) a gdy odzysk nie będzie możliwy – unieszkodliwianiu. Spośród odbiorców odpadów wybierani będą tacy, którzy prowadzą odzysk odpadów i mają stosowne zezwolenia w tym zakresie.

Zgodnie z ustawą o odpadach wykonawca oraz zarządzający uregulują stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami tj. w zależności od ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów uzyskają: pozwolenie na wytwarzanie odpadów, decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi lub złożą informację o wytwarzanych odpadach i sposobach gospodarowania nimi.

Powstałe na etapie budowy ścieki bytowe odprowadzane będą do przenośnych systemowych kabin sanitarnych np.: typu TOI TOI. Toaleta przenośna opróżniana będzie przez koncesjonowanego odbiorcę ścieków.

Ochrona przyrody

W celu uniknięcia zniszczenia występującego w sąsiedztwie inwestycji drzewostanu podczas prowadzonych prac ziemnych i budowlanych, należy prowadzić je zgodnie z zasadami zawartymi w ustawie o ochronie przyrody. Roboty ziemne nie będą prowadzone w pobliżu drzew i krzewów – nie ma ich w obrębie działki

Nie przewiduje się by inwestycja miała wpływ na bioróżnorodność obszaru. Realizacja przedsięwzięcia:

-
- nie wpłynie negatywnie na utratę różnorodności gatunków, w tym gatunków chronionych na mocy przepisów dyrektywy siedliskowej i ptasiej oraz na bogactwo gatunków lub skład gatunkowy siedlisk na obszarze,
 - nie wywoła pośredniej lub bezpośredniej szkody, utraty i fragmentacji siedlisk.

Mając na uwadze zdiagnozowane oddziaływania przedsięwzięcia określono działania minimalizujące negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze.

Propozycje zapobiegania i ograniczania niekorzystnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko zostały opisane szczegółowo w każdym punkcie dotyczącym kolejnych faz przedsięwzięcia oraz oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Ze względu na zakres oraz specyfikę przedsięwzięcia mogące wystąpić negatywne oddziaływanie na środowisko ma największe natężenie i zakres w fazie jego realizacji. Przede wszystkim oddziaływanie w tej fazie jest zależne od wykonawcy robót oraz inspektora nadzoru, którzy winni zdawać sobie sprawę z możliwości wystąpienia zagrożeń środowiska. Uciążliwości i niekorzystne oddziaływanie inwestycji na środowisko związane z jej realizacją nie mogą być całkowicie wyeliminowane. Jednakże poprzedzenie robót budowlanych szczegółowym planem i harmonogramem robót, uwzględniającym zabezpieczenia ekologiczne w znacznym stopniu może ograniczyć negatywny wpływ przedsięwzięcia. Ścisłe przestrzeganie tych planów ma na celu zapewnienie:

- odpowiedniej organizacji robót, aby na skutek braku porządku, niewłaściwego zabezpieczenia materiałów, maszyn, urządzeń i samochodów przed awariami, nie doszło do skażeń, zanieczyszczeń i zniszczeń w środowisku,
- odpowiedniego sprzętu i środków transportu, przy czym ważna jest tutaj zarówno jakość sprzętu, jego prawidłowa eksploatacja i konserwacja, jak i dodatkowe wyposażenie w urządzenia zmniejszające niekorzystne oddziaływanie na środowisko,
- jakość wykonywanych robót, co bezpośrednio wpływa na zmniejszenie częstotliwości wykonywanych prac mechanicznych.

Przez kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację

przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych (art. 3 pkt 8 ustawy Prawo ochrony środowiska). Należy jednak zwrócić uwagę, że już z samej definicji działania te mają na celu ochronę środowiska nieprzetworzonego przez człowieka o krajobrazie naturalnym. Przy tak dobranych rozwiązaniach technicznych i organizacyjnych negatywny wpływ inwestycji na środowisko powinien zostać ograniczony do minimum.

Na terenie działki nie stwierdzono występowania gatunków roślin i zwierząt o znaczeniu wspólnotowym, w tym uwzględnionych w SDF obszaru Natura 2000

Na podstawie przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych stwierdzić można, że teren inwestycji nie stanowi istotnego elementu szlaku migracyjnego zwierząt (w tym dużych drapieżników, takich jak wilk, ryś czy niedźwiedź brunatny). Sposób użytkowania przedmiotowej działki (zbiorowisko łąkowe) oraz charakter działek sąsiednich wpływają na fakt, że teren ten stanowi w praktyce obszar żerowania pospolitych większych ssaków (sarna, lis, kuna), a także miejsce stałego występowania małych i stosunkowo pospolitych ssaków (gryzoni).

Proponuje się następujące warunki realizacji inwestycji:

- o Bezwzględnie zabudowa i zagospodarowanie działki oraz zaplecze budowy (w tym miejsca składowania materiałów, pojazdów itp.) należy zlokalizować w części południowej działki,
- o Prowadzenie nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji inwestycji, w szczególności kontrola wykopów pod kątem obecności gatunków zwierząt, np. płazów, które mogą wpadać do powstałych rozkopów ziemnych. W przypadku stwierdzenia obecności zwierząt, osobnika należy przenieść w miejsce umożliwiające bezpieczne podjęcie dalszej wędrówki (poza teren eksploatacji).
- o Planowany teren inwestycji zostanie wykonany jako nieutwardzony – w związku z tym spływ wód deszczowych będzie ograniczony do terenu Inwestora.
- o podczas prowadzenia prac eksploatacyjnych należy: obejść teren, tupiąc i hałasując, aby wypłoszyć znajdujące się tam zwierzęta, a tym samym zapobiec uśmierceniu ich przez ciężki sprzęt. Wyłapywać znalezione podczas pracy osobniki, które mogą być narażone nie mają możliwości ucieczki i wynosić je poza działkę, na obszar sąsiadujący, zabezpieczyć powstałe pułapki np. wykopy, studzienki, itp.

W związku z lokalizacją, charakterem inwestycji i zastosowaną technologią w celu ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich zaleca się:

-
- o Przed rozpoczęciem prac budowlanych należy zdjąć nadkład, w tym warstwa humusu o miąższości minimum 0,2 m, która będzie składowana oddzielnie. Gleba z nadkładu składowana tymczasowo do momentu zakończenia prac budowlanych na terenie działki przeznaczonej pod inwestycję.
 - o Ścieki bytowe powinny zostać zabezpieczone w przenośnym urządzeniu sanitarnym, które będzie okresowo opróżniane przez uprawnionego odbiorcę, a ścieki przekazywane do oczyszczalni ścieków.
 - o Woda do celów bytowych będzie okresowo dostarczana w pojemnikach.
 - o Tankowanie maszyn i pojazdów zaleca się wykonywać poza terenem prac budowlanych, w wyznaczonym i szczelnie utwardzonym miejscu, w sposób wykluczający możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi - podczas tankowania używana będzie metalowa misa podkładana pod korek wlewowy.
 - o Nie należy gromadzić i przechowywać paliwa, oleju oraz innych niebezpiecznych substancji mogących skażać środowisko w pojemnikach, w których możliwe jest niekontrolowane rozszczelnienie.
 - o Wszelkie naprawy sprzętu mechanicznego powinny być przeprowadzane wyłącznie poza terenem budowy.
 - o Plac budowy należy wyposażyć w środki do neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych, tj. sorbenty, maty sorbentowe.
 - o Operacje i czynności budowlane będą wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 - 18:00.
 - o Głównym źródłem hałasu do środowiska w czasie eksploatacji przedsięwzięcia będą: koparka, spycharka oraz samochody ciężarowe.
 - o Wytworzone w trakcie budowy odpady powinny być segregowane oraz magazynowane w wydzielonym, oznakowanym miejscu i sukcesywnie przekazywać do odzysku
 - o Wszelkie prace wykonywane podczas realizacji przedsięwzięcia prowadzone będą zgodnie z przepisami Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Podsumowując można stwierdzić, że opisana inwestycja nie zmieni warunków dla integralności obszaru, nie zachodzi obawa fragmentacji siedlisk, gdyż otaczające kompleksy łąkowe stanowią wystarczająco duży areał dla ptaków, jak też swobodnej migracji innych gatunków flory i fauny, a planowana zabudowa byłaby - według planu zagospodarowania, poza strefą ewentualnej penetracji gatunków chronionych, w miejscu o cechach dotychczasowej antropopresji.

W świetle przedstawionych zidentyfikowanych zagrożeń dla obszaru Parku Krajobrazowego , Obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie inwestycji i w obszarze przyległym planowana inwestycja nie spowoduje wystąpienia wyżej wymienionych zagrożeń.

Przedmiotowa inwestycja przedstawiona w opracowaniu nie pogorszy warunków integralności Obszarów Natura 2000 i tym bardziej nie spowodują pogorszenia warunków względem regionu biogeograficznego i spójności sieci Natura 2000.

6. UZASADNIENIE WYBRANEGO WARIANTU, ZE WSKAZANIEM JEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA LUDZI, FAUNĘ, FLORĘ, GLEBĘ, WODĘ, POWIETRZE, KLIMAT, DOBRA MATERIALNE, DOBRA KULTURY, KRAJOBRAZ ORAZ WZAJEMNE ODDZIAŁYWANIE MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI.

Wybrane rozwiązania są najbardziej korzystne dla środowiska. Zastosowane rozwiązania techniczno-technologiczne odpowiadają normom europejskim w tej branży. Budowa budynku mieszkalnego z całą infrastrukturą przy zastosowanych rozwiązaniach technicznych nie będzie miała negatywnego wpływu na ludzi, faunę, florę, wody powierzchniowe, klimat, dobra materialne, dobra kultury oraz wzajemne oddziaływanie między tymi elementami.

6.1. FAZA BUDOWY

Dla oszacowania wpływu inwestycji na środowisko w tej fazie, przyjęto okres prac budowlanych, instalacyjnych i montażowych przewidzianych do realizacji w ramach planowanego przedsięwzięcia. W czasie prowadzenia prac budowlano - montażowych głównymi czynnikami wpływającymi na środowisko będzie:

- ruch pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego,
- niewielka emisja niezorganizowana zanieczyszczeń podczas prac budowlanych
- odpady z prac budowlanych

6.2. WPŁYW NA POWIETRZE.

Na etapie budowy inwestycji występują zagrożenia związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Możliwa jest lokalna emisja pyłowa związana z prowadzeniem prac ziemnych oraz

pewna niewielka emisja zanieczyszczeń związanych z wydalaniem spalin z maszyn roboczych obsługujących budowę.

Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji niezorganizowanej. Większość prac budowlanych wykonywana będzie na otwartym terenie. Oddziaływanie emisji zanieczyszczeń do powietrza w czasie prowadzenia prac budowlanych będzie miało ograniczony zasięg i nie stworzy ponadnormatywnych oddziaływań poza bezpośrednim otoczeniem budowy. Realizacja inwestycji lub też ewentualna jej likwidacja wymaga pracy sprzętu budowlanego, co spowoduje czasowy negatywny wpływ na klimat akustyczny. Do w/w prac planowane jest użycie następującego sprzętu:

- koparka (roboty ziemne – wykopy);
- samochody ciężarowe, ciągniki dowożące materiały.

Wystąpi emisja niezorganizowanego hałasu. Zasadniczym źródłem hałasu związanym z etapem realizacji inwestycji będzie praca urządzeń typu koparka, spycharka oraz hałas komunikacyjny ciągników transportujących materiały. Poziom dźwięku podczas pracy tego typu sprzętu (traktowanego jako źródło punktowe) wynosi 85-90 dB-A w odległości 1-2 m od urządzenia. Są to uciążliwości krótkotrwałe, odwracalne i nie pozostawiające trwałych śladów w środowisku. Ich rozmiar można ograniczyć do minimum poprzez zachowanie ostrożności i wykonywanie prac zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dla tej fazy (budowy) zaleca się prowadzenie prac wyłącznie w porze dziennej, planowanie ich tak, aby nie wymagały używania na placu budowy sztucznego oświetlenia o znacznym natężeniu oświetlenia.

6.3. WPŁYW NA WODY I GLEBĘ.

Budowa spowoduje zdjęcie warstwy gleby urodzajnej w miejscu lokalizacji budynku, co stanowi jednak niewielki odsetek powierzchni całkowitej działki. Gleba ta zostanie przemieszczona na wyznaczone na działce miejsce, w celu jej dalszego wykorzystania do użyźnienia nasypów i celów ogrodniczych.

Na potrzeby budowy konieczna będzie nieznaczna ilość wody, ponieważ do celów budowy zostanie przywieziony gotowa zaprawa betonowa. Pozostała część konstrukcji budynku (więźby, elewacje) wykonana będzie z drewna, a ściany działowe i tynki z płyt gipsowo kartonowych. Ilość zużywanej wody jest niewielka i można ją pominąć.

Budowa nie wpłynie niekorzystnie na stan wód powierzchniowych, ponieważ planowany do budowy budynek położony jest w znacznej odległości od akwenów i cieków wodnych.

6.4. WPLYW NA KLIMAT

Klimat w rejonie inwestycji, jest dość zróżnicowany i ściśle wiąże się z rzeźbą terenu i wysokością n.p.m. Wyraźny jest tu wpływ kontynentalnych mas powietrza napływających z Europy Wschodniej i niosących niskie temperatury w zimie i wysokie latem. Miesza się ono z suchym powietrzem z Nizin Węgierskich. Średnia temp. roczna wynosi 5 C, w lecie osiąga ona 16 C a w zimie spada do -5 C. Opady roczne od 800 mm. Największa ilość opadów przypada na lipiec (140-150 mm). Stosunkowo suche i dogodne do uprawiania turystyki są: styczeń i luty oraz przełomy maja i czerwca oraz sierpnia i września. Pokrywa śnieżna zalega przez 150-200 dni osiągając grubość w wyższych partiach nawet do 200-300 cm. Budowa o takiej skali nie spowoduje istotnych zmian w klimacie.

6.5. WPLYW NA KRAJOBRAZ.

Zaburzenie krajobrazu w czasie budowy będzie miało charakter krótkotrwały. Inwestycja nie wpłynie znacząco na zmianę krajobrazu tego obszaru.

6.6. WPLYW NA FLORE I FAUNĘ.

Podczas budowy zostanie w niewielkim stopniu zniszczona szata roślinna. Charakter siedlisk które występują na działce daje jednak pewność, że po zakończeniu budowy w ciągu kilku sezonów powinna powrócić równowaga ekologiczna.

6.7. WPLYW NA ZDROWIE I ZYCIE LUDZI.

Wpływ na zdrowie i życie ludzi inwestycji wydaje się znikomy. Przepisy Prawa Budowlanego jednoznacznie określają zasady stosowania w procesach inwestycyjnych materiałów mających niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi. Każdy materiał użyty do budowy musi posiadać stosowne certyfikaty.

W związku z powyższym podczas budowy nie przewiduje się więc negatywnego wpływu inwestycji na zdrowie ludzi, ponieważ użyte do budowy materiały nie będą zawierały żadnych substancji toksycznych, mających znaczący niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi.

6.8. EMISJA HAŁASU NA ETAPIE PROWADZENIA PRAC BUDOWLANYCH

Istotnym elementem, z punktu widzenia oddziaływania akustycznego, będzie etap realizacji inwestycji. W trakcie budowy w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia, okresowe zakłócenia akustyczne

spowodowane będą pracą ciężkiego sprzętu budowlanego oraz przejazdami pojazdów transportujących materiały.

Ze względu na specyfikę robót drogowych każdy z wymienionych etapów wiąże się z emisją hałasu do środowiska. Emisja ta będzie ściśle związana z przesuwanym się frontem robót budowlanych. Ze względu na rodzaj stosowanego sprzętu etap prac ziemnych będzie okresem największej emisji hałasu. Przykładowe poziomy hałasu emitowanego przez urządzenia i maszyny budowlane przedstawiono w tabeli. Przykładowy poziom emisji hałasu podczas typowych prac budowlanych:

Tabela nr 9 Poziom emisji hałasu

Rodzaj urządzenia	Typowy poziom hałasu w odległości 7m od pracującego urządzenia
Zdejmowanie warstwy glebowej przez spychacz	87dB(A)
Młot pneumatyczny (np. przy pracach związanych z rozbiórką elementów betonowych)	90dB(A)
Koparka gąsienicowa	85dB(A)
Pojazdy ciężarowe (wywrotki, pompy betonu, gruszki do transportu betonu)	82dB(A)

Należy zauważyć, iż poziom mocy akustycznej urządzeń stosowanych w budownictwie podlega ograniczeniom, zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 15 lutego 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. 2006 nr 32 poz. 223).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem moc akustyczna poszczególnych urządzeń nie powinna przekraczać: spycharka gąsienicowa – 104dB(A), koparka kołowa, ładowarka – 104dB(A), maszyny do zagęszczania, młoty pneumatyczne – 106dB(A).

Hałas powstający na etapie budowy jest krótkotrwały o charakterze lokalnym i ustąpi po zakończeniu robót. Uciążliwość akustyczna zależy od odległości od placu budowy oraz od czasu pracy poszczególnych urządzeń. Ze względu na to, iż na obecnym etapie brak jest szczegółowego harmonogramu prac oraz wykazu urządzeń pracujących przy budowie, nie można wykonać szczegółowej analizy wpływu budowy na klimat akustyczny otoczenia. Ogólnie można stwierdzić, że uciążliwość akustyczna placu budowy może dochodzić do 70m. Prace związane z budową i modernizacją mają jednak charakter czasowy a ich czas jest relatywnie krótki. W związku z powyższym zaleca się na etapie prowadzenia prac budowlanych zastosowanie się do poniższych wytycznych:

1. zaplanować wszelkie operacje z użyciem ciężkiego sprzętu,
2. stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska,
3. czas budowy ograniczyć wyłącznie do pory dziennej,
4. przestrzegać zasady wyłączania silników w czasie przerw w pracy,
5. maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego.

Mając na uwadze, że uciążliwość ta będzie miała charakter okresowy, typowy dla prac budowlanych, dotyczyła będzie jedynie czasu realizacji inwestycji i ustąpi wraz z zakończeniem prac, stwierdza się, że okresowy niekorzystny wpływ na klimat akustyczny wokół prowadzonych robót będzie akceptowalny, jako tymczasowe zjawisko typowe dla każdej budowy, nie stanowiące zagrożenia dla ludzi i środowiska.

6.9. FAZA EKSPLOATACJI.

Oddziaływania środowiskowe projektowanej inwestycji w warunkach normalnej jej eksploatacji wynikały będą z faktu funkcjonowania istniejącej i projektowanej budowy tj:

- brak emisji zanieczyszczeń powietrza z procesów spalania paliwa w kotłowni – planuje się wykorzystanie do ogrzewania pompy ciepła, w niewielkim stopniu z ruchu pojazdów samochodowych,
- odprowadzania ścieków bytowych do zbiornika beodpływowego,
- wytwarzania odpadów komunalnych.

6.10. WPLYW NA POWIETRZE.

Planowana inwestycja będzie użytkowana w okresie części roku (okres letni). W związku z tym nie przewiduje się znaczących oddziaływań inwestycji w zakresie emisji nieorganizowanej kierowanych do atmosfery zanieczyszczeń wynikających z ogrzewania budynku, ani też hałasu kierowanego do środowiska.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będzie kominek na drewno jako dodatkowe źródło ciepła.

Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie przyczyni się do zwiększenia emisji zanieczyszczeń.

W czasie eksploatacji obiektu zasięg hałasu mógłby być tylko wówczas znaczący gdyby w rejonie przedsięwzięcia odbywały się imprezy plenerowe z muzyką. Wówczas zasięg słyszalnych oddziaływań (mieszczących się w dopuszczalnych normach dla terenów wymagających ochrony) może wynieść nawet kilkaset metrów – jednakże w ramach eksploatacji budynku nie przewiduje się wystąpienia tego rodzaju incydentów. Emisja hałasu z ruchu pojazdów w strefie drogi dojazdowej do obiektu będzie niezauważalna z uwagi na małe natężenie ruchu.

6.11. WPLYW NA WODY I GLEBĘ.

Przewidziany sposób eksploatacji nie dopuszcza żadnego znaczącego oddziaływania na glebę lub wody podziemne. Jakość i możliwie naturalny stan środowiska na działce i w jej sąsiedztwie, będą stanowiły cenną wartość promocyjną dla obiektu i cały sposób organizacji pobytów będzie ukierunkowany na zachowanie środowiska.

6.12. WPLYW NA KLIMAT.

Nie przewiduje się wpływu przedsięwzięcia na lokalne warunki klimatyczne.

6.13. WPLYW NA KRAJOBRAZ.

Planowane przedsięwzięcie z uwagi na fakt iż nie jest naturalnym elementem przyrody będzie niewątpliwie oddziaływało na krajobraz przyrodniczy. Mimo wszystko inwestycja dobrze wpisuje się w lokalny krajobraz biokulturowy: materiałami, gabarytami a także architekturą.

6.14. WPLYWA NA FLORE I FAUNE.

Przedsięwzięcie oddziaływać będzie tylko w określonym punkcie działki, a nie na całym terenie działki czy też na terenach sąsiednich. Zakres inwestycji podczas budowy nie spowoduje zmian istniejących stosunków wodnych w gruncie, np. skutkujących wysychaniem lub nadmiernym nawodnieniem działki czy terenów sąsiednich.

Eksploatacja nie spowoduje zmian stosunków wodnych w gruncie, skutkujących zniszczeniem istniejącej na działce fauny i flory.

Ponadto na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania zwierząt, roślin objętych ochroną dla których inwestycja ta mogłaby stanowić zagrożenie, co z punktu oddziaływania inwestycji minimalizuje jego szkodliwość na florę i faunę. Planowana inwestycja pozostanie bez wpływu na gatunki chronione przedmiotowego obszaru Natura 2000 i Parku Krajobrazowego, gdyż w tej chwili jest użytkowaną rolniczo i rekreacyjnie, dla tej działki nie były pobierane dopłaty za np. derkacza, więc można przepuszczać że gatunek ten nie występuje na przedmiotowej działce.

6.15. WPLYW NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI.

W wyniku eksploatacji przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi. Inwestor będzie zainteresowany aby nie używać technologii, które wywoływały by niepotwierdzone obawy o szkodliwe oddziaływanie. .

6.16. CHARAKTERYSTYKA WPŁYWU INWESTYCJI W FAZIE LIKWIDACJI.

Ze względu na charakter przedsięwzięcia i jego długoletnie funkcjonowanie etapu likwidacji nie analizuje się w niniejszym opracowaniu.

7. OPIS METOD PROGNOZOWANIA ORAZ OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO (BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE ORAZ STAŁE I CHWILOWE).

7.1. METODY PROGNOZOWANIA.

WYNIKAJĄCE Z ISTNIENIA PRZEDSIĘWZIĘCIA.

Przewidywanie prawdopodobnych wpływów przedsięwzięcia lub planu na obszar Natura 2000 może być trudne, gdyż składniki tworzące strukturę i ekologiczne funkcje obszaru są dynamiczne i trudne do pomiaru. Prognoza wpływów powinna być wykonywana w ramach

uporządkowanego i systematycznego podejścia, w możliwie obiektywny sposób. Wymaga to identyfikacji rodzajów oddziaływań, które powszechnie dzieli się na:

1. wpływy pośrednie i bezpośrednie,
2. oddziaływania krótko- i długoterminowe,
3. oddziaływania wynikające z budowy, eksploatacji i likwidacji
4. wpływy izolowane, wzajemne i skumulowane.

Do określenia oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym w szczególności na obszar Natura 2000, uwzględniono przede wszystkim następujące metody prognozowania oddziaływania:

5. wizja w terenie,
6. analogii środowiskowych;
7. diagnozy stanu środowiska;

WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA.

Przedsięwzięcie polega na budowie budynku – jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gm. Olszanica powiat Leski, woj. Podkarpackie.

Specyfika użytkowania budynku jednorodzinnego znacząco nie oddziałuje na środowisko w proponowanym przez Inwestora wariantcie. Inwestycja pod względem emisji nie oddziałuje znacząco na elementy środowiska, w tym na elementy podlegające ochronie na obszarze NATURA 2000. Emisje planowane w ramach niniejszego przedsięwzięcia (ogrzewanie budynku systemem ekologicznym – pompa ciepła, kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne – do produkcji energii elektrycznej) nie wykazuje potencjalnie znaczącego negatywnego oddziaływania na elementy podlegające ochronie na obszarze chronionym NATURA 2000. Skala oddziaływania nie powoduje znaczącego efektu skumulowanego występowania tego typu emisji na obszar NATURA 2000.

7.2. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO, ZWŁASZCZA NA OBSZARY NATURA 2000 (BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE).

METODY USTALENIA ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA OBSZAR NATURA 2000.

(na podstawie: ZARZĄDZANIE OBSZARAMI NATURA 2000, Postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej” 92/43/EWG; oraz Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG).

Pogląd na kwestię znaczenia oddziaływania „znaczącego” nie może być traktowany w sposób arbitralny. Przede wszystkim Dyrektywa używa tego terminu w obiektywnym znaczeniu (tzn. nie obejmuje go formuła uznaniowości). Po drugie, konsekwencja w podjęciu do tego co oznacza „znaczące” jest konieczna do zagwarantowania funkcjonowania sieci Natura 2000 jako sieci spójnej.

Mimo, że istnieje potrzeba zachowania obiektywizmu w interpretacji zakresu terminu „znaczące”, obiektywizm ten nie może być oderwany od specyficznych cech i warunków środowiskowych chronionego obszaru, którego dotyczy plan lub przedsięwzięcie. W tym względzie cele ochrony obszaru, jak również wcześniejsze lub wyjściowe informacje o obszarze, mogą być bardzo ważne dla precyzyjniejszego rozpoznania elementów wrażliwych z punktu widzenia ochrony. Niektóre z tych informacji znajdują się wśród danych użytych w procedurze wyboru obszarów według artykułu 4 dyrektywy 92/43/EWG. Państwa Członkowskie mogą również dysponować szczegółowymi planami zarządzania obszarami, które opisują zróżnicowanie wrażliwości w obrębie danego obszaru.

Zamysł terminu oddziaływanie „znaczące” wymaga zobiektywizowanej interpretacji. Istotność oddziaływania powinna być jednocześnie ustalana w odniesieniu do specyficznych cech i warunków środowiskowych obszaru chronionego, którego dotyczy plan lub przedsięwzięcie, ze szczególnym uwzględnieniem celów ochrony obszaru¹.

W konsekwencji wyniki oceny powinny w świetle stosownych dowodów obiektywnie wskazywać, że:

1 ZARZĄDZANIE OBSZARAMI NATURA 2000, Postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej” 92/43/EWG, Wydawnictwo Komisji Europejskiej 2000r., tłumaczenie na język polski 2007r., (http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm z dnia 12.09.2009r.),

-
- nie wystąpi znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 (**Etap 1: Rozpoznanie**) lub
 - nie wystąpi negatywny wpływ na integralność obszaru Natura 2000 (**Etap drugi: Ocena właściwa**)
 - brak jest alternatywnych wariantów przedsięwzięcia lub planu, który prawdopodobnie będzie miał negatywny wpływ na integralność obszaru Natura 2000 (**Etap trzeci: Ocena rozwiązań alternatywnych**)
 - istnieją środki kompensacyjne, które zachowają lub wzmocnią spójność Natury 2000 (**Etap czwarty: Ocena w przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych i występują negatywne oddziaływania**).

7.3. ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO OBEJMUJĄCE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, KRÓTKO-, ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE ORAZ STAŁE I CHWILOWE.

Po analizie danych istotności potencjalnych negatywnych oddziaływań, można wyciągnąć wnioski, że przedsięwzięcie planowane do realizacji i opisane w niniejszym raporcie nie wykazało zagrożenia żadnymi pośrednimi ani wtórnymi niekorzystnymi oddziaływaniami na środowisko.

Ponadto nie przewiduje się żadnych oddziaływań o charakterze **stałym**, wykraczających poza normalne oddziaływanie obiektu tej skali korzystającego ze współcześnie dostępnych technologii ochronnych i minimalizujących negatywne oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie krótkoterminowe wystąpi na etapie budowy głównie poprzez prowadzenie prac budowlanych, wykonywanie wykopów, ruch pojazdów, pracę maszyn budowlanych,. Pogorszy to krótkoterminowo stan akustyczny i zwiększy zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego poprzez emisję pyłów, spalin. Zakres prac budowlanych, typowy dla budowy obiektów budownictwa mieszkalnego, nie wpływa w istotny sposób na obszary Natura 2000 Góry Słonne PLB180008, a tym samym pogorszenie to nie jest oceniane jako znaczące dla stanu środowiska i elementów chronionych w ramach chronionego obszaru.

7.4. OPIS KRÓTKOTERMINOWYCH ODDZIAŁYWAŃ PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO, ZWŁASZCZA NA OBSZAR NATURA 2000:

Oddziaływanie na **szatę roślinną** - będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym, wyłącznie w granicach gruntu. Na terenach bezpośredniej lokalizacji budynku zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Prace budowlane prowadzone na obszarze inwestycji nie powinny zagrażać roślinności na sąsiednich gruntach, a także w najbliższym otoczeniu działki inwestora, w tym na elementy siedlisk Natura 2000, ponieważ elementy chronione przyrody, w tym elementy chronione w ramach Natura 2000, znajdują się poza obszarem budowy.

Oddziaływanie na faunę - w trakcie budowy budynku, w efekcie uciążliwości związanych z pracą sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na plac budowy, fauna wyemigruje prawdopodobnie okresowo na sąsiednie tereny, z wyjątkiem gatunków łatwo podlegających synantropizacji, o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych. Po zakończeniu prac budowlanych i zaniku uciążliwości związanych z budową (hałas, drgania, zagrożenie fizyczne). Na terenach bezpośredniej lokalizacji budynku w związku z likwidacją pokrywy glebowej, wystąpi także likwidacja fauny glebowej.

Odpady w fazie budowy - w trakcie budowy projektowanego przedsięwzięcia powstaną odpady budowlane typowe dla przedsięwzięcia o tak niewielkiej skali. Odpady nadające się do recyklingu (szkło, plastik, makulatura, metale...) będą selektywnie zbierane w pojemnikach i odbierane przez przedsiębiorców zajmujących się ich przetwarzaniem.

W fazie realizacji przedsięwzięcia, podczas prowadzonych prac związanych z budową kanalizacji sanitarnej wytwarzane będą odpady związane z pracami budowlanymi i montażowymi oraz z funkcjonowaniem zaplecza socjalnego pracowników. Odpady te magazynowane będą tymczasowo w kontenerach lub w miejscu wyznaczonym na terenie objętym zainwestowaniem. Prace ziemne będą prowadzone tak, aby bilans mas ziemnych był możliwie bliski zeru. W poniższej tabeli przedstawiono rodzaje odpadów prognozowanych do wytworzenia podczas trwania fazy realizacji przedsięwzięcia, wraz z ich prognostycznymi ilościami.

W trakcie prowadzonych prac powinna być stosowana zasada zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich minimalizacji, a następnie dążenie do ich odzysku, później do unieszkodliwienia. Posegregowane odpady winny być gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane do wykorzystania bądź unieszkodliwienia.

Opakowania na odpady niebezpieczne winny być wykonane z materiału odpornego na działanie składników umieszczonego w nich odpadu i posiadać szczelne zamknięcie zabezpieczające przed przypadkowym rozproszeniem odpadu podczas transportu oraz czynności załadunkowych i rozładunkowych, odpady inne niż niebezpieczne mogą być zbierane i magazynowane w opakowaniach z tworzyw sztucznych (worki, pojemniki), metalowych (beczki, pojemniki), drewnianych – palety i innych w sposób nie powodujący uciążliwości dla ludzi i środowiska.

W trakcie budowy powstaną odpady przemysłowe takie jak: niewielkie ilości złomu stalowego, odpady gruzu, odpady elektrod spawalniczych, resztki drutu spawalniczego oraz niewielka ilość odpadów komunalnych.

Wg obowiązującej klasyfikacji odpady te posiadają następujące kody:

Tabela nr 10 Kody odpadów

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Sposób postępowania z odpadem	Prognozowana ilość [Mg]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,2
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,5

3	15 01 03	Opakowania z drewna	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu bądź odzysku odpadów	1,0
4	15 01 10* odpad niebezpieczny	Opakowania zawierające pozostałości substancji Niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,05
5	15 02 02* odpad niebezpieczny	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB).	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,02
6	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	1,0
7	17 05 04	Gleba i ziemia w tym kamienie,	Wytworzone odpady należy przekazać	20,0

		inne niż 17 05 03	specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	
7	17 04 05	Złom stalowy	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	1,0
8	20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,50
9	15 02 03	sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,10

Zalecenia do postępowania z wytworzonymi odpadami fazy budowy, zgodnie z ustawą o odpadach i celem ochrony środowiska gruntowo – wodnego:.

1. Wydzielić na placu budowy, miejsce do czasowego przechowywania wytworzonych odpadów.

-
2. Wytworzone odpady należy gromadzić selektywnie w oznakowanych kontenerach, odpady niebezpieczne należy gromadzić w atestowanych pojemnikach.
 3. Ustalić na etapie realizacji inwestycji, które odpady należy przekazać do wykorzystania, a które do unieszkodliwienia oraz zapewnić kontenery do selektywnego zbierania tych odpadów.
 4. Sposób postępowania z wytworzonymi odpadami nie może negatywnie wpływać na dalsze procesy związane z odzyskiem czy unieszkodliwieniem odpadów poza terenem zainwestowania.
 5. Wytworzone odpady przekazywać należy firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku czy unieszkodliwienia odpadów.
 6. Firma realizująca prace budowlane jest zobowiązana prowadzić ewidencję ilościową i jakościową wytwarzanych odpadów.
 7. Firma prowadząca prace budowlane jest zobowiązana posiadać uregulowany stan prawny postępowania z odpadami.
 8. Zapewnić odbiór wytworzonych w fazie budowy odpadów komunalnych zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
 9. Wydzielony humus należy wykorzystać do kształtowania terenów zielonych na terenie inwestycji. Nadwyżki humusu wynieść poza teren inwestycji i wykorzystać do kształtowania terenów zielonych.

Zalecenia do realizacji:

1. Niezanieczyszczone masy ziemne z terenu zainwestowania, nieprzewidziany do zagospodarowania w miejscu wytworzenia, należy traktować jako odpad i zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami o odpadach.
2. Zanieczyszczony grunt z wykopów w stopniu przekraczającym standardy jakości gleby lub ziemi określone dla grupy „B”, a nie przekraczające standardów dla grupy „C”, należy wywieźć na tereny stref przemysłowych lub w pasie drogowym przy urządzeniu terenów zielonych z wyłączeniem terenów stref ochronnych.
3. W przypadku zanieczyszczenia gleby lub ziemi podczas realizacji inwestycji, należy wykonać rekultywację zanieczyszczonego gruntu w celu doprowadzenia go do obowiązujących standardów jakości gleby lub ziemi.

Wpływ przedsięwzięcia w fazie budowy na zdrowie ludzkie - oddziaływanie projektowanego przedsięwzięcia na zdrowie ludzi będzie miało miejsce na etapie budowy w wyniku transportu samochodami: materiałów budowlanych na plac budowy, ludzi na plac budowy i z powrotem, wywozu urobku z wykopów pod fundamenty. Uciążliwości związane z oddziaływaniem transportu

samochodowego, tj. zanieczyszczenie atmosfery (spaliny i pylenie z dróg), hałas oraz zagrożenie wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (otoczenie dróg) i czasowo. Okresowe uciążliwości środowiskowe związane z procesem inwestycyjnym nie podlegają normowaniu w przepisach dotyczących ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra kultury współczesnej, ponieważ na tym terenie nie występują żadne zabytki ani też dobra kultury. Na tym terenie nie występują również żadne stanowiska archeologiczne. Zamierzenie inwestycyjne nie spowoduje negatywnego oddziaływania na złoża kopalin pospolitych czy podstawowych, ponieważ na tym terenie nie udokumentowano żadnych złóż.

Oddziaływanie związane z polem elektromagnetycznym i promieniowaniem nie jonizującym, oddziaływaniem transgranicznym, ryzykiem występowania poważnych awarii tej inwestycji nie dotyczy, ze względu na zakres, lokalizację i istniejące uwarunkowania. Przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

Emisja zanieczyszczeń kierowanych do atmosfery będzie w ilościach dopuszczalnych i pochodzić będzie tylko z dodatkowego źródła ciepła – wysokosprawnego kominka na drewno (głównym źródłem ciepła będzie pompa ciepła i kolektory słoneczne – ciepła woda użytkowa) , a zatem będzie znacznie mniejsza niż dla zabudowy mieszkaniowej. Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez pobór wody ze studni kopanej oraz odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków przy obiekcie , a docelowo do projektowanego ciągu kanalizacyjnego zlokalizowanego w drodze gminnej graniczącej z działką inwestora jest prawnie dopuszczonym sposobem uporządkowania tego zagadnienia i nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska.

7.5. ANALIZA WARIANTU INWESTORA POD KĄTEM GATUNKÓW PTAKÓW N2000.

Lista kontrolna

Czy przedsięwzięcie może (ze względu na sąsiedztwo, odległość) powodować kumulowanie się oddziaływań z oddziaływaniami już istniejących lub planowanych obiektów?

Tak w ograniczonym zakresie, każde powiększenie terenów zabudowanych zwiększa wielkość oddziaływania i kumulowania się na wszelkie komponenty środowiska:

1. różnorodność biologiczną: przekształcenie w kierunku środowiska bardzo jednolitego spełniające te same funkcje jak np. koszone trawniki w sąsiedztwie zabudowy, zwierzęta: zakłócenia bytowania i migracji, pojawienie się gatunków związanych z człowiekiem,

-
2. rośliny: nowe nasadzenia i sukcesja, możliwości łatwiejszej drogi przenikania do środowiska gatunków inwazyjnych,
 3. woda: emisja zanieczyszczeń (ścieków), łatwiejszy spływ powierzchniowy, zakłócenie stosunków wodnych
 4. powietrze: emisje energetyczne, hałas komunikacyjny, emisje pyłowo-gazowe ze środków transportu,
 5. powierzchnia ziemi: przekształcenie rzeźby terenu, zniszczenie warstwy gleby w procesie budowy, w procesie eksploatacji nowe nasadzenia, krajobraz: zmiana krajobrazu wpisuje się w istniejący w sąsiedztwie,
 6. klimat: podwyższenie temperatury powietrza na obszarze zabudowanym,
 7. oddziaływania mogą mieć różny charakter:

a/. bezpośrednie: zmiana krajobrazu i stosunków wodnych, zniszczenie warstwy gleby biologicznie czynnej, hałas komunikacyjny,

b/. pośrednie i wtórne: ingerencja w strukturę ekologiczną, zmiana warunków siedliskowych, adsorpcja zanieczyszczeń przez glebę i roślinność, krótkoterminowe i chwilowe: hałas i wibracje spowodowane pracą sprzętu w trakcie prac budowlanych, skażenia w przypadku awarii przy przewozie materiałów niebezpiecznych,

c/. średnioterminowe i długoterminowe: zmiana walorów krajobrazowych, powstanie nowych nasadzeń roślinnych, poprawa socjalno - bytowych warunków życia mieszkańców poprzez zabiegi techniczne i walory krajobrazu zabudowanego,

d/. stałe: zmiana krajobrazu, wzrost poziomu stężeń zanieczyszczeń w powietrzu (spaliny, emisje energetyczne)

e/. pozytywne: ład przestrzenny - walory krajobrazu zabudowanego w zgodzie z naturą,

f/. negatywne: geomechaniczne przekształcenie terenu - zabudowa techniczna, wzrost poziomu hałasu na drogach.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować opóźnienie w osiągnięciu celów ochrony obszaru Natura 2000?

Nie, z powodu że zabudowa nie będzie miała ciągłego charakter oddziaływania raczej nie może przerwać proces osiągnięcia celów ochrony.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może przerwać proces osiągania celów ochrony obszar?

Nie, z powodu że zabudowa nie będzie miała charakteru ciągłego oddziaływania. Oddziaływanie nie będzie się kumulować w przypadku zwiększenia penetracji terenu, presja ze strony osób zamieszkujących na stałe lub odpoczywające w tym miejscu w stosunku do siedlisk oraz gatunków i ich siedlisk. Należy przestrzegać wnikania potencjalnych mieszkańców w tereny trzcinowisk i tereny leśne w okresie gniazdowania ptaków, 15 marca – 15 sierpnia.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zaburzyć równowagę, rozmieszczenie i zagęszczenie gatunków które są wskaźnikiem właściwego stanu ochrony?

Nie, brak oddziaływania poprzez wpływ antropopresji na gatunki takie jak ptaki drapieżne szczególnie unikające kontaktu z człowiekiem wynikające z zwiększenia penetracji terenu.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zaburzyć działanie czynników sprzyjających utrzymaniu właściwego stanu ochrony obszaru Natura 2000?

Nie, z powodu braku znacznego czynnika zabudowy. Wszystkie czynniki które wiążą się z rozwojem zabudowy opisane powyżej nie mają znamion znacznego negatywnego oddziaływania inwestycji.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zredukować obszar siedlisk stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natury 2000??

Nie, z uwagi brak kumulowania negatywnych zjawisk. Główne siedliska N2000 nie występują na terenie działki inwestycji a wpływ pośredni spowodowany budową np. infrastruktury technicznej (np. kanalizacja) nie ma wpływu ponieważ są planowane jedynie na działce. Oddziaływanie w stosunku do siedlisk wzmożona penetracja ludzi związanych z działalnością inwestycji nie doprowadzi do utraty siedlisk głównych.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zredukować liczebność gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natury 2000?

Nie lub nie można jednoznacznie określić że zmniejszenie powierzchni siedliska np. derkacza, gąsiorka, jarzębatki spowoduje spadek liczebności w stosunku do obszaru oceny, taki proces może nastąpić gdyby podobny wpływ następował w znacznym stopniu na terenie całego obszaru Natura 2000. Istotną rolę może mieć w tym przypadku dla terenu i oceny np. zwiększenie ruchu na drogach lub prędkości pojazdów powiązane z polepszeniem jakości dróg które powstaną lub będą modernizowane z uwagi na postępującą zabudowę.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować zaburzenia, które wpłyną na wielkość populacji, zagęszczenia lub równowagę pomiędzy kluczowymi gatunkami obszaru?

Nie wpłynie. W stosunku do ptaków drapieżnych istotnych dla obszaru Natura 2000 brak oddziaływania inwestycji, głównym czynnikiem mogącym spowodować zaburzenia jest zabudowa obszarów otwartych i niskim znaczeniu przyrodniczym dla Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 co nie kumuluje się z inwestycją w sposób bezpośredni.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować fragmentację przedmiotów ochrony?

Nie, nie następuje fragmentacja siedlisk, nie będą przerywane drogi migracyjne zwierząt w szczególności nie nastąpi utrata siedliska ptaków N2000 w przypadku powstania inwestycji.

Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować utratę lub redukcję kluczowych cech obszaru?

Nie lub wpływu nie można jasno określić. Za cechy obszaru można rozumieć na przykład powierzchnia czy udział poszczególnych siedlisk i gatunków oraz ich wzajemne relacje. Inwestycja nie powoduje utraty cech z obszaru w stosunku do siedlisk a w stosunku do gatunków zwierząt ten wpływ nie można jednoznacznie określić jako bezpośrednio negatywny.

Czy dane opisujące rozpoznanie występowanie siedlisk przyrodniczych, gatunków oraz ich siedlisk stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 stanowią odpowiedni przygotowany materiał mogący służyć do analizy?

Tak dane w stosunku do siedlisk wydają się być bardzo wystarczające, dla gatunków ptaków (tab. 1.) w tym z zał. I Dyrektywy Ptasiej UE Natura 2000.

Analiza odporności obszaru Natura 2000

Cechą obszaru N2000 jest występowanie gatunków ptaków drapieżnych. Wymienione gatunki znajdują tutaj zdecydowanie najlepsze warunki bytowania, jak i perspektywy gdzie wszystkie aspekty wielkości populacji, jakości siedliska są dobre. Ostoja posiada bardzo dużą powierzchnię. To obrazuje również że gatunki znajdują tutaj bardzo dobre warunki bytowania. Należy jednak spodziewać się, że wraz z rozwojem osadnictwa i modernizacją infrastruktury, sieć drogowa będzie ulegała zasadniczym zmianom, co może znacznie pogorszyć warunki bytowe tych gatunków. Dlatego ważnym aspektem jest logiczne rozplanowanie potencjalnych miejsc zabudowy.

Analiza trendów

Obszar Gór Słonnych staje się coraz modniejszym miejscem w Polsce gdzie można ulokować sobie domek letniskowy, wyjechać na spędzenie wakacji czy krótkich wycieczek. Następuje coraz większa presja ze strony zabudowy połączona z kolejnym zjawiskiem jakim jest wzrost hałasu zarówno pochodzącego od zabudowy oraz tras komunikacyjnych. Ma to bezpośredni wpływ na płoszenie zwierząt i zakłócanie ich rytmu lęgowego.

W toku analizy zgromadzonego materiału z inwentaryzacji ornitologicznej i oceny oddziaływań stwierdzono że nie zachodzi kumulowanie się oddziaływań z potencjalnymi inwestycjami położonymi na terenach otwartych w najbliższym sąsiedztwie (stanowiących cenne siedliska przyrodnicze) ale mogą nastąpić oddziaływania pośrednie na te komponenty związane ze zwiększeniem ilości osób odwiedzających to miejsce lub tu bytujących. Głównym elementem oddziałującym negatywnie jest działanie wszelkich czynników związanych z powstaniem zabudowy, całej infrastruktury z nią związanej jak również obecnością większej ilości osób na tym terenie – obszary poza inwestycją głównie. Aby opisać wielkość poziom oddziaływania przyjęto że cała powierzchnia działek zabudowanych oraz planowanych do zabudowy będzie poddana znaczącym przekształceniom. Z uwagi jednak na fakt charakterystyki użytkowej planowanego gospodarstwa (inwestycji) nie zachodzi efekt skumulowanego oddziaływania do tego też powinny się przyczynić zalecenia minimalizujące potencjalny negatywny wpływ inwestycji na obszar N2000.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE, I FAUNĘ, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY ORAZ NIEDŹWIEDZIA BRUNATNEGO. EFEKT SKUMULOWANY, SPÓJNOŚĆ I INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

7.1. Oddziaływania na siedliska oraz gatunki roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000

Wśród gatunków i siedlisk przyrodniczych, będących priorytetowymi w omawianych obszarach Natura 2000, stwierdzono pięć gatunków ptaków, dwa gatunki płazów i jednego owada, które opisano w poprzednim rozdziale. W tabeli 6 zestawiono ptaki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 oraz opisano potencjalne oddziaływanie na nie przedmiotowej inwestycji.

Tabela 11. Oddziaływanie inwestycji na ptaki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 (wg SDF, Załącznik I Dyrektywy Ptasiej). Wyłuszczone gatunki stwierdzone w trakcie niniejszej inwentaryzacji (w buforze inwestycji).

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunkowa	Opis i oddziaływania
1	A022	Bączek <i>Ixobrychus miniutus</i>	Nie stwierdzony w obszarze badań, co zapewne wynikało z braku odpowiednich tu siedlisk. Jest to gatunek związany ze stawami rybnymi i różnego rodzaju zbiornikami wodnymi (Sikora i in. 2007). Obszar Gór Słonnych nie wydaje się nie odpowiedni dla tej czapli. Planowana inwestycja nie ingeruje w siedliska wodne, w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia dla bączka z jej strony.
2	A030	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Nie stwierdzony w obszarze objętym badaniami. Gatunek związany ze starymi lasami liściastymi i mieszanymi w sąsiedztwie terenów bagiennych, łąkowych i rzek (Sikora i in. 2007). W związku z przedstawionymi faktami, nie przewiduje się zagrożenia dla bociana czarnego ze strony planowanej inwestycji.
3	A031	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	W Polsce bocian biały jest szeroko rozpowszechniony i średnio liczny (Tomiałoć i Stawarczyk 2003, Sikora i in. 2007). Na terenie Gór Słonnych stanowiska tego ptaka są rozproszone na całym terenie wzdłuż dolin rzecznych i przy zabudowie mieszkalnej. Jednak PLB180008 nie jest ważną ostoją tego gatunku w skali Polski i lokalny stan liczebny wskazuje na gniazdowanie tu jedynie 0,08% krajowej populacji tego gatunku. Pomimo obecności dużych powierzchni agrocenoz (w tym łąki i pastwisk), które zaliczane są do optymalnych siedlisk żerowych bociana białego, nie stwierdza się tu dużych zagęszczeń tego gatunku. Niska liczebność i zagęszczenia bociana białego w ostoi Gór Słonne wskazują, że obszar ten nie należy do optymalnych dla tego gatunku. Zestawione fakty jednoznacznie wskazują na brak

			negatywnego wpływu inwestycji na ten gatunek.
4	A072	Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Gatunek preferuje starsze lasy liściaste i mieszane w pobliżu terenów otwartych – głównie łąk i pastwisk (Sikora i in. 2007). Ze względu na położenie przy wsi Paszowa i braku odpowiednich biotopów, nie przewiduje się zagrożenia dla tego ptaka ze strony planowanej inwestycji.
5	A089	Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	Gatunek nie gniazdujący na terenie inwestycji. W Polsce orlik krzykliwy jest gatunkiem słabo rozpowszechnionym i bardzo nielicznym. W górach gniazduje najliczniej w Beskidzie Niskim, Bieszczadach Zachodnich (Sikora i in. 2007). Jest także liczniejszy na terenie Gór Słonnych, gdzie jego stanowiska są rozproszone na całym terenie. Badany obszar nie jest miejscem atrakcyjnym dla tego gatunku ani jako miejsce gniazdowania (do którego ptak ten potrzebuje starych lasów liściastych i mieszanych), ani jako żerowisko (tereny z wilgotnymi łąkami i pastwiskami ze śródpolnymi zabagnieniami; patrz: Sikora i in. 2007). W związku z zestawionymi faktami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na ten gatunek.
6	A091	Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. W związku z przedstawionymi faktami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na ten gatunek.
7	A104	Jarząbek <i>Bonasa bonasia</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Obszar ten nie stanowi dobrego siedliska dla jarząbka, który preferuje lasy iglaste i mieszane o różnorodnym składzie gatunkowym oraz bogatym podszytem i runem (Sikora i in. 2007). Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań planowanej inwestycji na tej leśny gatunek.
8	A122	Derkacz	Na terenie działki 445/1 objętej inwestycją nie stwierdzony, a wszystkie trzy samce odnotowano w buforze inwestycji.

		<i>Crex crex</i>	Gatunek preferuje podmokłe łąki i torfowiska w dolinach rzek. Czasem zasiedla też wilgotne pola uprawne (Sikora i in. 2007), choć te wykorzystywane są głównie przez samce migrujące (Chylarecki i in. 2015). W Polsce jest umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny lub średnio liczny (Tomiałojć i Stawarczyk, Sikora i in. 2007), bardzo licznie zasiedlał dolinę Sanu (Grzybek i Kuziemko 2004), a na trzech karpackich powierzchniach jego zagęszczenie było jednym z najwyższych w kraju (Hordowski 2012). Na terenie Gór Słonnych stanowiska derkacza są rozproszone na wszystkich bezleśnych obszarach. Sama działka pod planowaną inwestycję nie stanowi atrakcyjnego siedliskowo miejsca, a w jej dalszym sąsiedztwie jest wiele podobnie atrakcyjnych lub nawet bardziej mu odpowiadających biotopów (np. łąki). Poza tym, obecność zabudowy nie powinna mieć istotnego wpływu na derkacza, który jest spotykany w enklawach siedlisk otoczonych przez zabudowę (Mirski i Zbyryt 2012, Wilniewicz i Nalepa 2015, dane własne). W związku z tymi faktami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na ten gatunek.
9	A127	Żuraw <i>Grus grus</i>	Podczas badań gatunku nie odnotowano. W ostoi Gór Słonne nie stwierdzono miejsc odpoczynku, żerowania czy noclegowisk licznych żurawi, a obszar ten wykorzystywany jest przez ptaki tylko jako szlak migracyjny. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia w związku z realizacją inwestycji.
10	A215	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Miejsce, w którym planowane jest zrealizowanie inwestycji nie jest odpowiednie siedliskowo dla tego gatunku (Sikora i in. 2007). W związku z tym wyklucza się negatywne oddziaływanie inwestycji na ten gatunek.
11	A217	Sóweczka	Na badanym terenie nie stwierdzono sóweczki zapewne z

		<i>Glaucidium passerinum</i>	uwagi na występowanie tu nieodpowiednich dla niej biotopów. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia dla tej sowy ze strony planowanej inwestycji.
12	A220	Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	Nie stwierdzono na badanym terenie zapewne z uwagi na nie występowanie tu jego optymalnych siedlisk. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia ze strony planowanej inwestycji.
13	A223	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Nie stwierdzona na terenie badań, z tych samych przyczyn co poprzednie gatunki. Inwestycja nie będzie miała tu wpływu na włochatkę.
14	A229	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Ptak ten gniazduje w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych kopiąc nory w piaszczystych skarpach. W ostoi zamieszkuje głównie większe rzeki. Ponieważ planowana inwestycja nie ingeruje w żaden sposób w siedliska tego gatunku, który tu nie został stwierdzony, nie będzie miała na niego wpływu.
15	A234	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Nie stwierdzony na inwentaryzowanym terenie. Ptak ten gniazduje w starszych lasach liściastych i mieszanych preferując buczyny, jaworzyny, olsy, łęgi i grądy. W związku z brakiem takich siedlisk na terenie badań nie przewiduje się zagrożenia dla tego dzięcioła ze strony planowanej inwestycji.
16	A239	Dzięcioł białogrzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>	Jedno prawdopodobne stanowisko tego gatunku odnotowano na krawędzi buforu, w oddaleniu od miejsca zaplanowanej inwestycji. Poza lasami północno-wschodniej Polski jest to gatunek występujący plamowo/punktowo. Jego liczniejsza populacja notowana jest w Karpatach i na Podkarpaciu (Sikora i in. 2007). Na terenie Gór Słonnych stanowiska są rozproszone. W ostoi występuje on w liściastych i mieszanych drzewostanach i jest związany ściśle z obecnością martwych drzew. Ponieważ jest to gatunek związany z siedliskiem leśnym a badana działka posadowiona

			jest na polu uprawnym, nie przewiduje się negatywnego wpływu inwestycji na niego.
17	A241	Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	Zapewne ze względu na brak właściwych warunków siedliskowych na badanym terenie, nie stwierdzono tu tego gatunku. Ptak gniazduje w ostoi w lasach iglastych i mieszanych z dominacją świerka <i>Picea abies</i> lub jodły. Nie przewiduje się zagrożenia dla tego gatunku ze strony planowanej inwestycji.
18	A307	Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	Pomimo obecności dogodnych do gniazdowania siedlisk (Sikora i in. 2007), gatunku nie stwierdzono na terenie badań. Zapewne w sąsiedztwie występuje wiele innych, atrakcyjniejszych miejsc chętniej wybieranych przez te pokrzewki. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na populację jarzębatki.
19	A320	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	Nie stwierdzona na terenie badań. Gatunek preferujący dojrzałe, ocienione drzewostany liściaste, w tym szczególnie buczyny i grądy (Sikora i in. 2007). Teren inwestycji wraz z bezpośrednim otoczeniem nie stanowi dla tego gatunku właściwego siedliska i nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na niego.
20	A321	Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Preferuje on lasy liściaste, w tym głównie buczyny i grądy (Sikora i in. 2007). Teren inwestycji wraz z bezpośrednim otoczeniem nie odpowiada siedliskowo temu gatunkowi stąd brak, negatywnego oddziaływania inwestycji na niego.
21	A338	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Na terenie działki 445/1 nie odnotowany, a stwierdzony w jej sąsiedztwie. Gnieździ się on przede wszystkim w otwartym krajobrazie rolniczym. Występuje we wszelkiego rodzaju siedliskach z udziałem roślinności krzewiastej, także w sadach, uprawach krzewów owocowych i na obrzeżach osiedli

			ludzkich (Sikora i in. 2007). W Polsce ptak ten odznacza się niewielkim wzrostem liczebności (Kuczyński i Chylarecki 2012), jest szeroko rozpowszechniony – średnio liczny lub liczny (Sikora i in. 2007), a jego wysokie zagęszczenia notowano w krajobrazie rolniczym Gór Słonnych (Dombrowski i in. 2000). W związku z obecnością w obszarze PLB180008 dużych powierzchni agrocenoz, które zaliczane są do optymalnych siedlisk gąsiorka. Sam teren pod budowę nie stanowi jednak atrakcyjnego miejsca dla gąsiorka, a w okolicy znajduje się dość duża ilość potencjalnych miejsc do gniazdowania, które jednocześnie są też żerowiskiem (Chylarecki i in. 2015). Ptaki te spotykane są też w sąsiedztwie ludzi (Sikora i in. 2007). W związku z tymi faktami nie przewiduje się istotnego, negatywnego oddziaływania inwestycji na stan lokalnej populacji tego gatunku.
--	--	--	--

Poza ptakami scharakteryzowano przewidywane oddziaływanie inwestycji na zwierzęta, które są przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 PLB180008. Wyniki zestawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Oddziaływanie inwestycji na zwierzęta będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 (wg SDF, Załącznik II). Wyłuszczone gatunki stwierdzone w buforze inwestycji.

LP	Kod gatunku	Nazwa gatunkowa	Opis i oddziaływania
1	1337	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Nie stwierdzono śladów obecności gatunku. Ssak związany ze środowiskiem wodnym, nieobecnym na terenie inwestycji i w jej najbliższym sąsiedztwie. Na obszarze ostoi populacja tego gatunku jest dobrze zachowana i nie wymaga szczególnych środków ochrony. Inwestycja nie zaszkodzi bobrom.

2	1352	Wilk <i>Canis lupus</i>	Nie stwierdzony w obszarze badań. Wilki, których lokalna liczebność szacowana jest na około 14 osobników wybierają tu obszary o wysokiej lesistości (Makomaska – Juchniewicz i in. 2010). Rejon inwestycji nie jest ani istotny, ani atrakcyjny dla wilka, ponieważ leży w sąsiedztwie unikanych przez te zwierzęta ludzi, a kompleksy leśne występują w dużym oddaleniu od przedmiotowego terenu. Przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na wilki występujące w Ostoi.
3	1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Nie stwierdzono śladów obecności gatunku. Ssak ściśle związany z nieobecnym na przedmiotowym terenie środowiskiem wodnym. Inwestycja nie stanowi zagrożenia dla wydry.
4	1361	Ryś <i>Lynx lynx</i>	Nie stwierdzony w obszarze badań. Na terenie ostoi przebywają cztery osobniki. W Polsce ryś występuje wyłącznie na obszarach leśnych, w rozległych drzewostanach o niskim stopniu fragmentacji. Najczęściej jest stwierdzany w trudno dostępnych, różnogatunkowych fragmentach lasu, z gęstym podszytem (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Obszar inwestycji nie jest istotny dla rysia, ponieważ leży w rejonie charakteryzującym się większą antropopresją oraz poza większymi kompleksami leśnymi. Brak negatywnego oddziaływania inwestycji na ten gatunek.
5	1166	Traszka grzebieniasta <i>Trirurus cristatus</i>	Nie stwierdzona w obszarze badań. Gatunek ziemnowodny, preferujący duże i średnie zbiorniki wodne, obficie zarośnięte roślinnością wodną. Na terenie inwestycji oraz w jej sąsiedztwie nie występują atrakcyjne siedliska dla traszki grzebieniastej stąd brak jej stwierdzeń tu i negatywnego oddziaływania

			przedsięwzięcia na ten gatunek.
6	1193	Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	Gatunek ziemno-wodny stwierdzony w buforze inwestycji w efemerycznych kałużach. Badany teren nie był miejscem rozrodu tego płaza, który po wyschnięciu kałuż nie został tu już odnotowany. W Polsce kumak górski występuje prawie wyłącznie w Karpatach wraz z ich pogórzem (Makomaska-Juchniewicz i Baran 2012). W obszarze ostoi jest zwierzęciem pospolitym, rozmnażającym się w niemal wszystkich zbiornikach wodnych, także nietrwałych jak np. kałuże na drogach. Wydaje się być rzadszy na terenach zurbanizowanych (Babik i Rabiński 2001). Sam teren pod budowę nie stanowi atrakcyjnego siedliska dla tego gatunku. Jednak w trakcie budowy mogą powstać kałuże lub koleiny, gdzie może ten gatunek wkraczać. Należy zabezpieczyć je siatką lub płótkami tak by uniemożliwić pojawienie się tam kumaków, a w sytuacji ewentualnego stwierdzenia płazów należy je regularnie przenosić w bezpieczne miejsca położone poza placem budowy.
7	2001	Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i>	Gatunek stwierdzony na jednym stanowisku w koleinie traktorowej, w buforze inwestycji. Zasięg traszki karpackiej ogranicza się niemal wyłącznie do Karpat (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012), spotykana jest w różnych siedliskach lądowych, głównie są to jednak miejsca wilgotne, lasy i zadrzewienia z dużą dostępnością kryjówek. Zwykle stanowiska położone są w pobliżu zbiorników wodnych (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). W Beskidzie Niskim większość stanowisk rozrodczych traszki stanowiły niewielkie koleiny wypełnione wodą (Babik, Rabiński 2001), dlatego penetrując teren inwestycji brano to pod uwagę. Płazy te obserwowano

			tu jednak tylko w kwietniu i nie stwierdzono ich rozrodu tutaj. Prawdopodobnie po szybkim wyschnięciu wody w koleinie, traszka przemieściła się w inne miejsce. Ze względu na brak preferowanych przez ten gatunek siedlisk na terenie inwestycji można wnosić, że przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na ten gatunek. Jednak, ponieważ w trakcie budowy mogą powstać kałuże lub koleiny, powinny być one ogrodzone siatką lub płotkami co uniemożliwi wtargnięcie płazów na plac budowy. W sytuacji, gdy mimo to zwierzęta zostaną tu stwierdzone, należy je regularnie odławiać i przenosić w bezpieczne miejsca poza placem budowy.
8	1096	Minóg strumieniowy <i>Lampetra pleneri</i>	Są to gatunki wodne, które nie znajdują na badanym terenie właściwych warunków do życia. Nie występują w miejscu planowanej inwestycji. Inwestycja nie będzie miała wpływu na te wodne gatunki.
9	1130	Boleń <i>Aspius aspius</i>	
10	1146	Koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>	
11	1163	Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	
12	2511	Kiełb Kesslera <i>Romanogobio kessleri</i>	
13	5339	Różanka <i>Rhodeus amarus</i>	
14	1032	Skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	Nie stwierdzono występowania tego gatunku na terenie badań. Brak jest potencjalnych siedlisk tego

			małża (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010), stąd nie ulega wątpliwości, że inwestycja nie wpłynie na stan lokalnej populacji tego zwierzęcia.
15	1060	Czerwończyk nieparek <i>Lyceana dispar</i>	Nie stwierdzono występowania tego motyla preferującego głównie wilgotne łąki, choć będącego spotykanym też w stosunkowo suchych miejscach, w tym na terenach miejskich (Makomaska-Juchiewicz i Bonk 2015). Jest szeroko rozpowszechniony na terenie kraju (Buszko i Masłowski 2008). Na terenie przedmiotowej inwestycji nie stwierdzono jednak śladów żerowania oraz obecności gąsienic i imagines na występującym tu i preferowanym przez tego motyla szczawiu polnym <i>Rumex acetosella</i> . Badany teren nie stanowi atrakcyjnego siedliska dla tego gatunku, a w sąsiedztwie położonej poza buforem rzeki jest wiele łąk, gdzie owad ten znajduje lepsze warunki do życia. Reasumując, inwestycja nie wpłynie negatywnie na ten gatunek.
16	1074	Barczatka kataks <i>Eriogaster catax</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Gatunek występuje w środowiskach kserotermicznych z zaawansowaną sukcesją. Ze względu na brak odpowiednich warunków i występowania tu tego zwierzęcia, nie przewiduje się zagrożenia dla niego ze strony planowanej inwestycji.
17	1078	Krasnopani hera <i>Euplagia quadripunctaria</i>	Stwierdzono pojedyncze imagines tego motyla w buforze inwestycji. Jest to gatunek leśny, preferujący wilgotne stanowiska (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Jednak działka, gdzie zaplanowano przedsięwzięcie nie leży na terenie występowania tego owada i inwestycja nie wpłynie na stan siedlisk tego gatunku ani na niego samego.

18	1083	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Nie stwierdzono występowania tego rzadkiego gatunku. Jest to chrząszcz leśny preferujący prześwietlone, naturalne drzewostany, zwykle dąbrowy i grądy (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Inwestycja nie będzie miała wpływu na tego chrząszcza.
19	1084	Pachnąca dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Wszystkie stadia rozwojowe pachnicy dębowej związane są z próchnowiskami w obrębie starych dziupli drzew (Makomaska-Juchiewicz 2010), a siedlisk takich nie ma w sąsiedztwie inwestycji. Przedsięwzięcie nie będzie miało żadnego wpływu na pachnicę dębową.
20	1086	Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku, co przy najmniej częściowo pozostaje w związku z brakiem odpowiednich siedlisk tego gatunku na tym terenie (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Planowana inwestycja nie będzie miała na niego wpływu.
21	1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	Pierwotnymi siedliskami występowania tego chrząszcza są drzewostany o dużym udziale dębów szypułkowych <i>Quercus robur</i> , choć obecnie w Polsce najczęściej spotyka się go w środowiskach zastępczych pochodzenia antropogenicznego: na dębach rosnących pojedynczo lub w małych skupiskach w parkach, na ekstensywnie użytkowanych łąkach w dolinach rzecznych, a także w przydrożnych alejach i na groblach (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Inwestycja nie wpłynie na omawiany gatunek.
22	1920	Ponurek Schneidera <i>Boros schneideri</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Inwestycja nie będzie miała wpływu na tego chrząszcza.

23	4014	Biegacz urozmaicony <i>Carabus voriolosus</i>	Gatunek nie stwierdzony na terenie badań. Jest to chrząszcz leśny i wilgociolubny, wręcz półwodny, dla którego podstawowym czynnikiem warunkującym obecność jest stałe występowanie wody w siedlisku (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Na badanym obszarze nie notuje się tego gatunku ani jego optymalnego siedliska zatem inwestycja nie będzie miała na niego wpływu.
24	4030	Szlaczkoń szafraniec <i>Colias myrmidone</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Jest to motyl nizinny, nie notowany w górach.
25	4036	Zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Na badanym obszarze brak potencjalnych siedlisk i obecności gatunku więc inwestycja nie będzie na niego miała wpływu.
26	6179	Modraczek nausitous <i>Phenagris naustihous</i>	Nie stwierdzono występowania tego modraczka na obszarze badań, gdzie brak potencjalnych siedlisk dla tego gatunku (łąki z krwiściągiem lekarskim <i>Sanguisorba officinalis</i>). Nie przewiduje się zagrożenia dla niego ze strony planowanej inwestycji.

Pomimo braku stwierdzenia na obszarze badań rzadkich i cennych siedlisk przyrodniczych, w tabeli 8 scharakteryzowano przewidywane oddziaływanie inwestycji na te siedliska, które stanowią przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000.

Tabela 13. Oddziaływanie inwestycji na siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 (wg SDF, Załącznik I).

Lp.	Kod siedliska	Nazwa gatunkowa	Oddziaływania
-----	---------------	-----------------	---------------

1	6210	Murawy kserotermiczne <i>Festuco-Brometea</i>	
2	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherio eleatoris</i>	
3	7230	Torfowiska alkaliczne (Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk)	Wymienione siedliska przyrodnicze nie zostały stwierdzone na terenie badań ani w jego buforze. Z kolei łąki świeże występują głównie poza zasięgiem inwestycji.
4	9130	Żyzna buczyna <i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati Fagenion</i>	Pozostałe, wymienione siedliska należą do leśnych (buczyny, grądy oraz łągi). Wszystkie znajdują się poza zasięgiem oddziaływania inwestycji. Ze względu na małą skalę przedsięwzięcia (ograniczone do małej działki) i zakres zaplanowanych prac (budowa budynku mieszkalnego i gospodarczego), a także ze względu na oddalenie priorytetowych siedlisk przyrodniczych od przedmiotowego terenu, rzeczona budowa nie będzie miała na nie negatywnego oddziaływania.
5	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio Carpinetum, Tilio Carpinetum</i>	
6	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis,</i>	

		<i>Populetum albae, Alnenion</i>	
--	--	----------------------------------	--

7.1. Występowanie w obszarze ostoi niedźwiedzia brunatnego *Ursus arctos* i potencjalny wpływ inwestycji na niego

7.2.1. Występowanie w obszarze ostoi niedźwiedzia brunatnego *Ursus arctos*

Ani na terenie badanej działki o numerze ewidencyjnym 445/1 ani w jej sąsiedztwie (badany bufor 500 m) nie stwierdzono niedźwiedzia brunatnego.

Podstawowym środowiskiem dla tego gatunku w Europie środkowej są rozległe lasy nizinne i górskie o ograniczonej antropopresji (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Po wyłączeniu niedźwiedzi brunatnych w niżowej części Europy, izolowane populacje zasiedlają najbardziej niedostępne pasma górskie w Polsce. W Karpatach wyróżniono pięć jego ostoi: Beskid Żywiecki; Tatry; Beskid Sądecki, Gorce i Pieniny; Beskid Niski oraz Bieszczady (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Z zestawionych danych oraz programu ochrony niedźwiedzia brunatnego w Polsce (Selva i in. 2011) wynika, że niedźwiedź nie pojawia się na terenie inwestycji ani w jej buforze. Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na ten gatunek.

7.2.2. Potencjalny wpływ planowanego przedsięwzięcia na niedźwiedzia brunatnego *Ursus arctos*

Obserwacje na terenie badań oraz w jego sąsiedztwa nie dostarczyły przesłanek do potwierdzenia bytowania tu niedźwiedzia brunatnego. Potwierdza to także wywiad środowiskowy przeprowadzony wśród mieszkańców wsi i pracowników Lasów Państwowych. Planowana inwestycja zlokalizowana jest na obrzeżach wsi, a niedźwiedzie wybierają miejsca o ograniczonej antropopresji (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do negatywnego oddziaływania na tego dużego ssaka. Niedźwiedź brunatny związany jest przede wszystkim z rozległymi kompleksami lasów, które występują w oddaleniu kilku – kilkunastu kilometrów od terenu inwestycji.

8. Przewidywane oddziaływania na siedliska przyrodnicze, florę i faunę, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe na cele i przedmioty ochrony w obszarach Góry Słonne PLB180008 oraz niedźwiedzia brunatnego. Efekt skumulowany, spójność i integralność obszarów Natura 2000

8.1. Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze i florę

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na siedliska przyrodnicze i florę tego terenu była możliwość fizycznego naruszenia struktury siedlisk w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ jednak ta aktywność zlokalizowana na terenie jednej działki ewidencyjnej, toteż w przypadku siedlisk przyrodniczych i flory ocenę oddziaływania ograniczono do tejże działki i jej najbliższego sąsiedztwa (200 m). W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej nie wykazano rzadkich i cennych gatunków roślin i siedlisk przyrodniczych. W przypadku omawianej działki, nie stwierdza się negatywnego oddziaływania inwestycji. Poza tym, przedsięwzięcie jest zlokalizowane w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego nieutwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki roślin poza terenem inwestycji.

8.2. Oddziaływania na zwierzęta

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na chronione gatunki zwierząt była możliwość bezpośredniego wpływu na poszczególne osobniki i zasiedlane przez nie siedliska w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ wszystkie prace będą wykonywane na terenie jednej działki ewidencyjnej o niewielkich rozmiarach, toteż w przypadku zwierząt ocenę oddziaływania ograniczono do działki i jej buforu (500 m). Wzięto pod uwagę również możliwość wpływu na gatunki migrujące lub takie, które ze względu na duże terytoria (duże ssaki i ptaki) mogły mniej lub bardziej regularnie pojawiać się na terenie inwestycji. Badany teren znajduje się w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego nieutwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na gatunki zwierząt poza terenem inwestycji.

W wyniku inwentaryzacji, na terenie działki i w jej sąsiedztwie (bufor) stwierdzono pięć gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarach natura 2000 Góry Słonne, dwa gatunki płazów i jednego owada stanowiących przedmioty ochrony w Ostoi. Teren samej działki rolnej nie był wykorzystywany przez te gatunki jako miejsce do gniazdowania/rozrodu i żerowania (wynika to z ich preferencji siedliskowych i żerowiskowych: rozdziały szczegółowy opis w poprzednich

rozdziałach). Stwierdzenia ptaków dotyczyły wyłącznie buforu inwestycji, a sama działka nie stanowiła dla nich atrakcyjnego miejsca bytowania. Gatunki te występują dość licznie na terenie Gór Słonnych. Stwierdzenia płazów były nieliczne, co wynikało zapewne z nieodpowiednich warunków siedliskowych tu panujących, a dotyczyły efemerycznie pojawiających się kałuż i kolein szybko wysychających. Płazy obserwowano jednorazowo tylko w kwietniu i, pomimo dalszych kontroli, później już ich nie stwierdzono. Ani kumaki, ani traszki nie rozmnażały się i nie migrowały przez ten teren. Jedyny gatunek rzadkiego owada odnotowany w buforze inwestycji - krasnopani hera jest motylem związanym jednak raczej z siedliskiem leśnym i preferującym miejsca wilgotne, których to biotopów brak w sąsiedztwie działki. Jego spotkania były rzadkie i miały charakter przypadkowy. Na terenie badań wraz z jego buforem nie odnotowano śladów obecności niedźwiedzia brunatnego. Najcenniejsze siedliskowo biotopy dla przedmiotów ochrony w obszarach Gór Słonne występują poza potencjalnym oddziaływaniem inwestycji i koncentrują się głównie w dolinie i terenach leśnych.

8.3. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na komponenty środowiska przyrodniczego

8.3.1. Oddziaływania bezpośrednie

8.3.1.1. Faza budowy

Na tym etapie występują zagrożenia związane z pracami ziemno-budowlanymi. Realizacja inwestycji wymaga użycia sprzętu budowlanego, co spowoduje okresowy negatywny wpływ hałasu na zwierzęta. Będzie to jednak działanie nieistotne, o charakterze przejściowym i krótkotrwałym, występującym w okresie prowadzenia prac budowlanych. Zaleca się wykonanie ich w porze dziennej i poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec).

W czasie budowy zostanie częściowo zniszczona szata roślinna w miejscu budowy, ale ze względu na to, że jest to uboga przyrodniczo, oddziaływanie to nie będzie istotne w odniesieniu. Co więcej, inwestycja nie spowoduje potrzeby wycięcia drzew i krzewów w okolicy i jest ograniczona tylko do działki rolnej nr 445/1.

8.3.1.2. Faza użytkowania

Po wybudowaniu (realizacji inwestycji), powstałe obiekty będą kumulować aktywność ludzi w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań (mających spełniać głównie rolę mieszkalną). Nie będzie to wykaczać na obszary cenne przyrodniczo, które znajdują się w większym oddaleniu od obszaru inwestycji.

8.3.2. Oddziaływania pośrednie

W fazie budowy pośrednim zagrożeniem dla zwierząt może być stres związany z ich niepokojeniem. Jest to jednak działanie nieistotne i krótkotrwałe. Wpływ ten będzie tym mniejszy z uwagi na niewielką wartość przyrodniczą obszaru. W fazie użytkowania oddziaływania pośrednie nie wystąpią.

8.3.3. Oddziaływania wtórne

Oddziaływania wtórne jest w przypadku przedmiotowej inwestycji nieistotne. W fazie budowy może dotyczyć drgań spowodowanych działaniem sprzętu mechanicznego. Ustanie po zakończeniu prac.

8.3.4. Oddziaływania krótkoterminowe

Te oddziaływania wystąpią tylko w fazie budowy w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi. W odniesieniu do fauny i flory nie są istotne.

8.3.5. Oddziaływanie średnioterminowe i chwilowe

Te oddziaływania mogą wystąpić w fazie budowy, ale w związku z przerwami technologicznymi w pracach budowlanych, są jednak oddziaływaniami chwilowymi i nieistotnymi.

8.3.6. Oddziaływanie długoterminowe i stałe

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań długoterminowych i stałych ani w fazie budowy, czy użytkowania.

8.4. Efekt skumulowany oraz spójność i integralność obszarów Natura 2000

Nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych. Poza przedmiotowym przedsięwzięciem nie jest realizowane aktualnie żadne inne przedsięwzięcie w sąsiedztwie. Ponadto, rzeczona inwestycja projektowana jest na obrzeżach istniejącej zabudowy wsi. Wpisuje się zatem w schemat niewielkiej i mało inwazyjnej rozbudowy istniejącej wsi, która nie spowoduje zaboru miejsc występowania cennych siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt. Nie wywoła znacznego nasilenia antropopresji na otoczenie i wyklucza fragmentację siedlisk czy istotne oddziaływanie na spójność i integralność obszarów Natura 2000.

8. OPIS DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚCI TYCH OBSZARÓW

W związku z projektowaną inwestycją nie planuje się działań kompensacyjnych, gdyż w tym przypadku nie zaistnieją znaczące straty w środowisku. Wynika to zarówno z niewielkiej skali przedsięwzięcia, jego posadowienia na ubogich gruntach rolnych, jak i braku stwierdzenia stałego miejsca występowania gatunków cennych i stanowiących przedmiot ochrony w ostojach; Góry Słonne PLB180008.

W związku z planowaną inwestycją zaproponowano kilka działań zapobiegawczych i minimalizujących ewentualne negatywne, krótkotrwałe oddziaływanie w trakcie budowy na stwierdzone gatunki zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000:

- realizację inwestycji należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec)
- minimalna i kontrolowana wycinka drzew i krzewów w niezbędnym zakresie i w bezpośrednim otoczeniu inwestycji, nie wykraczająca w głąb buforu,
- po każdym zakończonym dniu pracy należy ogrodzić siatką o drobnych oczkach lub płótkami wykopy i powstałe kałuże by zabezpieczyć przed wpadaniem do nich małych zwierząt, w tym płazów (stwierdzone tu kumak górski i traszka karpacka); przed zasypaniem wykopy i koleiny powinny być sprawdzane pod kątem obecności w nich zwierząt, a jeśli te zostaną stwierdzone – powinny zostać wyjęte i przeniesione poza teren budowy,
- ze względu na możliwość poszukiwania pokarmu w odpadkach przez niektóre zwierzęta, zaleca się zamykanie pojemników na śmieci.

Na badanym terenie odnotowano przede wszystkim pospolite w Polsce siedliska przyrodnicze oraz gatunki fauny i flory. Nieliczne stwierdzenia kilku gatunków rzadkich i będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 dotyczyły wyłącznie okolicy inwestycji i miały charakter efemeryczny. Planowane przedsięwzięcie nie stanowi niebezpieczeństwa w stosunku do przedmiotów ochrony w tych obszarach. Działka rolna przewidziana pod zabudowę jest mało atrakcyjna przyrodniczo. Co więcej, zlokalizowana jest w pobliżu już istniejących zabudowań i drogi gminnej co wyklucza dodatkowy czynnik znacznie zwiększonej antropopresji. Zakres prac budowlanych jest mały, obejmuje niewielki teren i nie będzie wykraczać poza niego. W związku z tymi faktami inwestycja nie będzie zagrożeniem dla powyższych obszarów chronionych oraz flory i fauny będącej przedmiotem

ochrony w tych obszarach. Zastosowanie kilku działań minimalizujących w trakcie budowy pozwoli dodatkowo zmniejszyć i tak niewielki, ewentualny wpływ przedsięwzięcia na stwierdzone przedmiotów ochrony na tym terenie.

W odniesieniu do projektu Planu ochrony obszaru Natura 2000 z przeprowadzonej analizy wynika, że zarówno mapa zadań studyjnych oraz mapa zadań ochronnych nie zawierają zmian które mogłyby kolidować z przedmiotową inwestycją. W/w mapy nie zawierają tras przemieszczania się zwierząt, czy też szczególnych siedliska ptaków chronionych na działce objętej inwestycją.

Proponowane warunki realizacji inwestycji.

1. Bezwzględnie zabudowa i zagospodarowanie działki oraz zaplecze budowy (w tym miejsca składowania materiałów, pojazdów itp.) należy zlokalizować w części wschodniej działki, w obszarze przeznaczonym pod inwestycję.

2. Prowadzenie nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji inwestycji, w szczególności kontrola wykopów pod kątem obecności gatunków zwierząt, np. płazów, które mogą wpadać do powstałych rozkopów ziemnych. W przypadku stwierdzenia obecności zwierząt, osobnika należy przenieść w miejsce umożliwiające bezpieczne podjęcie dalszej wędrówki (poza teren budowy).

3. Należy wykluczyć wprowadzanie gatunków roślin ozdobnych i obcych (w tym zielnych i krzewów), a także podsiewanie terenu łąkowego odmianami uprawnymi i użytkowymi traw.

4. Zalecić można wykonanie schronu (np. podtynkowego) dla nietoperzy na jednej ze ścian budynku, jako działania w pewien sposób „podnoszącego” obecną wartość przyrodniczą poprzez zwiększenie dostępności schronień dla tych zwierząt na omawianym terenie (należy przy tym podkreślić, że nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na nietoperze, a proponowane działanie nie wynika z konieczności jego ograniczenia lub kompensacji). Wg rysunku zamieszczonego w opracowaniu pt. „Inwentaryzacja przyrodnicza obejmująca faunę (w zakresie ssaków, gadów, płazów, ryb oraz bezkręgowców), florę i siedliska przyrodnicze dla inwestycji polegającej na „budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz budowę budynku gospodarczego jako obiektów związanych w całości z prowadzonym gospodarstwem rolnym w zabudowie zagrodowej na działce o nr ew. 60/1 w Paszowej, gm. Ustrzyki Dolne, powiat bieszczadzki, woj. Podkarpackie.”

Dostosowanie realizacji do ww. warunków (w tym w zakresie lokalizacji oraz sposobu zagospodarowania) w praktyce pozwoli uniknąć znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

W zakresie gatunków zwierząt, zarówno w odniesieniu do miejsc rozrodu, schronień, miejsc zimowania oraz korytarzy migracji (lokalnych i ponadlokalnych), uwzględniając charakter terenu i charakterystykę inwestycji, nie stwierdza się negatywnego oddziaływania oraz konieczności jego minimalizacji lub kompensacji.

Proponowane wykonanie schronu dla nietoperzy należy traktować jako działanie fakultatywne, będące elementem uatrakcyjnienia terenu dla nietoperzy.

Autor „Opinii przyrodniczej dla działki położonej w miejscowości Paszowa stwierdza jednoznacznie niskie oddziaływanie opiniowanej inwestycji na ptaki a w szczególności na gatunki ptaków związane z Obszarami Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 Zdaniem wykonujących inwentaryzację oraz zdaniem opracowującego ocenę możliwa jest realizacja inwestycji na działce z zachowaniem realizacji zapisów w rozdziale

„Analiza działań zapobiegawczych oraz działania zapobiegawcze i ograniczające negatywne oddziaływanie na derkacza, gąsiorka i orlika krzykliwego oraz na siedliska N2000 dla pozostałych gatunków w obszarze inwestycji i w najbliższej okolicy.

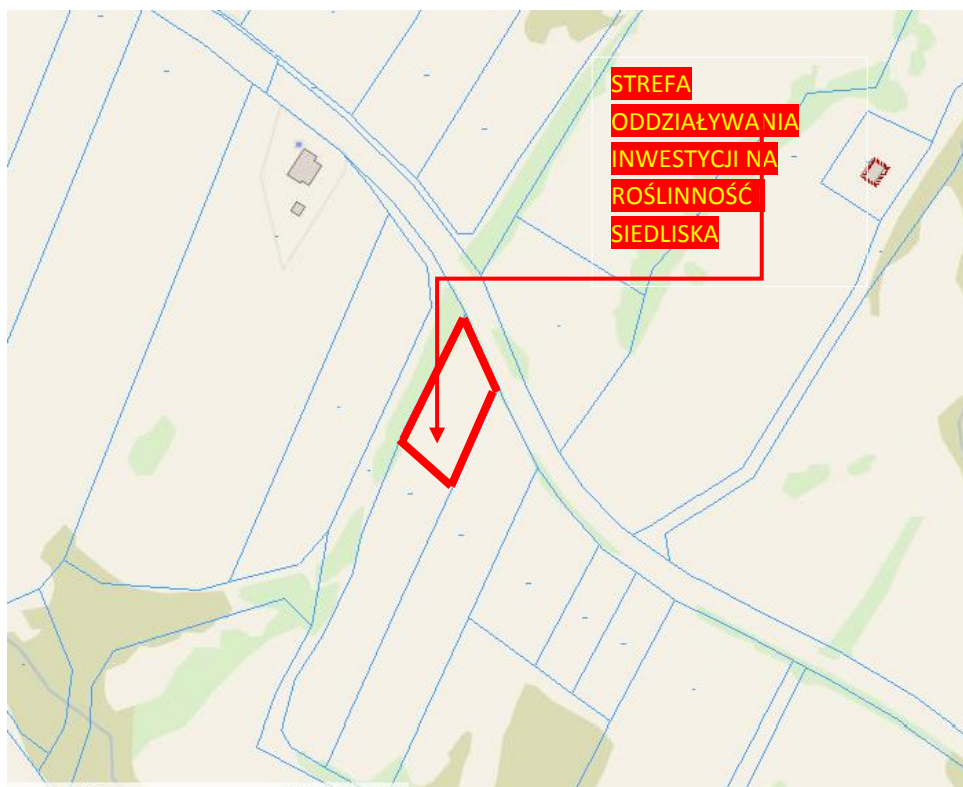
Niewielkie zmiany w środowisku na obszarach planowanych pod inwestycje z częściowym zachowaniem siedlisk na terenie inwestycji i ich całkowitym nienaruszeniem w najbliższej okolicy gwarantuje realizację przedsięwzięcia w ramach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000.

W ogólnym podsumowaniu stwierdza się brak znacznego negatywnego oddziaływania dla derkacza, gąsiorka i orlika krzykliwego oraz na pozostałe gatunki stwierdzone na w/w obszarze inwestycji o obszarze N2000. W toku analizy problemu wykluczono negatywne oddziaływanie przyjmując równocześnie działania zapobiegawcze jako działania zapobiegające ewentualnemu negatywnemu oddziaływaniu stosując zasadę przeczności.

9. STREFA ODDZIAŁYWANIA

Zaproponowane działania minimalizujące oraz zabezpieczające w zakresie zagospodarowania terenu pozwalają stwierdzić, że zasięg rzeczywistego oddziaływania inwestycji ograniczony jest przede

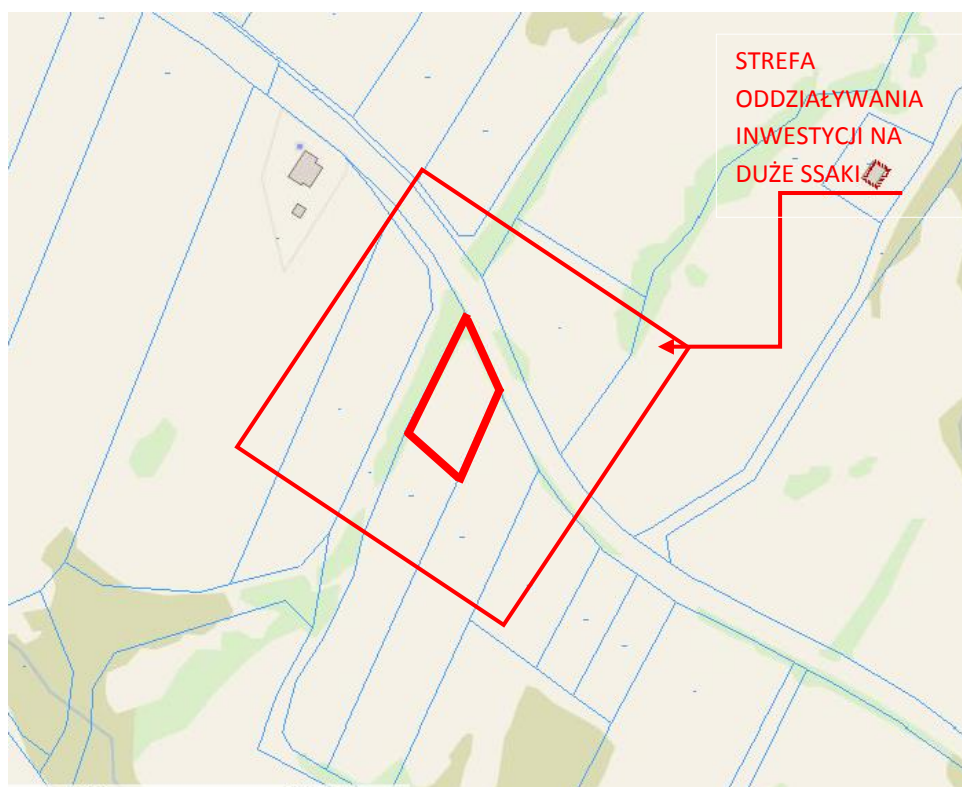
wszystkim do granic samej działki (w przypadku siedlisk oraz roślin) – przedstawia to poniższy rysunek.

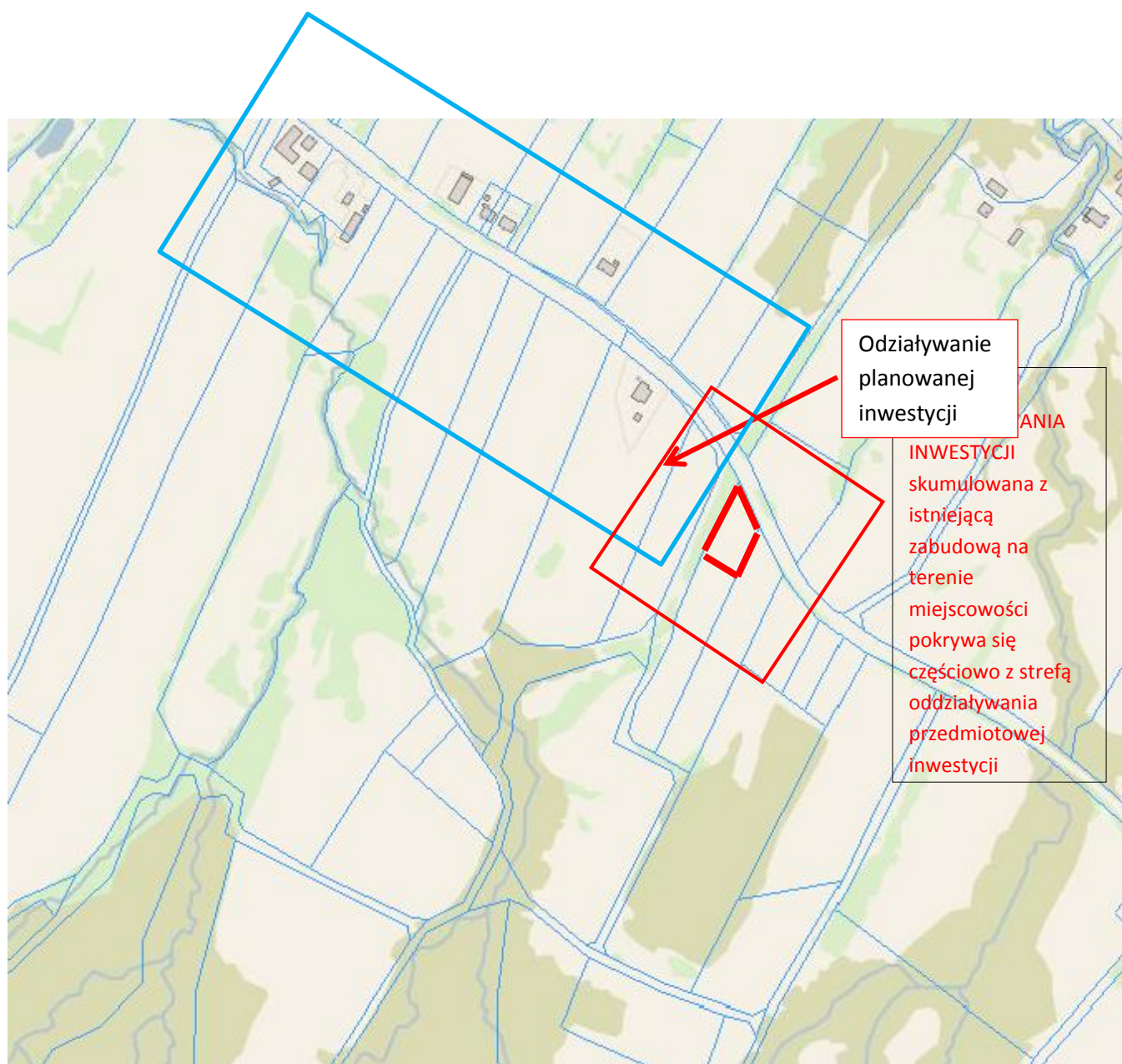
Rysunek nr 9

W przypadku zwierząt głównie dużych ssaków, zasięg ten może być nieco większy i zgodnie z zasadą przezorności należy określić, że (z uwagi na płoszenie) potencjalnie może on wynieść do ok. 100 m w odległości od granic działki. Jednocześnie z uwagi na dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu w tych granicach (droga dojazdowa, zabudowa) oraz penetrację przez dotychczasowych mieszkańców (widoczne ślady wydeptywania) obecne oddziaływanie nie ulegnie znaczącemu zwiększeniu i praktycznie też zamknie się w obszarze działki. Poniżej zamieszczono rysunek nr 13 oddziaływania na duże ssaki stosując zasadę przezorności (z uwagi na płoszenie) zwiększono strefę oddziaływania uwzględniając fazę budowy do ok. 100 m w odległości od granic działki.

Rysunek nr 10

Rysunek nr 11 Skumulowane oddziaływania inwestycji – obszar oddziaływania pokrywa się z już funkcjonującymi budynkami mieszkalnymi

Jako kryteria oddziaływania inwestycji uwzględniono:

- skalę inwestycji

Projektowany budynek to budynek jednorodzinny , eksploatacja tego budynku będzie miała niewielki wpływ na teren przyległy i oddziaływanie zamknie się w obszarze części działki, jedynie z

uwagi na duże ssaki przewiduje się , że maksymalny zasięg oddziaływania w fazie budowy może wynieść do 100 m od granicy działki inwestora

- wielkości inwestycji

Wielkość projektowanej zabudowy wskazuje na to , że oddziaływanie będzie niewielkie

- wielkość działki

Obszar podlegający przekształceniu w wyniku realizacji przedmiotowej inwestycji wynosi około 700 m².

Powierzchnia działki: 445/1 - 0,8715 ha

Podstawowe dane techniczne:

- Powierzchnia zabudowy – 170 m²
- Powierzchnia użytkowa – 150 m²
- Kubatura do 1000 m³

Bilans terenu:

- Stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki wynosi – 1,9 %,
- Powierzchnia biologicznie czynna w stosunku do powierzchni działki wynosi – 92,0 %

Pozostały teren to grunty rolne ka – 8015,0 m² pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu.

Skala przedsięwzięcia jest niewielka a jego oddziaływanie nie wykroczy poza działkę objętą wnioskiem.

- obecny sposób zagospodarowania działki oraz terenów przylegających (w tym leśnych)

Obecny sposób zagospodarowania tego terenu oraz terenu przyległego związany jest dużą presją ze strony ludzi penetrujących ten teren różnego rodzaju pojazdami w tym samochodami terenowymi, pojazdami rolniczymi w bezpośredniej bliskości działki inwestora przebiega droga powiatowa. Powyżej opisane czynniki powodują że teren ten jest intensywnie penetrowany i

wydeptywany przez okolicznych mieszkańców, turystów pieszych , a przede wszystkim przez pojazdy terenowe i rolnicze.

W związku z tym budowa budynku: mieszkalnego i jego eksploatacja w niewielkim stopniu zmieni oddziaływanie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008

- odległość od najbliższej zabudowy.

Projektowana inwestycja zlokalizowana jest w obszarze NATURA 2000 - Obszary ptasie o nazwie „Góry Słonne” kod PLB180003 oraz na terenie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych.

Odległość działki od najbliższej zabudowy:

- od strony północno – zachodniej 130 m od granicy znajduje się budynek mieszkalny i gospodarczy w budowie – działka nr 427 i 240 m od granicy na działce nr 290/3 budynek mieszkalny w budowie

- od strony wschodniej 240 m od granicy znajduje się budynek mieszkalny na działce nr 300/1.

- dalej od strony północno zachodniej 320 m od granicy znajdują się budynki mieszkalne na działce nr 289/8, na następnej działce 288/4 znajduje się budynek mieszkalny , a na działce 288/3 3 budynki gospodarcze, dalej ciągną się zbudowania wsi Paszowa.

Ze względu na pobliskie sąsiedztwo terenów zabudowanych teren inwestycji jest intensywnie penetrowany przez okolicznych mieszkańców oraz zwierzęta domowe.

Aktualnie występuje tu więc wydeptywanie terenu, płoszenie zwierząt podczas penetracji przez okolicznych mieszkańców oraz wprowadzanie gatunków obcych itp.

Istniejąca zabudowa mieszkaniowa znajduje się ok 240 m od działki planowanego przedsięwzięcia. Zabudowa mieszkaniowa w trakcie budowy znajduje się w odległości 130 m.

10. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE.

Omawiana inwestycja ze względu na znikomą skalę oddziaływania na środowisko ma udział w oddziaływaniu skumulowanym, na tyle znikomy, że nie jest możliwe jego wyliczenie na podstawie dostępnych danych.

Powierzchnia całego obszaru „Góry Słonne” kod PLB180003 wynosi 55 880 ha. Powierzchnia omawianej części działki, wynosi 0,8 ha, a powierzchnia zabudowana – 170 m² a więc 0,017 ha, z tym że praktycznie cały obszar działki oprócz terenu na, którym ma być zlokalizowana inwestycja to teren leśny i zakrzaczenia. Przy takiej proporcji zarówno udział działki w całym „Góry Słonne” kod **PLB180003**, jak i udział powierzchni zabudowanej działki w limicie obszaru nieleśnego stanowić będzie znikomą część. Wobec tego należy je uznać za pomijalne w tej skali. Jakkolwiek oddziaływanie istnieje, to jego wartość jest o cztery rzędy wielkości mniejsza od minimalnej jednostki, w jakiej jest gromadzona statystyka publiczna w tej sprawie.

Analizowana inwestycja jest zlokalizowana w gminie Olszanica, leżącej w części w Obszarze „Góry Słonne” kod PLB180003. Obszar gminy wynosi 94,02 km² (9402 ha). Powierzchnia działki to mniej, niż 0,001% powierzchni gminy. Jeżeli uwzględnimy nie całą powierzchnię działki, tylko jej część faktycznie zabudowaną, stanowi ona znikomy udział procentowy. Także w tej skali należy uznać udział omawianej inwestycji w oddziaływaniu skumulowanej za pomijalny.

Wpływ inwestycji na gatunki herpetofauny, w tym skumulowane oddziaływanie inwestycji na te gatunki

Ubytek powierzchni zajętej po zabudowę będzie skompensowany w ramach zabiegów kompensacyjnych :

1. Wskazane jest stworzenie kryjówek dla gadów, (w szczególności jaszczurek). Z uwagi na niewielką zajętą powierzchnię działki, za wystarczający uznać należy, np. w kilku miejscach stos kamieni (z niewielkim udziałem gleby mineralno-organicznej i gałęzi).
2. Przy stosunkowo niskiej liczebności gadów i płazów na jej powierzchni nie będzie to miało znaczącego wpływu na ich lokalną populację, gdyż przy odpowiednim prowadzeniu prac mogą przeżyć wszystkie, a przynajmniej większość osobników i zająć siedliska sąsiadujące z działką, takich bowiem obecnie jest sporo.
3. Odpowiednie urządzenie otoczenia domków może się okazać sprzyjające dla występowania gadów i płazów, poprzez zwiększenie różnorodności siedliska, np. tworzenie ogródków skalnych, wysypywanie skoszonej trawy na obrzeżach działki i nie palenie jej,
4. wykonanie ogrodzenia ażurowego bez cokołu umożliwiającego migrację drobnych zwierząt.

podczas prowadzenia prac budowlanych należy:

-
1. obejść teren, tupiąc i hałasując, aby wypłoszyć znajdujące się tam zwierzęta, a tym samym zapobiec uśmierceniu ich przez ciężki sprzęt
 2. wyłapywać znalezione podczas pracy osobniki, które mogą być narażone nie mają możliwości ucieczki i wynosić je poza działkę, na obszar sąsiadujący
 3. zabezpieczyć powstałe pułapki np. wykopy, studzienki, itp.

Nie wydaje się aby planowana inwestycja: budowa budynku - mieszkalnego jednorodzinnego i zbiornika bezodpływowego, miała znacząco wpłynąć na środowisko poza planowanym obszarem, a także na zmianę bazy pokarmowej płazów i gadów na terenie inwestycji i terenie przyległym.

Inwestycja nie wpłynie również na migrację płazów w okresie godowym gdyż w wyniku obserwacji prowadzonych na przestrzeni 2021 r nie stwierdzono szlaków migracyjnych w obszarze inwestycji.

Po uwzględnieniu ww. zaleceń, nie stwierdza się znacząco negatywnego oddziaływania na zachowanie i cele ochrony obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008. Zastosowanie się do wskazanych zaleceń ochronnych, pozwoli ograniczyć możliwy negatywny wpływ na chronione gatunki płazów i gadów. Również oddziaływanie skumulowane nie zwiększy się, a wręcz po wykonaniu ażurowego ogrodzenia działki część gatunków herpetofauny zostanie ochroniona przed rozjeżdżaniem przez poruszające się pojazdy terenowe i quady przez teren działki inwestora i działki sąsiednie. Oddziaływanie skumulowane tej inwestycji na gatunki herpetofauny należy więc rozpatrywać raczej w kontekście pozytywnym. W związku z powyższym można stwierdzić, że oddziaływanie projektowanej inwestycji i oddziaływanie skumulowane na gatunki herpetofauny nie będzie znaczące, a tym bardziej nie będzie znacząco negatywne.

Wpływ inwestycji na gatunki chronione i gatunki obszaru Natura 2000 na podstawie opracowania „Część przyrodnicza do raportu o oddziaływaniu na obszary Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 przedsięwzięcia polegającego na budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie.”.

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na chronione gatunki zwierząt była możliwość bezpośredniego wpływu na poszczególne osobniki i zasiedlane przez nie siedliska w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ wszystkie prace będą wykonywane na terenie jednej działki ewidencyjnej jej wydzielonej części o niewielkich rozmiarach, toteż w przypadku

zwierząt ocenę oddziaływania ograniczono do działki i jej okolica (500 m). Wzięto pod uwagę również możliwość wpływu na gatunki migrujące lub takie, które ze względu na duże terytoria (duże ssaki i ptaki) mogły mniej lub bardziej regularnie pojawiać się na terenie inwestycji. Badany teren znajduje się w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego nieutwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na gatunki zwierząt poza terenem inwestycji.

W wyniku inwentaryzacji, na terenie działki i w jej sąsiedztwie (okolica) stwierdzono pięć gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, dwa gatunki płazów i jednego owada stanowiących przedmioty ochrony w Ostoi. Teren samej działki nie był wykorzystywany przez te gatunki jako miejsce do gniazdowania/rozrodu i żerowania (wynika to z ich preferencji siedliskowych i żerowiskowych: rozdziały szczegółowy opis w poprzednich rozdziałach). Stwierdzenia ptaków dotyczyły wyłącznie okolicy inwestycji, a sama działka nie stanowiła dla nich atrakcyjnego miejsca bytowania. Gatunki te występują dość licznie. Stwierdzenia płazów były nieliczne, co wynikało zapewne z nieodpowiednich warunków siedliskowych tu panujących, a dotyczyły efemerycznie pojawiających się kałuż i kolein szybko wysychających. Płazy obserwowano jednorazowo tylko w kwietniu i, pomimo dalszych kontroli, później już ich nie stwierdzono. Ani kumaki, ani traszki nie rozmnażały się i nie migrowały przez ten teren. Jego spotkania były rzadkie i miały charakter przypadkowy. Na terenie badań wraz z jego okolicą nie odnotowano śladów obecności niedźwiedzia brunatnego. Najcenniejsze siedliskowo biotopy dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 występują poza potencjalnym oddziaływaniem inwestycji i koncentrują się głównie w terenach leśnych.

Hałas i płoszenie ptaków

Wzmożona penetracja ludzi i związany z tym hałas, które są następstwem powstania siedliska może powodować czasowe płoszenie ptaków w otoczeniu gospodarstwa. Problem taki dotyczy zwykle populacji lęgowych (gat. również tab. 1. „Część przyrodnicza do raportu o oddziaływaniu na obszary Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 przedsięwzięcia polegającego na budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie.” i może prowadzić do porzucania przez ptaki lęgów.

Nie przewiduje się aby aspekt ten miał istotny wpływ na lokalne populacje ptaków gatunków N2000.

Podsumowując powyższą analizę zagrożeń można wyciągnąć następujące wnioski:

-
1. inwestycja polegająca na zabudowie na działce nie będzie istotnie wpływała na utratę miejsc gniazdowania i żerowania dla gatunków ptaków ze względu, na które utworzono Obszar N2000,
 2. wzmożona penetracja i hałas związany z funkcjonowaniem gospodarstwa nie będzie miał istotnego wpływu na lokalne populacje lęgowe.

Autor Części przyrodniczej do raportu o oddziaływaniu na obszary Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 przedsięwzięcia polegającego na budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie. na podstawie analizie materiału i prowadzonych obserwacji ornitologicznych stwierdza że przedmiotowa inwestycja nie może znacząco oddziaływać na w/w gatunki ptaków występujących poza obszarem inwestycji. Ponadto lokalizacja inwestycji z zachowaniem znacznej powierzchni otwartej będzie słabo oddziaływało na żerujące gatunki ptaków drapieżnych.

W opracowaniu przyrodniczym poddano analizie wszystkie gatunki ptaków stwierdzonych w obrębie inwestycji. Wszystkie gatunki wymienione są gatunkami podlegającymi ochronie prawnej i są gatunkami chronionymi w ramach Obszarów Natura 2000.

Autor „Część przyrodnicza do raportu o oddziaływaniu na obszary Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 przedsięwzięcia polegającego na budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce o nr ew. 445/1 w miejscowości Paszowa, gmina Olszanica, woj. Podkarpackie” stwierdza jednoznacznie niskie oddziaływanie opiniowanej inwestycji na ptaki a w szczególności na gatunki ptaków związane z Obszarami Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.

W tabeli 7 zestawiono ptaki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 oraz opisano potencjalne oddziaływanie na nie przedmiotowej inwestycji.

Tabela 14. Oddziaływanie inwestycji na ptaki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008. Wyłuszczone gatunki stwierdzone w trakcie niniejszej inwentaryzacji (w okolicy inwestycji).

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunkowa	Opis i oddziaływania
1	A022	Bączek <i>Ixobrychus miniutus</i>	Nie stwierdzony w obszarze badań, co zapewne wynikało z braku odpowiednich tu siedlisk. Jest to gatunek związany ze stawami rybnymi i różnego rodzaju zbiornikami wodnymi (Sikora i in. 2007). Obszar Gór Słonnych nie wydaje się nie odpowiedni dla tej czapli. Planowana inwestycja nie ingeruje w siedliska wodne, w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia dla bączka z jej strony.
2	A030	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Nie stwierdzony w obszarze objętym badaniami. Gatunek związany ze starymi lasami liściastymi i mieszanymi w sąsiedztwie terenów bagiennych, łąkowych i rzek (Sikora i in. 2007). W związku z przedstawionymi faktami, nie przewiduje się zagrożenia dla bociana czarnego ze strony planowanej inwestycji.
3	A031	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	W Polsce bocian biały jest szeroko rozpowszechniony i średnio liczny (Tomiałoć i Stawarczyk 2003, Sikora i in. 2007). Na terenie Gór Słonnych stanowiska tego ptaka są rozproszone na całym terenie wzdłuż dolin rzecznych i przy zabudowie mieszkalnej. Jednak PLB180008 nie jest ważną ostoją tego gatunku w skali Polski i lokalny stan liczebny wskazuje na gniazdowanie tu jedynie 0,08% krajowej populacji tego gatunku. Pomimo obecności dużych powierzchni agrocenoz (w tym łąki i pastwisk), które zaliczane są do optymalnych siedlisk żerowych bociana białego, nie stwierdza się tu dużych zagęszczeń tego gatunku. Niska liczebność i zagęszczenia bociana białego w ostoi Gór Słonne wskazują, że obszar ten nie należy do optymalnych dla tego

			gatunku. Zestawione fakty jednoznacznie wskazują na brak negatywnego wpływu inwestycji na ten gatunek.
4	A072	Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Gatunek preferuje starsze lasy liściaste i mieszane w pobliżu terenów otwartych – głównie łąk i pastwisk (Sikora i in. 2007). Ze względu na położenie przy wsi Paszowa i braku odpowiednich biotopów, nie przewiduje się zagrożenia dla tego ptaka ze strony planowanej inwestycji.
5	A089	Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	Gatunek nie gniazdujący na terenie inwestycji. W Polsce orlik krzykliwy jest gatunkiem słabo rozpowszechnionym i bardzo nielicznym. W górach gniazduje najliczniej w Beskidzie Niskim, Bieszczadach Zachodnich (Sikora i in. 2007). Jest także liczniejszy na terenie Gór Słonnych, gdzie jego stanowiska są rozproszone na całym terenie. Badany obszar nie jest miejscem atrakcyjnym dla tego gatunku ani jako miejsce gniazdowania (do którego ptak ten potrzebuje starych lasów liściastych i mieszanych), ani jako żerowisko (tereny z wilgotnymi łąkami i pastwiskami ze śródpolnymi zabagnieniami; patrz: Sikora i in. 2007). W związku z zestawionymi faktami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na ten gatunek.
6	A091	Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Przedmiotowy obszar nie jest atrakcyjny dla tego gatunku ani jako miejsce gniazdowania, ani jako żerowisko (Sikora i in. 2007). W związku z przedstawionymi faktami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na ten gatunek.
7	A104	Jarząbek <i>Bonasa bonasia</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Obszar ten nie stanowi dobrego siedliska dla jarząbka, który preferuje lasy iglaste i mieszane o różnorodnym składzie gatunkowym oraz bogatym podszytem i runem (Sikora i in. 2007). Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań planowanej inwestycji na tej leśny

			gatunek.
8	A122	Derkacz <i>Crex crex</i>	Na terenie działki 445/1 objętej inwestycją nie stwierdzony, a wszystkie trzy samce odnotowano w buforze inwestycji. Gatunek preferuje podmokłe łąki i torfowiska w dolinach rzek. Czasem zasiedla też wilgotne pola uprawne (Sikora i in. 2007), choć te wykorzystywane są głównie przez samce migrujące (Chylarecki i in. 2015). W Polsce jest umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny lub średnio liczny (Tomiałojć i Stawarczyk, Sikora i in. 2007), bardzo licznie zasiedlał dolinę Sanu (Grzybek i Kuziemko 2004), a na trzech karpackich powierzchniach jego zagęszczenie było jednym z najwyższych w kraju (Hordowski 2012). Na terenie Gór Słonnych stanowiska derkacza są rozproszone na wszystkich bezleśnych obszarach. Sama działka pod planowaną inwestycję nie stanowi atrakcyjnego siedliskowo miejsca, a w jej dalszym sąsiedztwie jest wiele podobnie atrakcyjnych lub nawet bardziej mu odpowiadających biotopów (np. łąki). Poza tym, obecność zabudowy nie powinna mieć istotnego wpływu na derkacza, który jest spotykany w enklawach siedlisk otoczonych przez zabudowę (Mirski i Zbyryt 2012, Wilniewicz i Nalepa 2015, dane własne). W związku z tymi faktami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na ten gatunek.
9	A127	Żuraw <i>Grus grus</i>	Podczas badań gatunku nie odnotowano. W ostoi Gór Słonne nie stwierdzono miejsc odpoczynku, żerowania czy noclegowisk licznych żurawi, a obszar ten wykorzystywany jest przez ptaki tylko jako szlak migracyjny. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia w związku z realizacją inwestycji.
10	A215	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Nie stwierdzony na terenie badań. Miejsce, w którym planowane jest zrealizowanie inwestycji nie jest odpowiednie siedliskowo dla tego gatunku (Sikora i in. 2007). W związku z

			tym wyklucza się negatywne oddziaływanie inwestycji na ten gatunek.
11	A217	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Na badanym terenie nie stwierdzono sóweczki zapewne z uwagi na występowanie tu nieodpowiednich dla niej biotopów. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia dla tej sowy ze strony planowanej inwestycji.
12	A220	Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	Nie stwierdzono na badanym terenie zapewne z uwagi na nie występowanie tu jego optymalnych siedlisk. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia ze strony planowanej inwestycji.
13	A223	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Nie stwierdzona na terenie badań, z tych samych przyczyn co poprzednie gatunki. Inwestycja nie będzie miała tu wpływu na włochatkę.
14	A229	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Ptak ten gniazduje w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych kopiąc nory w piaszczystych skarpach. W ostoi zamieszkuje głównie większe rzeki. Ponieważ planowana inwestycja nie ingeruje w żaden sposób w siedliska tego gatunku, który tu nie został stwierdzony, nie będzie miała na niego wpływu.
15	A234	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Nie stwierdzony na inwentaryzowanym terenie. Ptak ten gniazduje w starszych lasach liściastych i mieszanych preferując buczyny, jaworzyny, olsy, łęgi i grądy. W związku z brakiem takich siedlisk na terenie badań nie przewiduje się zagrożenia dla tego dzięcioła ze strony planowanej inwestycji.
16	A239	Dzięcioł białogrzbity <i>Dendrocopos leucotos</i>	Jedno prawdopodobne stanowisko tego gatunku odnotowano na krawędzi buforu, w oddaleniu od miejsca zaplanowanej inwestycji. Poza lasami północno-wschodniej Polski jest to gatunek występujący plamowo/punktowo. Jego liczniejsza populacja notowana jest w Karpatach i na Podkarpaciu (Sikora i in. 2007). Na terenie Gór Słonnych stanowiska są rozproszone. W ostoi występuje on w

			liściastych i mieszanych drzewostanach i jest związany ściśle z obecnością martwych drzew. Ponieważ jest to gatunek związany z siedliskiem leśnym a badana działka posadowiona jest na polu uprawnym, nie przewiduje się negatywnego wpływu inwestycji na niego.
17	A241	Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	Zapewne ze względu na brak właściwych warunków siedliskowych na badanym terenie, nie stwierdzono tu tego gatunku. Ptak gniazduje w ostoi w lasach iglastych i mieszanych z dominacją świerka <i>Picea abies</i> lub jodły. Nie przewiduje się zagrożenia dla tego gatunku ze strony planowanej inwestycji.
18	A307	Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	Pomimo obecności dogodnych do gniazdowania siedlisk (Sikora i in. 2007), gatunku nie stwierdzono na terenie badań. Zapewne w sąsiedztwie występuje wiele innych, atrakcyjniejszych miejsc chętniej wybieranych przez te pokrzewki. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na populację jarzębatki.
19	A320	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	Nie stwierdzona na terenie badań. Gatunek preferujący dojrzałe, ocienione drzewostany liściaste, w tym szczególnie buczyny i grądy (Sikora i in. 2007). Teren inwestycji wraz z bezpośrednim otoczeniem nie stanowi dla tego gatunku właściwego siedliska i nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na niego.
20	A321	Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Preferuje on lasy liściaste, w tym głównie buczyny i grądy (Sikora i in. 2007). Teren inwestycji wraz z bezpośrednim otoczeniem nie odpowiada siedliskowo temu gatunkowi stąd brak, negatywnego oddziaływania inwestycji na niego.
21	A338	Gąsiorek	Na terenie działki 445/1 nie odnotowany, a stwierdzony w jej sąsiedztwie. Gnieździ się on przede wszystkim w otwartym

		<i>Lanius collurio</i>	krajobrazie rolniczym. Występuje we wszelkiego rodzaju siedliskach z udziałem roślinności krzewiastej, także w sadach, uprawach krzewów owocowych i na obrzeżach osiedli ludzkich (Sikora i in. 2007). W Polsce ptak ten odznacza się niewielkim wzrostem liczebności (Kuczyński i Chylarecki 2012), jest szeroko rozpowszechniony – średnio liczny lub liczny (Sikora i in. 2007), a jego wysokie zagęszczenia notowano w krajobrazie rolniczym Gór Słonnych (Dombrowski i in. 2000). W związku z obecnością w obszarze PLB180008 dużych powierzchni agrocenoz, które zaliczane są do optymalnych siedlisk gąsiorka. Sam teren pod budowę nie stanowi jednak atrakcyjnego miejsca dla gąsiorka, a w okolicy znajduje się dość duża ilość potencjalnych miejsc do gniazdowania, które jednocześnie są też żerowiskiem (Chylarecki i in. 2015). Ptaki te spotykane są też w sąsiedztwie ludzi (Sikora i in. 2007). W związku z tymi faktami nie przewiduje się istotnego, negatywnego oddziaływania inwestycji na stan lokalnej populacji tego gatunku.
--	--	-------------------------------	---

Wpływ inwestycji na gatunki zwierząt priorytetowe dla Obszaru 2000 Góry Słonne PLB180008 tym skumulowane oddziaływanie inwestycji na te gatunki Obszaru 2000 Góry Słonne PLB180008

Tabela 15. Oddziaływanie inwestycji na zwierzęta będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 (wg SDF, Załącznik II). Wyłuszczone gatunki stwierdzone w buforze inwestycji.

LP	Kod gatunku	Nazwa gatunkowa	Opis i oddziaływania
1	1337	Bóbr europejski	Nie stwierdzono śladów obecności gatunku. Ssak związany ze środowiskiem wodnym, nieobecnym na

		<i>Castor fiber</i>	terenie inwestycji i w jej najbliższym sąsiedztwie. Na obszarze ostoi populacja tego gatunku jest dobrze zachowana i nie wymaga szczególnych środków ochrony. Inwestycja nie zaszkodzi bobrom.
2	1352	Wilk <i>Canis lupus</i>	Nie stwierdzony w obszarze badań. Wilki, których lokalna liczebność szacowana jest na około 14 osobników wybierają tu obszary o wysokiej lesistości (Makomaska – Juchniewicz i in. 2010). Rejon inwestycji nie jest ani istotny, ani atrakcyjny dla wilka, ponieważ leży w sąsiedztwie unikanych przez te zwierzęta ludzi, a kompleksy leśne występują w dużym oddaleniu od przedmiotowego terenu. Przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na wilki występujące w Ostoi.
3	1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Nie stwierdzono śladów obecności gatunku. Ssak ściśle związany z nieobecnym na przedmiotowym terenie środowiskiem wodnym. Inwestycja nie stanowi zagrożenia dla wydry.
4	1361	Ryś <i>Lynx lynx</i>	Nie stwierdzony w obszarze badań. Na terenie ostoi przebywają cztery osobniki. W Polsce ryś występuje wyłącznie na obszarach leśnych, w rozległych drzewostanach o niskim stopniu fragmentacji. Najczęściej jest stwierdzany w trudno dostępnych, różnogatunkowych fragmentach lasu, z gęstym podszytem (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Obszar inwestycji nie jest istotny dla rysia, ponieważ leży w rejonie charakteryzującym się większą antropopresją oraz poza większymi kompleksami leśnymi. Brak negatywnego oddziaływania inwestycji na ten gatunek.
5	1166	Traszka grzebieniasta	Nie stwierdzona w obszarze badań. Gatunek ziemnowodny, preferujący duże i średnie zbiorniki wodne,

		<i>Trirurus cristatus</i>	obficie zarośnięte roślinnością wodną. Na terenie inwestycji oraz w jej sąsiedztwie nie występują atrakcyjne siedliska dla traszki grzebieniastej stąd brak jej stwierdzeń tu i negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na ten gatunek.
6	1193	Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	Gatunek ziemno-wodny stwierdzony w buforze inwestycji w efemerycznych kałużach. Badany teren nie był miejscem rozrodu tego płaza, który po wyschnięciu kałuż nie został tu już odnotowany. W Polsce kumak górski występuje prawie wyłącznie w Karpatach wraz z ich pogórzem (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). W obszarze ostoji jest zwierzęciem pospolitym, rozmnażającym się w niemal wszystkich zbiornikach wodnych, także nietrwałych jak np. kałuże na drogach. Wydaje się być rzadszy na terenach zurbanizowanych (Babik i Rafiński 2001). Sam teren pod budowę nie stanowi atrakcyjnego siedliska dla tego gatunku. Jednak w trakcie budowy mogą powstać kałuże lub koleiny, gdzie może ten gatunek wkraczać. Należy zabezpieczyć je siatką lub płotkami tak by uniemożliwić pojawienie się tam kumaków, a w sytuacji ewentualnego stwierdzenia płazów należy je regularnie przenosić w bezpieczne miejsca położone poza placem budowy.
7	2001	Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i>	Gatunek stwierdzony na jednym stanowisku w koleinie traktorowej, w buforze inwestycji. Zasięg traszki karpackiej ogranicza się niemal wyłącznie do Karpat (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012), spotykana jest w różnych siedliskach lądowych, głównie są to jednak miejsca wilgotne, lasy i zadrzewienia z dużą dostępnością kryjówek. Zwykle stanowiska położone są w pobliżu zbiorników wodnych (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). W

			Beskidzie Niskim większość stanowisk rozrodczych traszki stanowiły niewielkie koleiny wypełnione wodą (Babik, Rabiński 2001), dlatego penetrując teren inwestycji brano to pod uwagę. Płazy te obserwowano tu jednak tylko w kwietniu i nie stwierdzono ich rozrodu tutaj. Prawdopodobnie po szybkim wyschnięciu wody w koleinie, traszka przemieściła się w inne miejsce. Ze względu na brak preferowanych przez ten gatunek siedlisk na terenie inwestycji można wnosić, że przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na ten gatunek. Jednak, ponieważ w trakcie budowy mogą powstać kałuże lub koleiny, powinny być one ogrodzone siatką lub płótkami co uniemożliwi wtargnięcie płazów na plac budowy. W sytuacji, gdy mimo to zwierzęta zostaną tu stwierdzone, należy je regularnie odławiać i przenosić w bezpieczne miejsca poza placem budowy.
8	1096	Minóg strumieniowy <i>Lampetra pleneri</i>	Są to gatunki wodne, które nie znajdują na badanym terenie właściwych warunków do życia. Nie występują w miejscu planowanej inwestycji. Inwestycja nie będzie miała wpływu na te wodne gatunki.
9	1130	Boleń <i>Aspius aspius</i>	
10	1146	Koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>	
11	1163	Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	
12	2511	Kiełb Kesslera <i>Romanogobio kessleri</i>	
13	5339	Różanka	

		<i>Rhodeus amarus</i>	
14	1032	Skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	Nie stwierdzono występowania tego gatunku na terenie badań. Brak jest potencjalnych siedlisk tego małża (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010), stąd nie ulega wątpliwości, że inwestycja nie wpłynie na stan lokalnej populacji tego zwierzęcia.
15	1060	Czerwończyk nieparek <i>Lyceana dispar</i>	Nie stwierdzono występowania tego motyla preferującego głównie wilgotne łąki, choć będącego spotykanym też w stosunkowo suchych miejscach, w tym na terenach miejskich (Makomaska-Juchiewicz i Bonk 2015). Jest szeroko rozpowszechniony na terenie kraju (Buszko i Masłowski 2008). Na terenie przedmiotowej inwestycji nie stwierdzono jednak śladów żerowania oraz obecności gąsienic i imagines na występującym tu i preferowanym przez tego motyla szczawiu polnym <i>Rumex acetosella</i> . Badany teren nie stanowi atrakcyjnego siedliska dla tego gatunku, a w sąsiedztwie położonej poza buforem rzeki jest wiele łąk, gdzie owad ten znajduje lepsze warunki do życia. Reasumując, inwestycja nie wpłynie negatywnie na ten gatunek.
16	1074	Barczatka kataks <i>Eriogaster catax</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Gatunek występuje w środowiskach kserotermicznych z zaawansowaną sukcesją. Ze względu na brak odpowiednich warunków i występowania tu tego zwierzęcia, nie przewiduje się zagrożenia dla niego ze strony planowanej inwestycji.
17	1078	Krasnopani hera <i>Euplagia quadripunctaria</i>	Stwierdzono pojedyncze imagines tego motyla w buforze inwestycji. Jest to gatunek leśny, preferujący wilgotne stanowiska (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Jednak działka, gdzie zaplanowano przedsięwzięcie nie leży na terenie występowania

			tego owada i inwestycja nie wpłynie na stan siedlisk tego gatunku ani na niego samego.
18	1083	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Nie stwierdzono występowania tego rzadkiego gatunku. Jest to chrząszcz leśny preferujący przeświecone, naturalne drzewostany, zwykle dąbrowy i grądy (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Inwestycja nie będzie miała wpływu na tego chrząszcza.
19	1084	Pachnąca dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Wszystkie stadia rozwojowe pachnicy dębowej związane są z próchnowiskami w obrębie starych dziupli drzew (Makomaska-Juchiewicz 2010), a siedlisk takich nie ma w sąsiedztwie inwestycji. Przedsięwzięcie nie będzie miało żadnego wpływu na pachnicę dębową.
20	1086	Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku, co przy najmniej częściowo pozostaje w związku z brakiem odpowiednich siedlisk tego gatunku na tym terenie (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Planowana inwestycja nie będzie miała na niego wpływu.
21	1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	Pierwotnymi siedliskami występowania tego chrząszcza są drzewostany o dużym udziale dębów szypułkowych <i>Quercus robur</i> , choć obecnie w Polsce najczęściej spotyka się go w środowiskach zastępczych pochodzenia antropogenicznego: na dębach rosnących pojedynczo lub w małych skupiskach w parkach, na ekstensywnie użytkowanych łąkach w dolinach rzecznych, a także w przydrożnych alejach i na groblach (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Inwestycja nie wpłynie na omawiany gatunek.
22	1920	Ponurek Schneidera	Nie stwierdzono występowania gatunku. Inwestycja

		<i>Boros schneideri</i>	nie będzie miała wpływu na tego chrząszcza.
23	4014	Biegacz urozmaicony <i>Carabus voriolus</i>	Gatunek nie stwierdzony na terenie badań. Jest to chrząszcz leśny i wilgociolubny, wręcz półwodny, dla którego podstawowym czynnikiem warunkującym obecność jest stałe występowanie wody w siedlisku (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012). Na badanym obszarze nie notuje się tego gatunku ani jego optymalnego siedliska zatem inwestycja nie będzie miała na niego wpływu.
24	4030	Szlaczkoń szafraniec <i>Colias myrmidone</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Jest to motyl nizinny, nie notowany w górach.
25	4036	Zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i>	Nie stwierdzono występowania gatunku. Na badanym obszarze brak potencjalnych siedlisk i obecności gatunku więc inwestycja nie będzie na niego miała wpływu.
26	6179	Modraczek nausitous <i>Phenagris naustihous</i>	Nie stwierdzono występowania tego modraczka na obszarze badań, gdzie brak potencjalnych siedlisk dla tego gatunku (łąki z krwiściągiem lekarskim <i>Sanguisorba officinalis</i>). Nie przewiduje się zagrożenia dla niego ze strony planowanej inwestycji.

Należy mieć na uwadze, że ww. gatunki występują i preferują jako korytarze migracji tereny leśne. Ponadto z uwagi na wymagania terytorialne ww. gatunków (np. w przypadku wilka – terytorium pojedynczej watahy to nie mniej niż 100-150 km²) nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania inwestycji na pogorszenie warunków migracji, powstanie zjawiska barierowości czy zmniejszenia powierzchni lub zasięgu korytarza migracji ww. dużych drapieżników.

Z uwagi na lokalizację i charakter przedsięwzięcia, a także mając na uwadze sposób zagospodarowania terenu, wielkość inwestycji można również wzmożone niepokojenie tych gatunków, również w czasie rozrodu. Teren inwestycji oraz jej bezpośrednie sąsiedztwo (z uwagi

m.in. na charakter zagospodarowania oraz bliskość zabudowań) nie stanowi typowego miejsca stałego bytowania lub rozrodu ww. gatunków, a także nie spowoduje zwiększonej presji na tereny sąsiednie, w tym leśne.

Realizacja inwestycji nie spowoduje również pogorszenia łączności między kompleksami leśnymi i swobodnej migracji, a także nie spowoduje zagrożenia dla zachowania bazy pokarmowej, znacząco zwiększonej antropopresji (uwzględniając sposób zagospodarowania działek sąsiednich). Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie niestanowiącym istotnego siedliska ww. gatunków, nie jest też fragmentem ich korytarza migracji.

Planowana inwestycja nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na ww. gatunki, tzn. wilka, niedźwiedzia i rysia, w tym na miejsca ich rozrodu, stałego bytowania oraz ich korytarze migracji.

Reasumując należy stwierdzić, że planowana inwestycja nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na ww. gatunki, tzn. wilka, niedźwiedzia i rysia, w tym na miejsca ich rozrodu, stałego bytowania, a także korytarze migracji”.

Nie stwierdzono występowania gatunków ssaków z II Załącznika Dyrektywy Siedliskowej, niewymienionych w opracowaniu dla obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.

Nie stwierdzono obecności gatunków ssaków wymienionych w punkcie 3.3 SDF obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008. W związku z powyższym można stwierdzić, że oddziaływanie projektowanej inwestycji i oddziaływanie skumulowane na priorytetowe gatunki ssaków dla Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 nie będzie znaczące, a tym bardziej nie będzie znacząco negatywne.

Podsumowując można stwierdzić, że przedmiotowa działka nie stanowi siedlisk i miejsc stałego występowania innych gatunków, będących celem ochrony obszarów Natura 2000.

Realizacja przedsięwzięcia nie stanowi zagrożenia dla zachowania populacji gatunków płazów. Celem uniknięcia przypadkowego zabicia osobników kumaka górskiego (i innych gatunków płazów) proponuje się, poza okresem rozrodczym i migracji płazów (od października do końca lutego) wyrównanie istniejącej drogi dojazdowej, celem uniemożliwienia tworzenia się kałuż (potencjalnych miejsc występowania kumaka).

Odpowiednia realizacja inwestycji i dostosowanie jej do warunków przyrodniczych nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na ostoje Natura 2000 oraz gatunki i siedliska, będące celem ochrony ww. obszaru, a także inne gatunki chronione (w zakresie siedlisk, flory, ssaków, gadów, płazów, ryb i bezkręgowców).

Na terenie inwestycji nie występują istotne dla zachowania celów ochrony obszaru Natura 2000 siedliska przyrodnicze (ze względu na zły stan zachowania) i gatunki, a realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony, integralność i zachowanie obszaru Natura 2000 (w zakresie siedlisk, flory, ptaków, ssaków, gadów, płazów, ryb i bezkręgowców).

Poniżej w tabeli zamieszczono wariantową ocenę oddziaływania na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000. w tym skumulowane oddziaływanie inwestycji .

Pomimo braku stwierdzenia na obszarze badań rzadkich i cennych siedlisk przyrodniczych, w tabeli 8 scharakteryzowano przewidywane oddziaływanie inwestycji na te siedliska, które stanowią przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000.

Tabela 16. Oddziaływanie inwestycji na siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 (wg SDF, Załącznik I).

Lp.	Kod siedliska	Nazwa gatunkowa	Oddziaływania
1	6210	Murawy kserotermiczne <i>Festuco-Brometea</i>	Wymienione siedliska przyrodnicze nie zostały stwierdzone na terenie badań ani w jego buforze. Z kolei łąki świeże występują głównie poza zasięgiem inwestycji.
2	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	

3	7230	<i>Arrhenatherio eleatoris</i>	Pozostałe, wymienione siedliska należą do leśnych (buczyny, grądy oraz łągi). Wszystkie znajdują się poza zasięgiem oddziaływania inwestycji. Ze względu na małą skalę przedsięwzięcia (ograniczone do małej działki) i zakres zaplanowanych prac (budowa budynku mieszkalnego i gospodarczego), a także ze względu na oddalenie priorytetowych siedlisk przyrodniczych od przedmiotowego terenu, rzeczona budowa nie będzie miała na nie negatywnego oddziaływania.
		Torfowiska alkaliczne (Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	
		Żyzna buczyna	
4	9130	<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati Fagenion</i>	
		Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	
5	9170	<i>Galio Carpinetum, Tilio Carpinetum</i>	
6	91E0	Łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	
		<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion</i>	

10.1. WYSTĘPOWANIE W OBSZARZE OSTOI NIEDŹWIEDZIA BRUNATNEGO *URSUS ARCTOS* I POTENCJALNY WPŁYW INWESTYCJI NA NIEGO.

10.1.1 Występowanie w obszarze ostoi niedźwiedzia brunatnego *Ursus arctos*

Ani na terenie badanej działki o numerze ewidencyjnym 445/1 ani w jej sąsiedztwie (badany bufor 500 m) nie stwierdzono niedźwiedzia brunatnego.

Podstawowym środowiskiem dla tego gatunku w Europie środkowej są rozległe lasy nizinne i górskie o ograniczonej antropopresji (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Po wytępieniu niedźwiedzi brunatnych w niżowej części Europy, izolowane populacje zasiedlają najbardziej niedostępne pasma górskie w Polsce. W Karpatach wyróżniono pięć jego ostoi: Beskid Żywiecki; Tatry; Beskid Sądecki, Gorce i Pieniny; Beskid Niski oraz Bieszczady (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Z zestawionych danych oraz programu ochrony niedźwiedzia brunatnego w Polsce (Selva i in. 2011) wynika, że niedźwiedź nie pojawia się na terenie inwestycji ani w jej buforze. Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na ten gatunek.

10.1.2 Potencjalny wpływ planowanego przedsięwzięcia na niedźwiedzia brunatnego *Ursus arctos*

Obserwacje na terenie badań oraz w jego sąsiedztwa nie dostarczyły przesłanek do potwierdzenia bytowania tu niedźwiedzia brunatnego. Potwierdza to także wywiad środowiskowy przeprowadzony wśród mieszkańców wsi i pracowników Lasów Państwowych. Planowana inwestycja zlokalizowana jest na obrzeżach wsi, a niedźwiedzie wybierają miejsca o ograniczonej antropopresji (Makomaska-Juchiewicz i in. 2010). Przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do negatywnego oddziaływania na tego dużego ssaka. Niedźwiedź brunatny związany jest przede wszystkim z rozległymi kompleksami lasów, które występują w oddaleniu kilku – kilkunastu kilometrów od terenu inwestycji.

11. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE, FLORĘ I FAUNĘ, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY W OBSZARACH GÓRY SŁONNE PLB180008 ORAZ NIEDŹWIEDZIA BRUNATNEGO. EFEKT SKUMULOWANY, SPÓJNOŚĆ I INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

11.1. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE I FLORĘ

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na siedliska przyrodnicze i florę tego terenu była możliwość fizycznego naruszenia struktury siedlisk w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ jednak ta aktywność zlokalizowana na terenie jednej działki ewidencyjnej, toteż w przypadku siedlisk przyrodniczych i flory ocenę oddziaływania ograniczono do tejże działki i jej najbliższego sąsiedztwa (200 m). W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej nie wykazano rzadkich i cennych gatunków roślin i siedlisk przyrodniczych. W przypadku omawianej działki, nie stwierdza się negatywnego oddziaływania inwestycji. Poza tym, przedsięwzięcie jest zlokalizowane w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego nieutwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki roślin poza terenem inwestycji.

11.2. ODDZIAŁYWANIA NA ZWIERZĘTA

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na chronione gatunki zwierząt była możliwość bezpośredniego wpływu na poszczególne osobniki i zasiedlane przez nie siedliska w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ wszystkie prace będą wykonywane na terenie jednej działki ewidencyjnej o niewielkich rozmiarach, toteż w przypadku zwierząt ocenę oddziaływania ograniczono do działki i jej buforu (500 m). Wzięto pod uwagę również możliwość wpływu na gatunki migrujące lub takie, które ze względu na duże terytoria (duże ssaki i ptaki) mogły mniej lub bardziej regularnie pojawiać się na terenie inwestycji. Badany teren znajduje się w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego nieutwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na gatunki zwierząt poza terenem inwestycji.

W wyniku inwentaryzacji, na terenie działki i w jej sąsiedztwie (bufor) stwierdzono pięć gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarach natura 2000 Góry Słonne, 4 gatunki płazów i jednego owada stanowiących przedmioty ochrony w Ostoi. Teren samej działki rolnej nie był wykorzystywany przez te gatunki jako miejsce do gniazdowania/rozrodu i żerowania (wynika to z ich

preferencji siedliskowych i żerowiskowych: rozdział szczegółowy opis w poprzednich rozdziałach). Stwierdzenia ptaków dotyczyły wyłącznie buforu inwestycji, a sama działka nie stanowiła dla nich atrakcyjnego miejsca bytowania. Gatunki te występują dość licznie na terenie Gór Słonnych. Stwierdzenia płazów były nieliczne, co wynikało zapewne z nieodpowiednich warunków siedliskowych tu panujących, a dotyczyły efemerycznie pojawiających się kałuż i kolein szybko wysychających. Płazy obserwowano jednorazowo tylko w kwietniu i, pomimo dalszych kontroli, później już ich nie stwierdzono. Ani kumaki, ani traszki nie rozmnażały się i nie migrowały przez ten teren. Jedyny gatunek rzadkiego owada odnotowany w buforze inwestycji - krasnopani hera jest motylem związanym jednak raczej z siedliskiem leśnym i preferującym miejsca wilgotne, których to biotopów brak w sąsiedztwie działki. Jego spotkania były rzadkie i miały charakter przypadkowy. Na terenie badań wraz z jego buforem nie odnotowano śladów obecności niedźwiedzia brunatnego. Najcenniejsze siedliskowo biotopy dla przedmiotów ochrony w obszarach Gór Słonne występują poza potencjalnym oddziaływaniem inwestycji i koncentrują się głównie w dolinie i terenach leśnych.

Tabela 17 Synteza wariantowej oceny oddziaływania na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000. w tym skumulowane oddziaływanie inwestycji

WARIANTOWA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000, w tym skumulowane oddziaływanie inwestycji	Oddziaływanie projektowanej inwestycji	Oddziaływanie istniejących obiektów i innych elementów w otoczeniu inwestycji	Oddziaływanie skumulowane
wpływ na OSO ptaków Natura 2000 i obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Natura 2000 Góry Słonne PLB180008	Nieznaczne	Umiarkowane (ruch sam. na drodze wewnętrznej gminnej, penetracja terenu	Umiarkowane

		przez turystów i okolicznych mieszkańców	
wpływ na drożność korytarza ekologicznego obszarów: OSO ptaków Natura 2000 Natura 2000 Góry Słonne PLB180008	nieznaczne	Umiarkowane	Umiarkowane
Wpływ na siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Utrzymanie/ Oddziaływanie nieznaczne	Umiarkowane	Umiarkowane
Wpływ na populację orlika krzykliwego (Aquila pomarina)	Utrzymanie	Umiarkowane (ruch sam. na drodze wew. gminnej, penetracja terenu przez turystów i okolicznych mieszkańców)	Umiarkowane
Wpływ na populację orła przedniego (Aquila chrysaetos)	Utrzymanie	Umiarkowane (ruch sam. na drodze wew. gminnej, penetracja terenu przez turystów i okolicznych mieszkańców)	Umiarkowane
Wpływ na populację derkacz <i>Crex crex</i>	Utrzymanie	Umiarkowane	Umiarkowane

		(ruch sam. na drodze wew. gminnej, penetracja terenu przez turystów i okolicznych mieszkańców	
Wpływ na populację gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>)	Utrzymanie/poprawa Pozostawienie działki w stanie nienaruszonym	Umiarkowane (ruch sam. na drodze wew. gminnej, penetracja terenu przez turystów i okolicznych mieszkańców	Umiarkowane
Roślinność chroniona	Oddziaływanie nieznaczne	Oddziaływanie umiarkowane	umiarkowane
wpływ na gatunki płazów i gadów chronionych w ramach obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 oraz uwzględnionym w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.	Utrzymanie	Umiarkowane (ruch sam. na drodze gminnej, penetracja terenu przez turystów i okolicznych mieszkańców	Umiarkowane
wpływ na gatunki bezkręgowców chronionych w ramach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Pogórze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008	Nieznaczne	Umiarkowane	Umiarkowane

wpływ na gatunki ssaków chronionych chronionych w ramach obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008	Nieznaczne	Umiarkowane	Umiarkowane
--	------------	-------------	-------------

Źródło: opracowanie własne

Oddziaływanie krótkoterminowe wystąpi na etapie budowy głównie poprzez prowadzenie prac budowlanych, wykonywanie wykopów, ruch pojazdów, pracę maszyn budowlanych,. Pogorszy to krótkoterminowo stan akustyczny i zwiększy zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego poprzez emisję pyłów, spalin. Zakres prac budowlanych, typowy dla budowy obiektów budownictwa mieszkalnego - dom jednorodzinny, nie wpływa w istotny sposób na obszary Natura 2000 Góry Słonne PLB180008, a tym samym pogorszenie to nie jest oceniane jako znaczące dla stanu środowiska i elementów chronionych w ramach chronionego obszaru.

Opis krótkoterminowych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, zwłaszcza na obszar Natura 2000:

Oddziaływanie na **szatę roślinną** - będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym, wyłącznie w granicach gruntu. Na terenach bezpośredniej lokalizacji budynku zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Prace budowlane prowadzone na obszarze inwestycji nie powinny zagrażać roślinności na sąsiednich gruntach, a także w najbliższym otoczeniu działki, w tym na elementy siedlisk Natura 2000, ponieważ elementy chronione przyrody, w tym elementy chronione w ramach Natura 2000, znajdują się poza obszarem budowy.

Oddziaływanie na faunę - w trakcie budowy budynku, w efekcie uciążliwości związanych z pracą sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na placu budowy, fauna wyemigruje prawdopodobnie okresowo na sąsiednie tereny, z wyjątkiem gatunków łatwo podlegających synantropizacji, o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych. Po zakończeniu prac budowlanych i zaniku uciążliwości związanych z budową (hałas, drgania, zagrożenie fizyczne). Na terenach bezpośredniej lokalizacji budynku w związku z likwidacją pokrywy glebowej, wystąpi także likwidacja fauny glebowej.

Odpady w fazie budowy - w trakcie budowy projektowanego przedsięwzięcia powstaną odpady budowlane następujących grup:

Tabela nr 18

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Sposób postępowania z odpadem	Prognozowana ilość [Mg]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,2
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,5
3	15 01 03	Opakowania z drewna	Wytworzone odpady należy przekazać	1,0

			specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu bądź odzysku odpadów	
4	15 01 10* odpad niebezpieczny	Opakowania zawierające pozostałości substancji Niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	Wytworzone odpady należą przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,05
5	15 02 02* odpad niebezpieczny	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB).	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,02
6	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	1,0
7	17 05 04	Gleba i ziemia w tym kamienie, inne niż 17 05 03	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym	20,0

			stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	
7	17 04 05	Złom stalowy	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	1,0
8	20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,50
9	15 02 03	sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	Wytworzone odpady należy przekazać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu, odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów.	0,10

Odpady, od Inwestora będą odbierane przez uprawnionych przedsiębiorców posiadających stosowne zezwolenia na zbieranie i odbieranie odpadów. Odpady nadające się do recyklingu (szkło, plastik, makulatura, metale...) będą selektywnie zbierane w pojemnikach i kierowane do zakładów zajmujących się ich przetwarzaniem.

11.3. Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na siedliska przyrodnicze tego terenu była możliwość fizycznego naruszenia struktury siedlisk w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ jednak ta aktywność zlokalizowana na terenie jednej działki ewidencyjnej, toteż w przypadku siedlisk przyrodniczych i flory ocenę oddziaływania ograniczono do tejże działki i jej najbliższego sąsiedztwa (200 m). W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej nie wykazano rzadkich i cennych gatunków roślin i siedlisk przyrodniczych. Poza tym, przedsięwzięcie jest zlokalizowane w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego utwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki roślin poza terenem inwestycji.

11.4. Oddziaływania na zwierzęta

Głównym kryterium oceny oddziaływania inwestycji na chronione gatunki zwierząt była możliwość bezpośredniego wpływu na poszczególne osobniki i zasiedlane przez nie siedliska w wyniku wykonywanych prac budowlanych. Ponieważ wszystkie prace będą wykonywane na terenie jednej działki ewidencyjnej o niewielkich rozmiarach, toteż w przypadku zwierząt ocenę oddziaływania ograniczono do działki i jej okolica (500 m). Wzięto pod uwagę również możliwość wpływu na gatunki migrujące lub takie, które ze względu na duże terytoria (duże ssaki i ptaki) mogły mniej lub bardziej regularnie pojawiać się na terenie inwestycji. Badany teren znajduje się w pobliżu już istniejących zabudowań i prowadzi do niego nieutwardzona droga, co nie stwarza ryzyka oddziaływania na gatunki zwierząt poza terenem inwestycji.

W wyniku inwentaryzacji, na terenie działki i w jej sąsiedztwie (okolica) stwierdzono pięć gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarach natura 2000, dwa gatunki płazów i jednego owada stanowiących przedmioty ochrony w Ostoi. Teren samej działki nie był wykorzystywany przez te gatunki jako miejsce do gniazdowania/rozrodu i żerowania (wynika to z ich preferencji siedliskowych i żerowiskowych: rozdziały szczegółowy opis w poprzednich rozdziałach). Stwierdzenia ptaków dotyczyły wyłącznie okolicy inwestycji, a sama działka nie stanowiła dla nich atrakcyjnego miejsca bytowania. Gatunki te występują dość licznie. Stwierdzenia płazów były nieliczne, co wynikało zapewne z nieodpowiednich warunków siedliskowych tu panujących, a dotyczyły efemerycznie pojawiających się kałuż i kolein szybko wysychających. Płazy obserwowano jednorazowo tylko w

kwietniu i, pomimo dalszych kontroli, później już ich nie stwierdzono. Ani kumaki, ani traszki nie rozmnażały się i nie migrowały przez ten teren. Jego spotkania były rzadkie i miały charakter przypadkowy. Na terenie badań wraz z jego okolicy nie odnotowano śladów obecności niedźwiedzia brunatnego. Najcenniejsze siedliskowo biotopy dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 występują poza potencjalnym oddziaływaniem inwestycji i koncentrują się głównie w terenach leśnych.

11.5. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

10.5.1. ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE

11.5.1.1. FAZA BUDOWY

Na tym etapie występują zagrożenia związane z pracami ziemno-budowlanymi. Realizacja inwestycji wymaga użycia sprzętu budowlanego, co spowoduje okresowy negatywny wpływ hałasu na zwierzęta. Będzie to jednak działanie nieistotne, o charakterze przejściowym i krótkotrwałym, występującym w okresie prowadzenia prac budowlanych. Zaleca się wykonanie ich w porze dziennej i poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec).

W czasie budowy zostanie częściowo zniszczona szata roślinna w miejscu budowy, ale ze względu na to, że jest to uboga przyrodniczo, oddziaływanie to nie będzie istotne w odniesieniu. Co więcej, inwestycja nie spowoduje potrzeby wycięcia drzew i krzewów w okolicy i jest ograniczona tylko do działki inwestora oraz jej najbliższego sąsiedztwa.

11.5.1.2. FAZA UŻYTKOWANIA

Po wybudowaniu (realizacji inwestycji), powstałe obiekty będą kumulować aktywność ludzi w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań (mających spełniać głównie rolę mieszkalną) oraz sąsiednich. Nie będzie to wykraczać na obszary cenne przyrodniczo, które znajdują się w większym oddaleniu od obszaru inwestycji.

11.5.1.2. ODDZIAŁYWANIA POŚREDNIE

W fazie budowy pośrednim zagrożeniem dla zwierząt może być stres związany z ich niepokojeniem. Jest to jednak działanie nieistotne i krótkotrwałe. Wpływ ten będzie tym mniejszy z uwagi na niewielką wartość przyrodniczą obszaru. W fazie użytkowania oddziaływania pośrednie nie wystąpią.

11.5.2. ODDZIAŁYWANIA WTÓRNE

Oddziaływania wtórne jest w przypadku przedmiotowej inwestycji nieistotne. W fazie budowy może dotyczyć drgań spowodowanych działaniem sprzętu mechanicznego. Ustanie po zakończeniu prac.

11.5.3. ODDZIAŁYWANIA KRÓTKOTERMINOWE

Te oddziaływania wystąpią tylko w fazie budowy w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi. W odniesieniu do fauny i flory nie są istotne.

11.5.4. ODDZIAŁYWANIE ŚREDNIOTERMINOWE I CHWILOWE

Te oddziaływania mogą wystąpić w fazie budowy, ale w związku z przerwami technologicznymi w pracach budowlanych, są jednak oddziaływaniami chwilowymi i nieistotnymi.

11.5.5. ODDZIAŁYWANIE DŁUGOTERMINOWE I STAŁE

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań długoterminowych i stałych ani w fazie budowy, czy użytkowania.

11.6. EFEKT SKUMULOWANY ORAZ SPÓJNOŚĆ I INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych. Poza przedmiotowym przedsięwzięciem nie jest realizowane aktualnie żadne inne przedsięwzięcie w sąsiedztwie (P. Kunysz – dane niepubl.). Ponadto, rzeczona inwestycja projektowana jest na obrzeżach istniejącej zabudowy wsi. Wpisuje się zatem w schemat niewielkiej i mało inwazyjnej rozbudowy istniejącej wsi, która nie spowoduje zaboru miejsc występowania cennych siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt. Nie wywoła znacznego nasilenia antropopresji na otoczenie i wyklucza fragmentację siedlisk czy istotne oddziaływanie na spójność i integralność obszarów Natura 2000.

11.7. OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.

W związku z projektowaną inwestycją nie planuje się działań kompensacyjnych, gdyż w tym przypadku nie zaistnieją znaczące straty w środowisku. Wynika to zarówno z niewielkiej skali przedsięwzięcia, jego posadowienia na ubogich gruntach rolnych, jak i braku stwierdzenia stałego miejsca występowania gatunków cennych i stanowiących przedmiot ochrony w ostojach; Góry Słonne PLB180008.

W związku z planowaną inwestycją zaproponowano kilka działań zapobiegawczych i minimalizujących ewentualne negatywne, krótkotrwałe oddziaływanie w trakcie budowy na stwierdzone gatunki zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000:

- realizację inwestycji należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec)
- minimalna i kontrolowana wycinka drzew i krzewów w niezbędnym zakresie i w bezpośrednim otoczeniu inwestycji, nie wykraczająca w głąb buforu,
- po każdym zakończonym dniu pracy należy ogrodzić siatką o drobnych oczkach lub płótkami wykopy i powstałe kałuże by zabezpieczyć przed wpadaniem do nich małych zwierząt, w tym płazów (stwierdzone tu kumak górski i traszka karpacka); przed zasypaniem wykopy i koleiny powinny być sprawdzane pod kątem obecności w nich zwierząt, a jeśli te zostaną stwierdzone – powinny zostać wyjęte i przeniesione poza teren budowy,
- ze względu na możliwość poszukiwania pokarmu w odpadkach przez niektóre zwierzęta, zaleca się zamykanie pojemników na śmieci.

W związku z projektowaną inwestycją nie planuje się działań kompensacyjnych, gdyż w tym przypadku nie zaistnieją znaczące straty w środowisku. Wynika to zarówno z niewielkiej skali przedsięwzięcia, jego posadowienia na ubogich gruntach rolnych, jak i braku stwierdzenia stałego miejsca występowania gatunków cennych i stanowiących przedmiot ochrony w ostojach Natura 2000.

Propozycje zapobiegania i ograniczania niekorzystnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko zostały opisane szczegółowo w każdym punkcie dotyczącym kolejnych faz przedsięwzięcia oraz oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Ze względu na zakres oraz specyfikę przedsięwzięcia mogące wystąpić negatywne oddziaływanie na środowisko ma największe natężenie i zakres w fazie jego realizacji. Przede wszystkim oddziaływanie w tej fazie jest zależne od wykonawcy robót oraz inspektora nadzoru, którzy winni zdawać sobie sprawę z możliwości wystąpienia zagrożeń środowiska. Uciążliwości i niekorzystne oddziaływanie inwestycji na środowisko związane z jej realizacją nie mogą być całkowicie wyeliminowane. Jednakże poprzedzenie robót budowlanych szczegółowym planem i harmonogramem robót, uwzględniającym zabezpieczenia ekologiczne w znacznym stopniu może ograniczyć negatywny wpływ przedsięwzięcia. Ścisłe przestrzeganie tych planów ma na celu zapewnienie:

1. odpowiedniej organizacji robót, aby na skutek braku porządku, niewłaściwego zabezpieczenia materiałów, maszyn, urządzeń i samochodów przed awariami, nie doszło do skażeń, zanieczyszczeń i zniszczeń w środowisku,
2. odpowiedniego sprzętu i środków transportu, przy czym ważna jest tutaj zarówno jakość sprzętu, jego prawidłowa eksploatacja i konserwacja, jak i dodatkowe wyposażenie w urządzenia zmniejszające niekorzystne oddziaływanie na środowisko,
3. jakość wykonywanych robót, co bezpośrednio wpływa na zmniejszenie częstotliwości i zakresu późniejszych koniecznych remontów, stałego nadzoru nad wykonawstwem i ich pracownikami.

W celu ograniczenia szkodliwości działalności budowlanej, wykonawca zobowiązany jest odpowiednimi przepisami prawnymi do: sprawdzenia czy materiały lub prefabrykaty użyte do budowy posiadają odpowiedni dokument normalizacyjny lub certyfikacyjny, względnie aprobatę, sprawdzenie, czy używane do budowy maszyny i inne urządzenia techniczne spełniają ustalone wymagania ochrony środowiska dopuszczające je do produkcji lub obrotu, dopilnowania, by naprawiono wszystkie szkody powstałe w wyniku korzystania z terenu czasowo zajętego dla potrzeb budowy, dopilnowania, aby uporządkowano teren budowy po zakończeniu robót, czuwania, aby przy wykonywaniu robót budowlanych przestrzegano wymagań ochrony środowiska.

Na terenie inwestycji zostaną zastosowane rozwiązania ograniczające skalę potencjalnych zagrożeń do minimum. W związku z planowaną inwestycją zaproponowano kilka działań zapobiegawczych i minimalizujących ewentualne negatywne, krótkotrwałe oddziaływanie w trakcie budowy na stwierdzone gatunki zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000:

a) w zakresie gospodarki wodno - ściekowej i ochrony gleb:

W przypadku ochrony gleb i wód ochrona będzie polegała na pełnym uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Ścieki bytowe zostaną skierowane do przydomowej oczyszczalni ścieków. Docelowo z projektowanego budynku w najbliższym okresie ścieki będą odprowadzane do kanalizacji gminnej. Włączenie do sieć kanalizacji będzie możliwe do projektowanego ciągu kanalizacyjnego zlokalizowanego w drodze gminnej graniczącej z działką inwestora. Rozwiązanie to zoptymalizuje sposób odprowadzenia ścieków z budynku i zminimalizuje oddziaływanie na środowisko w zakresie gospodarki ściekowej.

Pobór wody odbywać się będzie ze studni kopanej , w ilości średniodzinnej 0,3 m³ na dobę. Wokół studni należy zabezpieczyć należyte warunki zgodnie z Ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne .

b) w zakresie gospodarki odpadami:

Wywóz odpadów dokonywany będzie przez jednostki posiadające stosowne uprawnienia. Zostanie wdrożona selektywna zbiórka odpadów, ze skierowaniem odpadów nadających się do przerobu do zakładów zajmujących się recyklingiem (szkło, makulatura, plastiki itp.). Ponadto gromadzenie i czasowe magazynowanie odpadów selektywnie będzie w miejscach do tego przeznaczonych i oznakowanych (specjalne kontenery, pojemniki, magazyn), przechowywanie i magazynowanie odpadów niebezpiecznych w miejscach zabezpieczonych od bezpośredniego wpływu warunków atmosferycznych i dostępu osób postronnych i zwierząt (w magazynie, na podłożu utwardzonym, na szczelnej posadzce)

c) w zakresie ochrony atmosfery:

Wielkość emisji kierowanych do atmosfery zanieczyszczeń w wyniku ogrzewania budynku częściowo drewnem , a przede wszystkim z zastosowaniem pomp ciepła i kolektorów słonecznych jest niewielka, nie przekroczy norm dopuszczalnych przy tzw. emisji nieorganizowanej.

d) w zakresie ochrony przed hałasem:

Stosowana będzie tzw. bierna ochrona przed hałasem poprzez ograniczenie czasu pracy najhałaśliwszych urządzeń w ciągu doby, z wykluczeniem godzin np. wieczornych i nocnych; ścisłe przestrzeganie warunków eksploatacji urządzeń i maszyn stosowanych w procesach technologicznych, wycofywanie z eksploatacji urządzeń i maszyn przestarzałych lub wyeksploatowanych.

Przyjęta funkcja nie jest zaliczona do uciążliwych, ze względu na niewielki zakres, a zatem nie spowoduje przekroczenia norm dopuszczalnych emisji hałasu do atmosfery. Emisja hałasu kierowanego do środowiska nie przekroczy norm dopuszczalnych dla terenów zabudowy mieszkaniowej, określonych w przepisach odrębnych i nie pogorszy warunków klimatu akustycznego w otoczeniu.

e) w zakresie harmonogramu prac:

- realizację inwestycji należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec)
- po każdym zakończonym dniu pracy należy ogrodzić siatką o drobnych oczkach lub płótkami wykopy i powstałe kałuże by zabezpieczyć przed wpadaniem do nich małych zwierząt, w tym płazów (stwierdzone tu kumak górski i traszka karpacka); przed zasypaniem wykopy i koleiny powinny być sprawdzane pod kątem obecności w nich zwierząt, a jeśli te zostaną stwierdzone – powinny zostać wyjęte i przeniesione poza teren budowy,
- ze względu na możliwość poszukiwania pokarmu w odpadkach przez niektóre zwierzęta, zaleca się zamykanie pojemników na śmieci.

f) w zakresie ochrony roślin i zwierząt:

Z całkowitej powierzchni działki zostanie zachowana jak największa powierzchnia terenów biologicznie czynnych, a powierzchnia utwardzona zostanie ograniczona do niezbędnego minimum w celu urządzenia dojeżdż i dojazdów. Z całkowitej powierzchni działki wynoszącej ponad 0,8 ha pod inwestycję planuje się do tylko 170 m² pod zabudowę kubaturową, a powierzchnia biologicznie czynna ponad 8000 m², co stanowi 98 % terenu w stanie dotychczasowego użytkowania.

BILANS TERENU

Gabaryty charakteryzujące zabudowę projektowanym budynkiem

- Pow. zabudowybud. mieszkalny 170 m²

Bilans terenu:

- Stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki wynosi – 1,95 %,
- Powierzchnia biologicznie czynna w stosunku do powierzchni działki wynosi – 98,05 %

- W sumie pod zagospodarowanie przewiduje się 700 m²

Pozostały teren to grunty rolne oraz pastwiska – 8015,0 m² pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu.

Powierzchnia biologicznie czynna stanowi 98,05 % powierzchni dz. nr 445/1..

Przez *kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko* rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych (art. 3 pkt 8 ustawy Prawo ochrony środowiska). Należy jednak zwrócić uwagę, że już z samej definicji działania te mają na celu ochronę środowiska nieprzetworzonego przez człowieka o krajobrazie naturalnym. Przy tak dobranych rozwiązaniach technicznych i organizacyjnych negatywny wpływ inwestycji na środowisko powinien zostać ograniczony do minimum.

11.8. INNE ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE A W SZCZEGÓLNOŚCI CHRONIĄCE SIEDLISKA PRZYRODNICZE ORAZ GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT WYMAGAJĄCE OCHRONY W FORMIE WYZNACZANIA OBSZARÓW NATURA 2000.

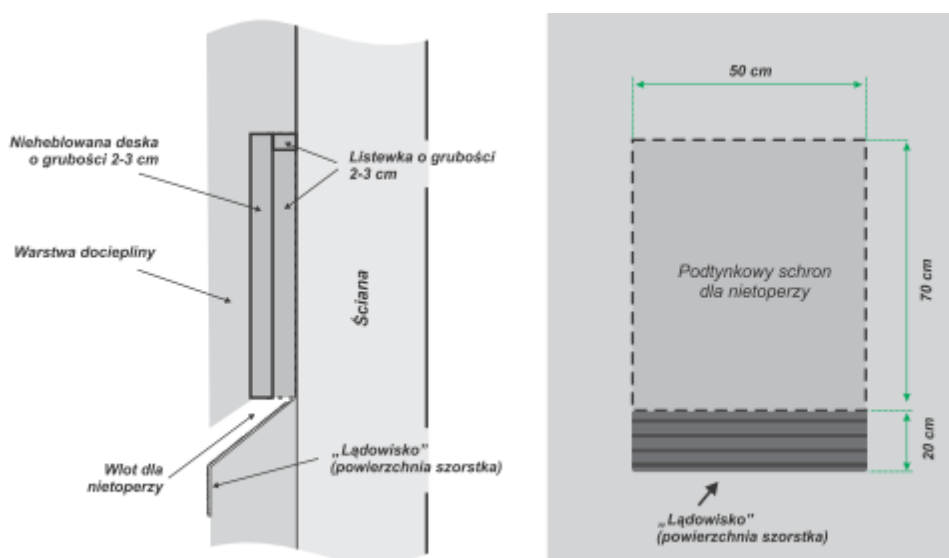
Na terenie działki nie stwierdzono występowania gatunków roślin i zwierząt o znaczeniu wspólnotowym, w tym uwzględnionych w SDF obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.

Na podstawie przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych stwierdzić można, że teren inwestycji nie stanowi istotnego elementu szlaku migracyjnego zwierząt (w tym dużych drapieżników, takich jak wilk, ryś czy niedźwiedź brunatny). Sposób użytkowania przedmiotowej działki oraz charakter działek sąsiednich (pojedyncza zabudowa, droga publiczna) wpływają na fakt, że teren ten stanowi w praktyce obszar żerowania pospolitych większych ssaków (sarna, lis, kuna) oraz nietoperzy, a także miejsce stałego występowania małych i stosunkowo pospolitych ssaków (gryzoni).

Proponuje się następujące warunki realizacji inwestycji:

1. Bezwzględnie zabudowa i zagospodarowanie działki oraz zaplecze budowy (w tym miejsca składowania materiałów, pojazdów itp.) należy zlokalizować w części południowej działki,

2. Prowadzenie nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji inwestycji, w szczególności kontrola wykopów pod kątem obecności gatunków zwierząt, np. płazów, które mogą wpadać do powstałych rozkopów ziemnych. W przypadku stwierdzenia obecności zwierząt, osobnika należy przenieść w miejsce umożliwiające bezpieczne podjęcie dalszej wędrówki (poza teren budowy).
3. Należy wykluczyć wprowadzanie gatunków roślin ozdobnych i obcych (w tym zielnych i krzewów), a także podsiewanie terenu łąkowego odmianami uprawnymi i użytkowymi traw.
4. Zalecić można wykonanie schronu (np. podtynkowego) dla nietoperzy na jednej ze ścian budynku, jako działania w pewien sposób „podnoszącego” obecną wartość przyrodniczą poprzez zwiększenie dostępności schronień dla tych zwierząt na omawianym terenie (należy przy tym podkreślić, że nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na nietoperze, a proponowane działanie nie wynika z konieczności jego ograniczenia lub kompensacji).

Rys. Nr 12 Schemat wykonania podtynkowego schronu dla nietoperzy (na podst. Wylęgała P. i in. 2009).

5. Należy w maksymalnym stopniu zachować w stanie nienaruszonym szatę roślinną na przedmiotowej działce. Zamiarem inwestora jest aby projektowany budynek zostały

wkomponowany w istniejące otoczenie w celu zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych zarówno obszaru inwestycji jak i terenów przyległych. Ponadto należy nadmienić, że istotnym elementem projektowanego przedsięwzięcia jest przygotowanie zabezpieczeń utrzymujących istniejącą roślinność chronioną w stanie nienaruszonym .

6. Ze względu na parametry i usytuowanie budynku Inwestor nie będzie prowadził wycinki drzew i zakrzaceń.
7. Planowany ciąg pieszo jezdny zostanie wykonany jako nieutwardzony – w związku z tym spływ wód deszczowych będzie ograniczony do terenu Inwestora.
8. Przeprowadzona Inwestycja ograniczy niekontrolowane „zalesienie” działki
9. Projektowany budynek z zastosowaniem elementów konstrukcyjnych – z belek drewnianych i dużej ilości „zakamarków” , którym sprzyja konstrukcja budynku jest przy okazji doskonałym miejscem gniazdowania niektórych ptaków : min oknówka, muchołówka szara, kopciuszek.
10. Należy wszelkie prace konserwacyjne przesunąć poza okres lęgowy (po 1 września), w okresie lęgowym ptaków, należy unikać wszelkich prac na terenie obiektu..
11. Wskazane (lecz nieobligatoryjne) jest stworzenie kryjówek dla gadów, (w szczególności jaszczurek). Z uwagi na niewielką powierzchnię działki, za wystarczający uznać należy, np. pojedynczy stos kamieni (z niewielkim udziałem gleby mineralno-organicznej i gałęzi).
12. Odpowiednie urządzenie otoczenia domu może się okazać sprzyjające dla występowania gadów i płazów, poprzez zwiększenie różnorodności siedliska, np. tworzenie ogródków skalnych, wysypywanie skoszonej trawy na obrzeżach działki i nie palenie jej,
13. wszelkie prace wykonywane ich rozpoczęcie będzie organizowane poza okresem gniazdowania ptaków od 1 marca do 1 września,
14. stosowanie do budowy materiałów lokalnych drewno, kamień
15. lokalizacja inwestycji tak aby całość jak najmniej odstawała od środowiska, budynki zamaskowane zielenią rodzimą,

-
16. prace ciężkim sprzętem pod nadzorem specjalisty – biologa (eliminacja zagrożeń dla płazów i gadów) poza okresem gniazdowania ptaków od 1 marca do 1 września,
 17. ogrodzenie posesji dopuszczalne z drewna,
 18. drogi utwardzone kamieniem,
 19. wykonanie ogrodzenia ażurowego bez cokołu umożliwiającą migrację drobnych zwierząt.
 20. podczas prowadzenia prac budowlanych należy: obejść teren, tupiąc i hałasując, aby wypłoszyć znajdujące się tam zwierzęta, a tym samym zapobiec uśmierceniu ich przez ciężki sprzęt. Wyłapywać znalezione podczas pracy osobniki, które mogą być narażone nie mają możliwości ucieczki i wynosić je poza działkę, na obszar sąsiadujący, zabezpieczyć powstałe pułapki np. wykopy, studzienki, itp.
 21. W celu wzbogacenia i ochrony lokalnej awifauny proponuje się: posadowieni platformy gniazdowej dla bociana białego w pobliżu inwestycji, stworzenie kopców z kamieni w terenie otwartym dla (w tym również dla gadów) polujących z zasiadki ptaków drapieżnych,

Na badanym terenie odnotowano przede wszystkim pospolite w Polsce siedliska przyrodnicze oraz gatunki fauny i flory. Nieliczne stwierdzenia kilku gatunków rzadkich i będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 dotyczyły wyłącznie okolicy inwestycji i miały charakter efemeryczny. Planowane przedsięwzięcie nie stanowi niebezpieczeństwa w stosunku do przedmiotów ochrony w tych obszarach. Działka rolna przewidziana pod zabudowę jest mało atrakcyjna przyrodniczo. Co więcej, zlokalizowana jest w pobliżu już istniejących zabudowań co wyklucza dodatkowy czynnik znacznie zwiększonej antropopresji. Zakres prac budowlanych jest mały, obejmuje niewielki teren i nie będzie wykraczać poza niego. W związku z tymi faktami inwestycja nie będzie zagrożeniem dla powyższych obszarów chronionych oraz flory i fauny będącej przedmiotem ochrony w tych obszarach. Zastosowanie kilku działań minimalizujących w trakcie budowy pozwoli dodatkowo zmniejszyć i tak niewielki, ewentualny wpływ przedsięwzięcia na stwierdzone przedmiotów ochrony na tym terenie.

Podsumowując można stwierdzić, że opisana inwestycja nie zmieni warunków dla integralności obszaru. W przypadku ekstensywnego użytkowania części działki nie objętej zabudową nie zachodzi obawa fragmentacji siedlisk, gdyż otaczające kompleksy łąkowe stanowią wystarczająco

duży areał dla ptaków, jak też swobodnej migracji innych gatunków flory i fauny, a planowana zabudowa byłaby - według planu zagospodarowania - (Mapa), poza strefą ewentualnej penetracji gatunków chronionych, w miejscu o cechach dotychczasowej antropopresji. Na terenie działki objętej inwestycją nie znajdują się kanały migracyjne zwierząt oraz siedliska gatunków zwierząt priorytetowych braku jest siedlisk dużych ptaków np. orlika krzykliwego oraz brak śladów bytności zwierząt takich jak ryś, wilk i niedźwiedź.

W świetle przedstawionych zidentyfikowanych zagrożeń dla Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 planowana inwestycja nie spowoduje wystąpienia wyżej wymienionych zagrożeń.

Przedmiotowa inwestycja przedstawiona w opracowaniu nie pogorszy warunków integralności Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 tym bardziej nie spowodują pogorszenia warunków względem regionu biogeograficznego i spójności sieci Natura 2000.

Ponadto w wyniku analizy przedmiotowego przedsięwzięcia można stwierdzić:

1. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie spowoduje opóźnień w osiągnięciu celów ochrony Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008
2. Na terenie inwestycji nie występują istotne dla zachowania celów ochrony obszaru Natura 2000 siedliska przyrodnicze i gatunki (w zakresie objętym niniejszym opracowaniem), a realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony, integralność i zachowanie obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.
3. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie przerwie procesu osiągania celów ochrony obszaru
4. przedsięwzięcie nie zaburzy równowagi, rozmieszczenie i zagęszczenie kluczowych gatunków, które są wskaźnikami właściwego stanu ochrony obszaru ponieważ oddziaływanie projektowanego budynku mieszkalnego zamyka się w obszarze działki inwestora
5. przedsięwzięcie nie zaburzy działania czynników sprzyjających utrzymaniu właściwego stanu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.
6. Ze względu na małą skalę przedsięwzięcia w zakresie min. odprowadzania ścieków można stwierdzić, że nie spowoduje zmiany w decydujących aspektach (np. równowagi biogenów), determinujących funkcjonowanie obszaru, jako siedlisko lub ekosystem.
7. Planowane przedsięwzięcie nie zredukuje obszaru występowania kluczowych siedlisk. Obszar inwestycji zamyka się w obrębie wydzielonej części przedmiotowej działki na której nie występują rośliny chronione.

-
8. Po przeprowadzeniu planowanej inwestycji nie nastąpi fragmentacja siedlisk w obrębie Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.
 9. Planowana budowa budynku nie zredukuje liczebność populacji kluczowych gatunków obszaru Pogórze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.
 10. przedsięwzięcie nie naruszy równowagi pomiędzy kluczowymi gatunkami oraz nie zmniejszy różnorodność Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.
 11. Planowana budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na przedmiotowej działce nie spowoduje zaburzeń, które wpłyną na wielkość populacji, zagęszczenie lub równowagę pomiędzy kluczowymi gatunkami.

Dostosowanie realizacji do ww. warunków (w tym w zakresie lokalizacji oraz sposobu zagospodarowania) w praktyce pozwoli uniknąć znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

W zakresie gatunków zwierząt, zarówno w odniesieniu do miejsc rozrodu, schronień, miejsc zimowania oraz korytarzy migracji (lokalnych i ponadlokalnych), uwzględniając charakter terenu i charakterystykę inwestycji, nie stwierdza się negatywnego oddziaływania oraz konieczności jego minimalizacji lub kompensacji.

W odniesieniu do projektu Planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 z przeprowadzonej analizy wynika, że zarówno mapa zadań studyjnych oraz mapa zadań ochronnych nie zawierają zmian które mogłyby kolidować z przedmiotową inwestycją. W/w mapy nie zawierają tras przemieszczania się zwierząt, czy też szczególnych siedliska ptaków chronionych na działce objętej inwestycją. Realizacja planowanej inwestycji w obszarze Natura 2000 Góry Słonne PLB180008 jaką jest budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz budowę budynku gospodarczego jako obiektów związanych w całości z prowadzonym gospodarstwem rolnym w zabudowie zagrodowej na działce o nr ew. 60/1 w Paszowej, gm. Ustrzyki Dolne, powiat bieszczadzki, woj. Podkarpackie nie zmienia warunki funkcjonowania siedlisk i gatunków o pierwszorzędym znaczeniu. Nie spowoduje niekorzystnych zmian środowiskowych pogarszających stan siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków, dla których powołano ostoję, i nie zagrozi integralności Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180008.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotowa inwestycja mająca składać się z budynku mieszkalnego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, przewidziana jest na działce rolnej. Położona jest w miejscowości Paszowa. Niniejszy dokument ma na celu określenie występowania siedlisk i gatunków, będących przedmiotami ochrony obszarów Góry Słonne PLB180008, analizę możliwych oddziaływań na lokalną przyrodę generowanych przez przedmiotowe przedsięwzięcie, a w przypadku stwierdzenia istotnego wpływu – wskazanie propozycji działań kompensujących oraz zaleceń minimalizujących ten wpływ.

Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono trójetapowo:

- 1) przestudiowano mapy i dostępną literaturę oraz wytypowano fragmenty terenu mogące stać się potencjalnym miejscem kolizji na styku inwestycja – ochrona przyrody.
- 2) Zinventaryzowano będącą terenem badań działkę nr 445/1 i jej bufor (500 m dla zwierząt, 200 m w przypadku roślin oraz, siedlisk przyrodniczych). Inwentaryzację terenową prowadzono w okresie kwiecień-październik 2021 roku kiedy wykonano łącznie 11 kontroli. Zastosowana metodyka odpowiadała wymogom waloryzacyjnym dla poszczególnych, badanych komponentów środowiska.
- 3) Zebrane w terenie dane przeanalizowano i opracowano zestawiając w niniejszym dokumencie.

W wyniku inwentaryzacji terenowej, na obszarze badań stwierdzono występowanie wielu pospolitych dla całego kraju i Podkarpacia gatunków roślin i zwierząt, a także siedlisk przyrodniczych. Wśród gatunków cennych, będących przedmiotami ochrony w wyżej wymienionych ostojach i chronionych Dyrektywą Ptasią odnotowano gąsiora, derkacza, dzięcioła białogrzbietego, bociana białego i orlika krzykliwego zamieszczonego. Wymienione gatunki ptaków były lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe poza badaną działką, w sąsiedztwie inwestycji. Orlik krzykliwy nie gniazdował ani na terenie działki, ani w buforze, ani nawet tu nie żerował. Obserwowany był sporadycznie (w trakcie przelotu nad badanym terenem). Jego najbliższe znane stanowisko lęgowe znajduje się w oddaleniu od badanego terenu. Brak odpowiednich biotopów do gniazdowania i żerowania jednoznacznie wskazuje na brak negatywnego wpływu przedsięwzięcia na ten gatunek. Z podobnych przyczyn nie będzie oddziaływać ono na dzięcioła białogrzbietego. Rejestrowany był on w oddaleniu od inwestycji, a jej realizacja nie wpłynie na stan siedliska zajmowane przez tego ptaka. Jego główne żerowiska znajdują się jednak na łąkach i w oddaleniu od działki inwestycyjnej. Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na ten gatunek, a może spowodować, że nowa para tych ptaków zagnieździ się w obrębie powstałego gospodarstwa. Sam teren działki przeznaczony pod budowę nie stanowi atrakcyjnego miejsca występowania ani derkacza preferującego do życia bujne

łaki, ani gąsiorka wybierającego zakrzaczenia w buforze inwestycji (zarazem łęgowisko i żerowisko tej dzierzby). W związku z zestawionymi faktami, nie wystąpi znaczące, negatywne oddziaływanie inwestycji na omówione gatunki.

Teren objęty badaniami nie był wykorzystywany przez migrujące, duże ssaki (niedźwiedź brunatny, wilk i ryś), których śladów bytowania. Poza ptakami stwierdzono dwa gatunki płazów z Załącznika II i IV Dyrektywy Siedliskowej – kumaka górskiego i traszkę karpacką. Zostały one napotkane poza terenem działki przeznaczonej pod budowę i w sąsiedztwie inwestycji. Zarówno kumak górski, jak i traszka karpacka są spotykane pospolicie na terenie całej ostoi. Na badanym terenie nie znajdują odpowiednich siedlisk, dlatego rejestrowane były tylko wczesną wiosną, w efemerycznie występujących wtedy kałużach i koleinach traktorowych wypełnionych wodą. Nie zaobserwowano rozrodu ani migracji tych gatunków ani innych płazów. Inwestycja nie wpłynie negatywnie na te gatunki.

Poza wspomnianymi wyżej kręgowcami w buforze inwestycji stwierdzono jeden gatunek owada – krasnopanią herę. Ponieważ jest to motyl przede wszystkim siedlisk leśnych i preferujący miejsca wilgotne, nie stwierdza się negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na ten gatunek. Podobnie, nie będzie ona negatywnie oddziaływać na lokalną, ubogą florę i siedliska przyrodnicze tego terenu. Najbliższe priorytetowe i cenne zbiorowiska roślinne występują w odległości 1,5 km od tego terenu.

Negatywne oddziaływania na zwierzęta tego terenu będą krótkotrwałe i związane tylko z etapem budowy. Będzie się to wiązało bezpośrednio z hałasem emitowanym przez maszyny budowlane i po tym etapie ustąpią. W celu zminimalizowania tego oddziaływania w stosunku do cennej ornitofauny stwierdzonej w sąsiedztwie, wszelkie prace będą prowadzone poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec) i tylko w dzień. Nie przewiduje się przy tym innych znaczących oddziaływań w związku z planowaną inwestycją, w tym oddziaływań skumulowanych zarówno ze względu na brak innych, planowanych w sąsiedztwie, jak i ze względu na niewielki i mało inwazyjny charakter przedsięwzięcia, a także zaboru mało atrakcyjnych przyrodniczo miejsc. Nie wywoła znacznego nasilenia antropopresji na otoczenie i wyklucza fragmentację siedlisk czy istotne oddziaływanie na spójność i integralność obszarów Natura 2000.

W ramach kompensacji zaproponowano kilka dodatkowych działań zapobiegawczych i minimalizujących jej niewielki, możliwy wpływ (na etapie budowy) na stwierdzone gatunki zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Są to: 1) realizacja inwestycji poza okresem lęgowym ptaków (kwiecień-lipiec), 2) minimalna i kontrolowana wycinka drzew w samym

otoczeniu inwestycji nie wykraczająca w głąb buforu, 3) zabezpieczenie wykopów i powstałych kałuż za pomocą siatki o drobnych oczkach lub płotków by nie wpadały tam płazy i inne zwierzęta, 4) sprawdzenie wykopów przed ich zasypaniem pod kątem obecności w nich zwierząt i w sytuacji ich stwierdzenia, przeniesienie ich poza teren budowy. Dodatkowo, ze względu na możliwość podchodzenia niektórych zwierząt do osad ludzkich w celu poszukiwania pokarmu w śmieciach, należy zastosować zamykane pojemniki na odpady.

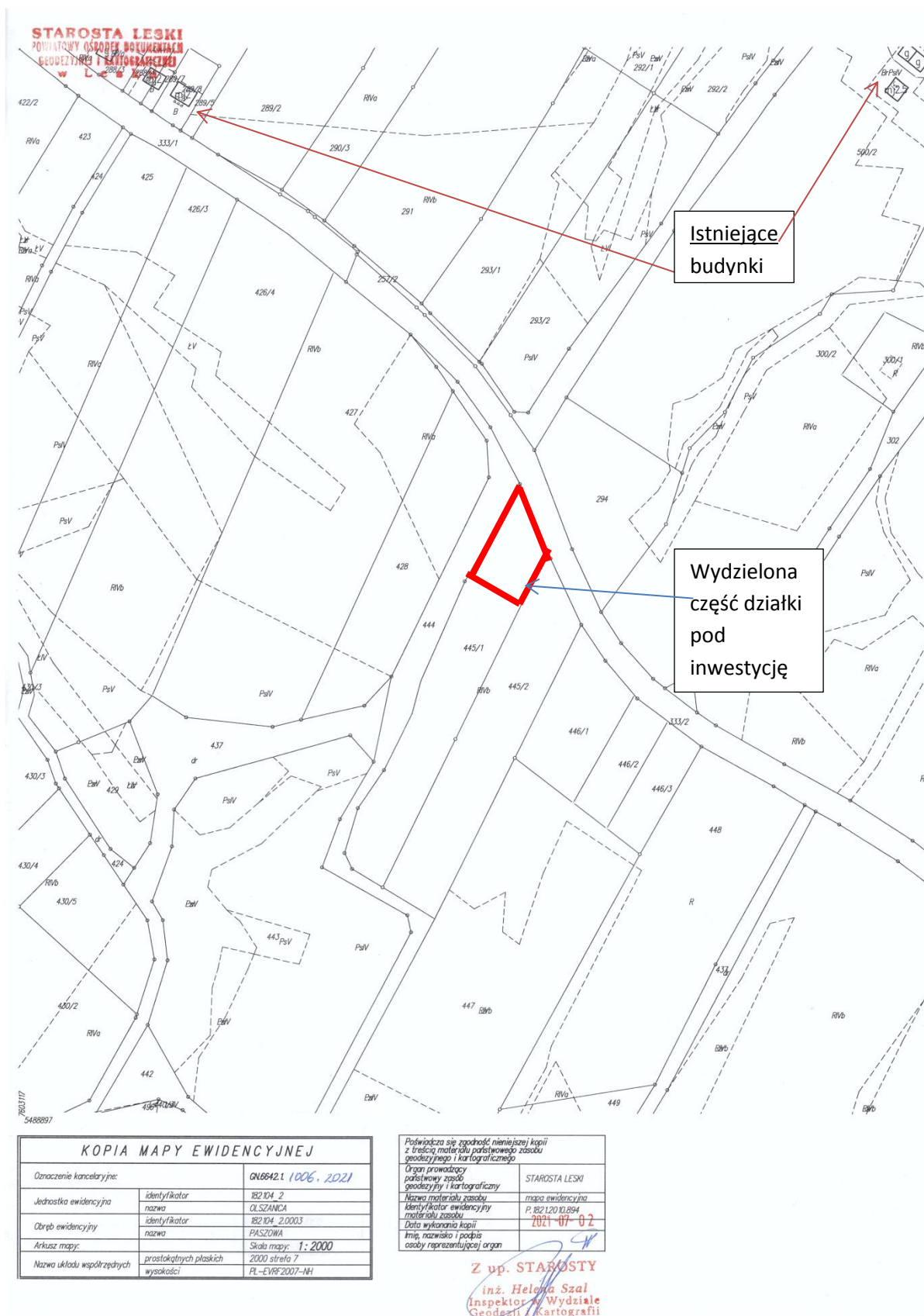
Podsumowując, przeprowadzona inwentaryzacja i analizy nie dostarczyły argumentów przeciwko realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Należy je wdrożyć z zastosowaniem opisanym wcześniej zaleceń.

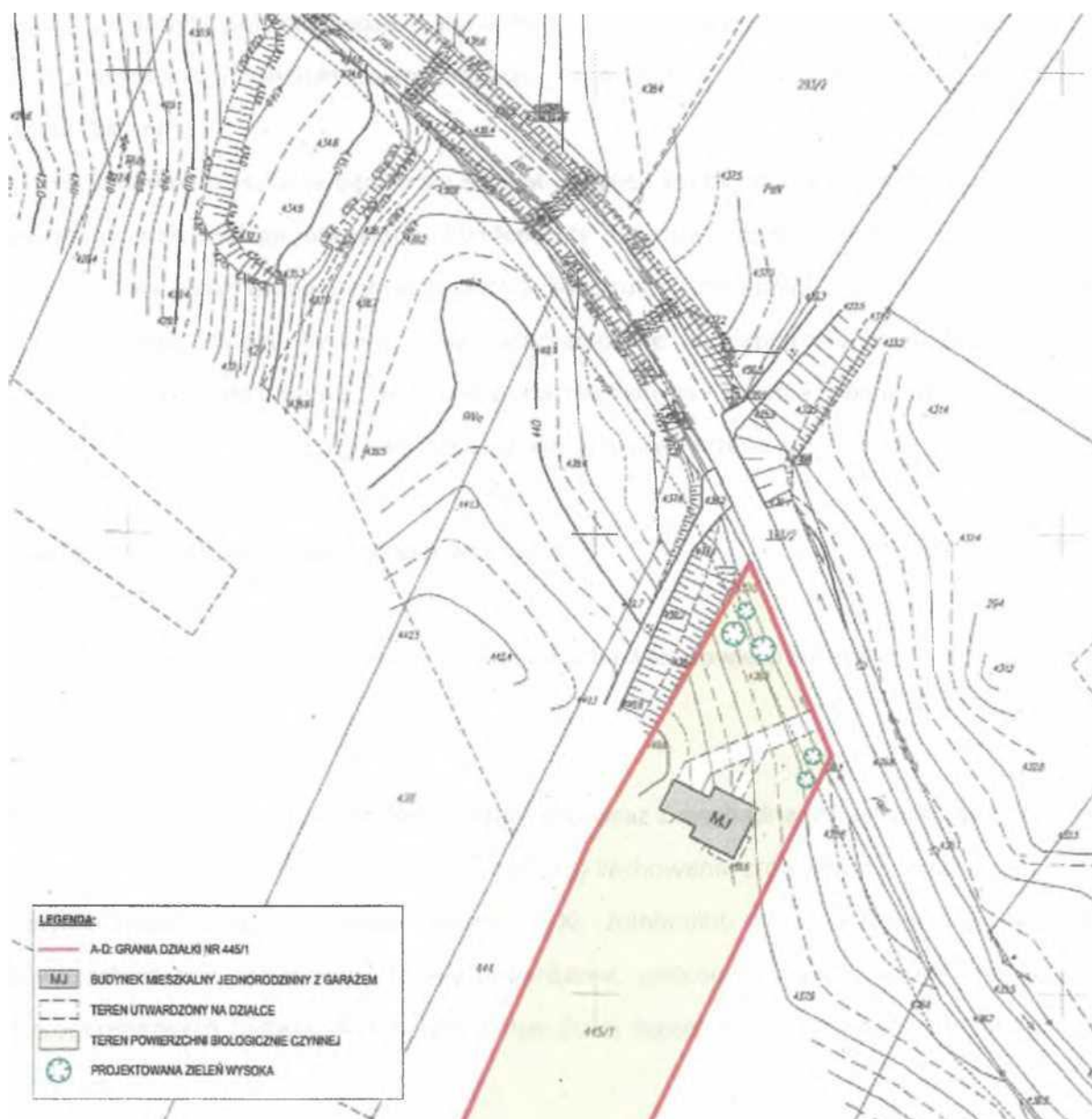
13. WYKONAWCA

Adam Czekański

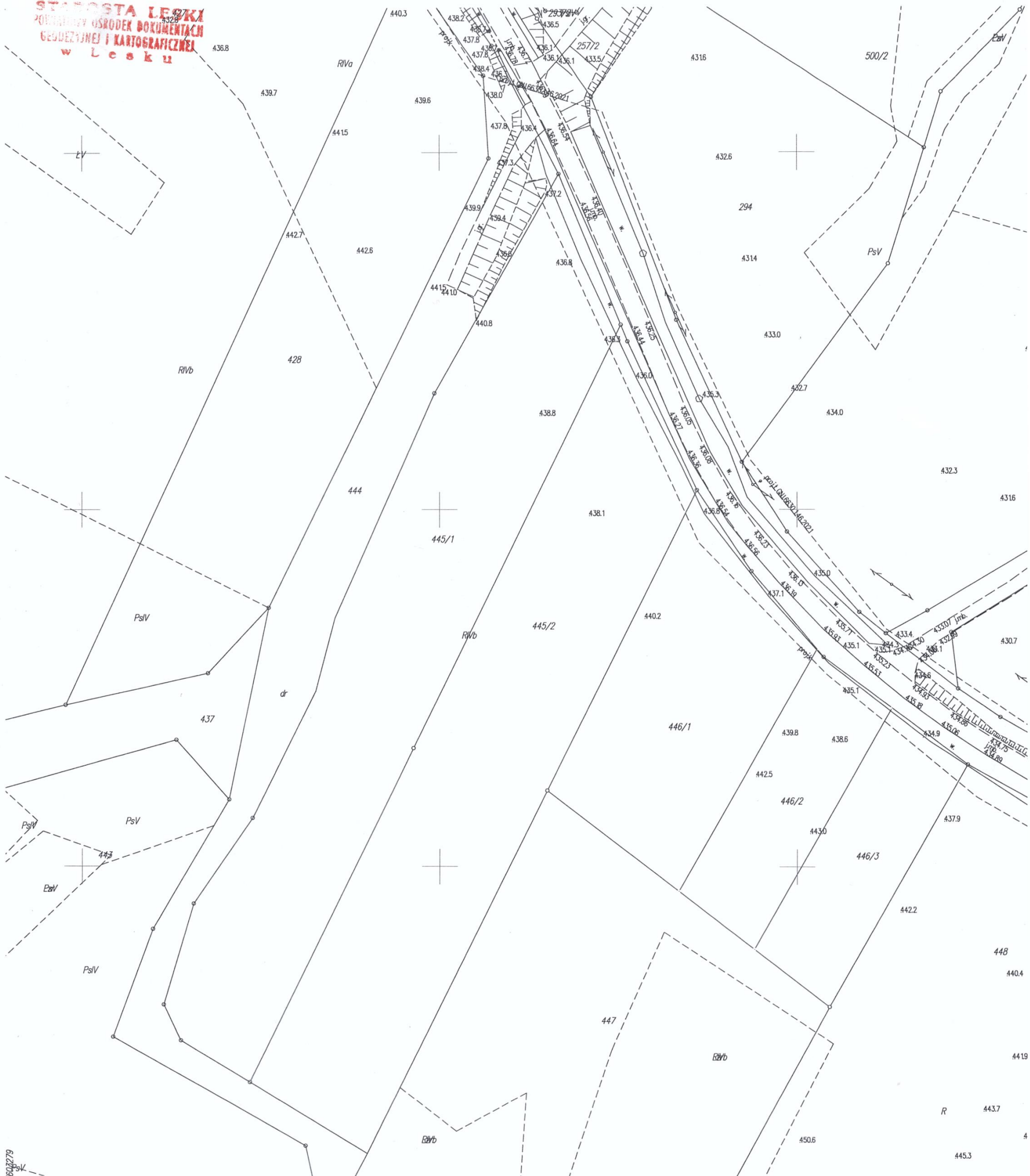
Przemysław Kunysz

14. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE I OPISOWE

STAROSTA LESKI
POWIATOWY OŚRODEK DOKUMENTACJI
GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ
w Lesku

7603279
5489013

KOPIA MAPA ZASADNICZA

Niniejsza mapa nie może służyć do celów projektowych

Oznaczenie kancelaryjne:	GN6642.1 1006.2021	
Jednostka ewidencyjna	identyfikator	182104_2
	nazwa	OLSZANICA
Obręb ewidencyjny	identyfikator	182104_20003
	nazwa	PASZOWA
Arkusz mapy:	Skala mapy: 1:1000	
Nazwa układu współrzędnych	prostokątnych płaskich	2000 strefa 7
	wysokości	PL-EVRF2007-NH

Poświadczam się zgodność nieniejszej kopii
z treścią materiału państwowego zasobu
geodezyjnego i kartograficznego

Organ prowadzący państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny	STAROSTA LESKI
Nazwa materiału zasobu	mapa zasadnicza
Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu	P.1821. I 2010.894.1
Data wykonania kopii	2021-07-02
Imię, nazwisko i podpis osoby reprezentującej organ	

Z up. STAROSTY

inż. Helena Szal
Inspektor w Wydziale
Geodezji i Kartografii

Inspektor w Wydziale
Geodezji i Kartografii

